

SUOMEN PANKIN VUOSIKERTOMUS 2014

1 Suomen talouskehitys jatkui heikkona

2 Rahapolitiikkaa kevennettiin ja sen välittymistä tehostettiin

3 Euroalueen pankkien valvontavastuu siirtyi EKP:lle

Suomen Pankin vuosikertomus 2014

Suomen Pankki

Perustettu 1811

Käyntiosoite

Snellmanin aukio, Helsinki

Postiosoite

PL 160, 00101 Helsinki

Puhelinnumero

kansallinen 010 8311

kansainvälinen +358 10 8311

Faksi

(09) 174 872

SWIFT

SPFB FI HH

Sähköposti

info@suomenpankki.fi

etunimi.sukunimi@suomenpankki.fi

Suomen Pankin internetsivusto

www.suomenpankki.fi

Euro & talous -sivusto

www.eurojatalous.fi

Aluekonttorit

Vantaa

Turvalaaksontie 1, Vantaa,

PL 160, 00101 Helsinki,

puh. 010 8311

Oulu

Kajaaninkatu 8,

PL 103, 90101 Oulu,

puh. 010 8311

Tämä vuosikertomus on Suomen Pankista annetun lain 19 §:n mukainen toimintakertomus.

Vuosikertomuksen luvut perustuvat helmi-maaliskuussa 2015 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1239-9329 (painettu julkaisu)

ISSN 1456-5773 (verkkajulkaisu)

Edita Prima Oy

Helsinki 2015

Sisällys

Esipuhe	7
Suomen Pankki	8
Toiminta vuonna 2014	11
Rahapolitiikka	11
EKP:n rahapolitiikka ja sen valmistelu	11
Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella ja Suomessa	17
Suomen Pankki kotimaisessa talouspolitiikassa	24
Rahoitusjärjestelmä	26
Rahoitusjärjestelmän vakaus	26
Rahoitusjärjestelmäpolitiikka	28
Rahoitusjärjestelmän infrastruktuuri	31
Varallisuuden hallinnointi	34
Suomen Pankin rahoitusvarallisuus ja sen hallinnointi	34
Sijoitustoiminnan riskit ja niiden hallinta	36
Setelit ja kolikot	41
Muu toiminta	45
Tutkimus	45
Siirtymätalouksien tutkimuslaitos	47
Tilastot	47
Kansainvälinen toiminta	48
Viestintä	52
Johtaminen ja henkilöstö	56
Strategia	56
Johtamisjärjestelmä	58
Tavoite- ja tuloskehikko	58
Toiminnansuunnittelu	58
Henkilöstö- ja budjettikehykset	59
Riskienhallinta	59
Henkilöstö	62
Budjetti ja operatiiviset kustannukset	64
Suomen Pankin budjetti	64
Eläkerahaston budjetti	65
Finanssivalvonnan budjetti	66
Ympäristö	67
Kokonaisriskit	69
Rahoitusvarallisuus	69
Rahapoliittiset operaatiot	69
Taseen kokonaisriskit	70

Tilinpäätös	73
Tase.....	74
Tuloslaskelma.....	76
Johtokunnan esitys voitonjaosta.....	77
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	78
Taseen liitetiedot.....	83
Tuloslaskelman liitetiedot.....	97
Tilinpäätöksen liitteet.....	103
Riskienhallinnan liitetiedot.....	107
Tilintarkastuskertomus.....	112
Lausunto Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 27 mukaisesta tilintarkastuksesta.....	113
Liitteet	114
Eurojärjestelmän rahapolitiikkaan liittyvät toimenpiteet vuonna 2014.....	114
Rahoitusmarkkinoita koskevat keskeiset viranomaistoimenpiteet vuonna 2014.....	116
Suomen Pankin vuonna 2014 antamia lausuntoja.....	120
Suomen Pankin julkaisuja vuonna 2014.....	122
Liitetaulukot	125
Suomen Pankin organisaatio.....	140
Kehikot	
Kehikko 1. EKP lisäsi avoimuutta ja julkistaa jatkossa korkokokousten keskustelut.....	16
Kehikko 2. Negatiivinen talletuskorko ja rahapolitiikan nollakorkorajan haasteet.....	22
Kehikko 3. Euroopan keskuspankki teki perusteellisen arvioinnin euroalueen pankkien kunnosta.....	30
Kehikko 4. Rahahuolto-yhtiöiden rooli rahahuollossa kasvanut.....	44
Kehikko 5. Suomen Pankin tutkimusprojektit.....	46
Kehikko 6. Suomen Pankki EKP:n ja EU:n elimissä sekä muissa kansainvälisissä elimissä vuonna 2014.....	51
Kehikko 7. Rahaliiton kehittäminen puhutti EKP:n pääjohtajan vierailulla.....	54
Kehikko 8. Suomen Pankin toiminta-ajatus, visio, strategia ja arvot.....	57
Kehikko 9. Suomen Pankin tavoite- ja tuloskehikko vuosiksi 2014–2016.....	60

Купа: Peter Michelsson.

Esipuhe

Suomen talouden vaikeudet jatkuivat vuonna 2014 talouskasvun polkiessa paikallaan. Olemme jääneet selvästi jälkeen useimmista euroalueen maista, ja Suomen bruttokansantuotteen määrä on edelleen noin 5 % pienempi kuin ennen finanssi-kriisin alkamista vuonna 2008. Myös pitkän aikavälin kasvuennusteita on jouduttu korjaamaan aiemmin arvioitua heikompaan suuntaan.

Kun julkinen alijäämä on samalla kasvanut, julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys on vaakalaudalla. Talouspolitiikan toimin on nyt käännettävä kehitys uralle, jolla kasvun, työllisyyden ja julkisen talouden näkymiä parannetaan. Ratkaisujen tueksi tulee hyödyntää parasta tutkimustietoa ja kansainvälisiä kokemuksia. Suomen Pankki tarjoaa tähän oman panoksensa.

Euroalueen talous kasvoi, mutta odotettua hitaammin. Yksi kasvua heikentävä tekijä oli geopoliittinen epävarmuus. Ukrainan tapahtumat ja Venäjän talouden ongelmat ovat vaikuttaneet merkittävästi Suomen ja monien muidenkin euromaiden talouteen. Lähi-itä elää keskellä suuria muutoksia ja osaltaan lisää tilanteen epävarmuutta.

Euroopan keskuspankki lisäsi rahapolitiittista elvytystä vuoden 2014 aikana inflaation edelleen hidastuessa. Ohjauskorkeiden liikkumavaran tultua kesällä jo käytetyksi loppuun rahapolitiikassa otettiin käyttöön uusia välineitä, kuten arvopaperien ostoja. Suomenpankkilaiset ovat olleet visiomme mukaisesti aktiivisia ja rakentavia toimijoita eurojärjestelmässä. EKP:n pääjohtaja Mario Draghi vieraili marraskuussa Suomessa ja Suomen Pankissa. Hänen puheenvuoronsa ja monet tapaamisensa toivat tärkeän lisän EKP:n rahapolitiikkaa koskevaan keskusteluun maassamme.

Pankkiunionin rakentaminen tuli tärkeään vaiheeseen vuoden 2014 lopulla. Suurten pankkien valvonta siirtyi EKP:lle.

Niiden valvonnasta vastaavat valvontaryhmät, joihin kuuluu sekä EKP:n että Finanssivalvonnan edustajia. Finanssivalvonnan rooli näissä ryhmissä on tärkeä. Muutoksen valmisteluun kuului euroalueen pankkien kattava arviointi, jossa Suomessa toimivat pankit suoriutuivat hyvin.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan yhteistyö syvenee alkaneena vuonna entisestään, kun käytännön yhteistyö rahoitusmarkkinoiden makrovakauserävalvonnassa alkaa. Nyt käynnistyvä makrovakauseräpolitiikka, jota on valmisteltu jo pitkään, antaa viranomaisille uusia hyvin tarpeellisia välineitä ja lisää vaikutusmahdollisuuksia. Samalla se asettaa vakauseräanalyysille entistä kovemmat vaatimukset.

Vuorovaikutusta Suomen Pankin ja suomalaisen yhteiskunnan välillä tehostaa maksuneuvosto, joka aloitti toimintansa vuonna 2014. Maksuneuvosto on kansallinen yhteistyöelin, joka mahdollistaa maksupalveluiden käyttäjien, tuottajien sekä viranomaisten näkemysten huomioon ottamisen, kun ratkotaan maksamiseen liittyviä ongelmia ja pohditaan tulevaisuuden maksamisratkaisuja.

Yksi vuoden 2014 painotuksista on ollut ulkoisen viestinnän tehostaminen. Aktiivinen vuorovaikutus kansalaisten ja yhteiskunnan kanssa antaa hyviä eväitä paitsi tehokkaampaan viestintään myös oman toimintamme uudistamiseen. Koko henkilökunnan aloitteellisuus on tärkeä voimavara, jota pankki pyrkii entistä paremmin aktivoimaan, hyödyntämään ja arvostamaan.

Erkki Liikanen
johtokunnan puheenjohtaja
23. helmikuuta 2015

Suomen Pankki

Suomen Pankki on Suomen kansallinen keskuspankki. Se on perustettu vuonna 1811 ja on nykyisin toimivista keskuspankeista neljänneksi vanhin maailmassa.

Suomen Pankki on osa eurojärjestelmää, joka koostuu Euroopan keskuspankista (EKP) ja euron yhteisenä rahanaan käyttöön ottaneiden EU-maiden kansallisista keskuspankeista.

Suomen Pankin asema on määritelty Suomen perustuslaissa. Keskuspankki on Suomessa itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, joka toimii eduskunnan takuulla ja hoivossa. Pankkia valvoo eduskunnan valitsema yhdeksänhenkinen pankkivaltuusto.

Suomen Pankin toimintaa säätelevät laki Suomen Pankista ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussääntö. Hoitaessaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä Suomen Pankki toimii Euroopan keskuspankin suuntaviivojen ja ohjeiden mukaisesti.

Suomen Pankin ydintoimintoja ovat osallistuminen euroalueen yhteisen rahapolitiikan valmisteluun, operatiiviset keskuspankkitehtävät, rahoitusmarkkinoiden vakauden valvonta ja rahahuolto.

Suomen Pankin pääjohtaja on euroalueen rahapolitiikasta päättävän EKP:n neuvoston jäsen. Pankin asiantuntijat tukevat pääjohtajan toimintaa neuvoston jäsenenä sekä osallistuvat yhteisen politiikan valmisteluun Euroopan keskuspankkijärjestelmän eri komiteoissa.

Eurojärjestelmässä kansalliset keskuspankit huolehtivat rahapolitiikan toteutuksesta hajautetusti. Suomen Pankki toteuttaa eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot Suomessa toimivien pankkien kanssa.

Lisäksi se tarjoaa pankeille erilaisia keskuspankkipalveluja pankkien välisiin maksuihin, keskuspankkitalletuksiin ja vakuudelli-

seen maksuvalmiusluottoon. Suomen Pankin tehtäviin kuuluu myös sen oman rahoitusvarallisuuden, kuten valuuttavarannon, sijoittaminen tuottavasti ja turvallisesti.

Vuoden 2014 aikana euroalueen pankkien valvonta keskitettiin Euroopan keskuspankin vastuulle. Käytännön valvontaa hoitaa euroalueen yhteinen valvontamekanismi, johon kuuluvat EKP:n lisäksi kansalliset rahoitusvalvojat – Suomesta Finanssivalvonta. Finanssivalvonta toimii Suomen Pankin yhteydessä itsenäisenä viranomaisena.

Suomalaisten rahoitusmarkkinoiden vakautta Suomen Pankki valvoo yhteistyössä Finanssivalvonnan ja valtiovarainministeriön kanssa. Tässä työssä Suomen Pankki keskittyy vakauden kokonaistaloudelliseen analyysiin sekä maksu- ja selvitysjärjestelmien valvontaan.

Suomen Pankin rahahuoltotehtäviin kuuluvat käteisrahan liikkeeseen laskeminen Suomessa ja rahan laadusta ja saatavuudesta huolehtiminen. Rahahuoltoon varustettuna Suomen Pankilla on aluekonttorit Oulussa ja Vantaalla.

Suomen Pankin johtokunnan muodostivat vuonna 2014 puheenjohtaja Erkki Liikanen, varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen sekä johtokunnan jäsen Seppo Honkapohja. Finanssivalvonnalla on oma johtokuntansa. Sen puheenjohtajana toimi kertomusvuonna Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen.

Vuoden 2014 päättyessä Suomen Pankin pääkonttorissa Helsingissä sekä Vantaan ja Oulun aluekonttoreissa työskenteli yhteensä 387 henkeä. Suomen Pankissa ja Finanssivalvonnassa työskenteli yhteensä 576 henkeä. Finanssivalvonta julkaisee oman toimintakertomuksensa.

Kuva: Pekka Karhunen.

Kuva: Pekka Karhunen.

Kuva: Peter Mickelsson.

Suomen Pankin johtokunta.

Ylinnä johtokunnan puheenjohtaja Erkki Liikanen, keskellä johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen ja alinna johtokunnan jäsen Seppo Honkapohja.

Toiminta vuonna 2014

Rahapolitiikka

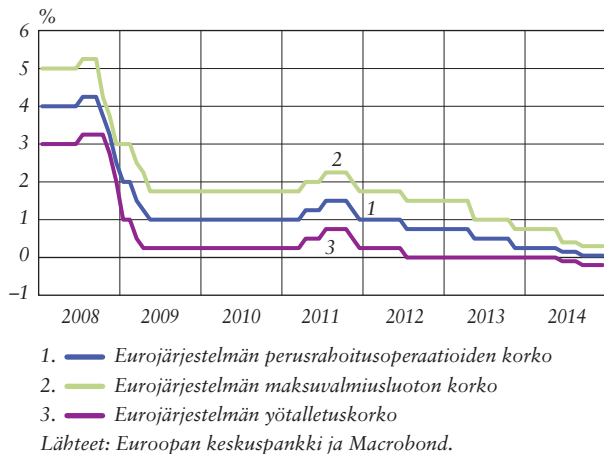
EKP:n rahapolitiikka ja sen valmistelu

Eurojärjestelmän rahapolitiikan päätavoite on hintavakauden ylläpitäminen euroalueella. EKP:n neuvosto on määritellyt tämän tavoitteen tarkoittavan käytännössä, että kuluttajahintojen vuotuisen nousun tulee olla alle 2 % mutta lähellä sitä keskipitkällä aikavälillä. Rahapolitiikka voi tukea myös muita EU:n talouspolitiikan tavoitteita, kunhan hintavakaustavoite ei vaarannu.

Suomen Pankin pääjohtaja osallistuu EKP:n neuvoston jäsenenä rahapoliittiseen päätöksentekoon. Pankin asiantuntijat ovat mukana rahapolitiikan päätösten valmistelussa ja muussa taustatyössä. Suomen Pankin asiantuntijat antavat panoksensa neuvoston kokousten valmisteluun erityisesti eurojärjestelmän rahapolitiikan sekä markkinaoperaatioiden komiteoissa.

Vuoden 2014 aikana rahapolitiikan välittymistä tehostettiin monilla toimilla samalla kun ohjauskorot laskettiin alimmilleen euroalueen historiassa. Ohjauskorko saavuttikin nimelliskorkojen nolla-alarajan, ja talletuskorko laskettiin negatiiviseksi. Rahapolitiikan välittymistä tehostettiin kohdennetuilla pitempiaikaisilla rahoitusoperaatioilla, omaisuusvakuudellisten arvopaperien ostoilla ja pankkien kattavalla arvioinnilla. Vaikka euroalueella nimelliskorot saavuttivat nolla-alarajan, rahapolitiikka ei muutu passiiviseksi. EKP:n neuvosto viesti yksimielisyyttään käyttää epätavallisia instrumentteja hintavakaustavoitteen saavuttamiseksi.

Kuvio 1.
Eurojärjestelmän ohjauskorot

EKP:n neuvosto kevensi rahapolitiikkaa ja tehosti sen välittymistä reaalityökaluun

Vuoden 2014 talouskehitystä euroalueella hallitsivat kasvun hiipuminen ja inflaatiokehityksen pysyminen vaimeana koko vuoden. Loppuvuodesta öljyn hinnan huomattava lasku hidasti inflaatiota edelleen. Ylläpitääkseen hintavakautta ja tukeakseen talouskasvua EKP:n neuvosto päätti mittavasta rahapoliittisten toimien yhdistelmästä.

Kesä- ja syyskuun kokouksissaan EKP:n neuvosto päätti toimenpiteiden kokonaisuudesta, jossa rahapolitiikkaa edelleen kevennettiin ja sen välittymistä reaalityökaluun tehostettiin. Rahapolitiikkaa kevennettiin laskemalla ohjauskorko 0,05 prosenttiin, jonka ilmoitettiin olevan keskuspankin luotto-operaatioiden korkojen alaraja. Samalla talletuskorko laskettiin negatiiviseksi (kuviokuva 1). Rahapolitiikan välittymistä reaalityökaluun tehostettiin kohdennetuilla pitempiaikaisilla rahoitusoperaatioilla sekä omaisuusvakuudellisten arvopaperien ja katettujen joukkolainojen

osto-ohjelmilla. Lisäksi pankkien kattavan arvioinnin valmistuminen vuoden loppupuolella tehosti rahapolitiikan välittymistä. Näiden toimien jälkeen EKP:n neuvosto ilmoitti olevansa yksimielisesti valmis käyttämään epätavallisia instrumentteja sille myönnetyn mandaatin rajoissa, jotta keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät ankkuroituneina.

EKP:n neuvosto korosti koko vuoden 2014 ajan, että myös muiden talouspolitiikan osa-alueiden täytyy tukea euroalueen elpymistä. Erityisesti finanssipolitiikan tulisi olla kasvua tukevaa – kuitenkin siten, että vakaus- ja kasvusopimusta noudatetaan. Veropolitiikassa tulee suosia kasvua vähiten haittaavaa verotusta. Rakennemuutoksilla puolestaan voidaan parantaa kilpailukykyä, kasvattaa potentiaalista tuotantoa, lisätä työllisyyttä sekä luoda euroalueen talouksista yhä muuntautumiskykyisempiä.

Vuoden 2014 alusta Latvia liittyi euroalueeseen, mikä kasvatti euroalueeseen kuuluvien maiden lukumäärän kahdeksantoista. Heinäkuussa Liettua päätettiin hyväksyä euroalueen jäseneksi vuoden 2015 alusta. Tällöin euroalueen jäsenten lukumäärä ylittää 18 maata, ja sen vuoksi Euroopan unionin neuvoston vuoden 2003 päätöksen mukaisesti EKP:n neuvostossa otetaan käyttöön kiertävä äänestysmenettely. Marraskuussa EKP:n neuvosto ilmoitti, mitkä sen jäsenistä ovat aluksi ilman äänioikeutta.

Rahapolitiikka tukee euroalueen elpymistä geopoliittisten riskien vallitessa

Vuoden 2014 alussa talouskehitys jatkui euroalueella samankaltaisena kuin loppuvuodesta 2013. Euroalue toipui vuosien 2012–2013 laskusuhdanteesta maltillisesti, ja inflaatio pysyi hitaana, mutta inflaatio-odotukset säilyivät ankkuroituneina EKP:n hintavakaustavoitteen mukaisesti. Geopoliittiset kriisit kuitenkin varjostivat vuoden 2014 talouskehitystä. Euroalue altistui erityisesti Ukrainan kriisin vaikutuksille. Kriisin myötä EU asetti Venäjälle pakotteita ja Venäjä puolestaan EU:lle vastapakotteita.

Euroalueen elpymistä tuki kevyt rahapolitiikka, jota EKP:n neuvosto toteutti vuonna 2013 aloittamansa ennakoivan viestinnän mukaisesti. EKP:n neuvosto päätti viidessä ensimmäisessä kokouksessaan tammikuusta toukokuuhun pitää rahapolitiikan mitoituksen ennallaan. Perusrahoitusoperaatioiden korko pysyi 0,25 prosentissa, maksuvalmiusluoton korko 0,75 prosentissa ja talletuskorko 0,00 prosentissa. Ennakoivalla viestinnällä vahvistettiin edelleen rahapolitiikkaa: EKP:n neuvosto odotti pitävänsä korot nykyisellä tai alemmalla tasolla pidemmän aikaa (for an extended period of time), kunnes euroalueella on nähtävissä pysyvää elpymistä.

Euroalueen talouskasvu osoittautui kesään mennessä ennustettua heikommaksi, ja samalla inflaatio oli hidastunut vuoden alun 0,8 prosentista toukokuun 0,5 prosenttiin (kuvio 2). Inflaatio pysyi hitaana ja BKT:n kasvu vaatimattomana läpi kesän, minkä lisäksi luottokannan kasvu oli edelleen vaimeaa. Myös ennusteet tulevasta kehityksestä muuttuivat aiempaa heikommiksi kesän aikana. Talouskehityksen heikkouden ja inflaation vaimeuden vuoksi

Kuvio 2.
Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Prosenttimuutos edellisvuotisesta

Lähteet: Eurostat ja Macrobond.

EKP:n neuvosto päätti kesä- ja syyskuun aikana rahapolitiikan keventämisestä ja sen välittymisten tehostamisesta. Tehdyt päätökset voidaan jakaa kahteen osaan: ohjauksen laskeminen edelleen ja rahapolitiikan välittymistä tehostavat toimet.

Ohjaukorko saavutti nimelliskoron nolla-alarajan, ja talletuskorko muuttui negatiiviseksi

EKP:n neuvosto laski ohjaukorkot nimelliskorkojen nolla-alarajalle kahdessa osassa kesä- ja syyskuun kokouksissa. Kesäkuussa perusrahoitusoperaatioiden korkoa laskettiin 0,10 prosenttiyksikköä 0,15 prosenttiin, maksuvalmiusluoton korkoa laskettiin 0,35 prosenttiyksikköä 0,40 prosenttiin ja talletuskorkoa laskettiin 0,10 prosenttiyksikköä -0,10 prosenttiin. Syyskuussa EKP:n neuvosto päätti edelleen laskea ohjaukorkoja: perusrahoitusoperaatioiden korko laskettiin 0,05 prosenttiin, maksuvalmiusluoton korko 0,30 prosenttiin ja talletuskorko -0,20 prosenttiin. Päätösten myötä ohjaukorkot saavuttivat kaksi tavallisuudesta poikkeavaa tasoa.

Ensinnäkin talletuskorko muuttui negatiiviseksi. Tämä tarkoittaa, että kaikki ne eurojärjestelmän vastapuolet, joilla on vähimmäisvarantovaatimukset ylittäviä talletuksia keskuspankissa, joutuvat maksamaan talletuksistaan eurojärjestelmälle. Tämä kannustaa ylijäämäisiä pankkeja tallettamaan rahat keskuspankin sijasta likviditeettiä tarvitsevaan liikepankkiin. Tilanteessa, jossa perusrahoitusoperaatioiden korko on lähellä nollaa, talletuskorko on laskettava negatiiviseksi, jotta pankkien välisille rahamarkkinoille jää riittävä tila toimia. Tällöin rahoituksen välittyminen ei ole tarpeettoman laajasti keskuspankin vastuulla.

Toiseksi perusrahoitusoperaatioiden korko laskettiin nimelliskorkojen alarajalle, jolloin ohjaukorkot painuivat alimmilleen koko euroalueen olemassaolon aikana. Perusrahoitusoperaatioiden koron laskeminen nollaa alemmaksi on hankalaa, koska eurojärjestelmä laskee liikkeelle korottomia

velkakirjoja – käteistä. Negatiivisella perusrahoitusoperaatioiden korolla keskuspankki tekisi käteisen hallussapidosta pankeille kannattavaa liiketoimintaa. Käytännössä EKP:n neuvosto laski kesä- ja syyskuun päätöksillä korot tekniselle alarajalle. Normaalioloissa keskuspankki ohjaa korkojaan muuttamalla taloudessa vallitsevaa reaalkorkoa eli nimelliskoron ja odotetun inflaation erotusta, joka vaikuttaa investointi- ja kulutuspäätöksiin. Nimelliskorkojen alarajan saavuttaminen tarkoittaa, että rahapolitiikan lisäkeventämisessä täytyy käyttää muita instrumentteja kuin ohjaukorkoa.

Rahapolitiikan välittymistä tehostettiin

Kesä- ja syyskuun välisissä kokouksissaan EKP:n neuvosto päätti myös joukosta epätavanomaisia toimenpiteitä, joilla tehostettiin rahapolitiikan välittymistä reaali talouteen. Toimenpiteet koostuivat kolmesta eri kokonaisuudesta:

1. kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot (targeted longer-term refinancing operations, TLTRO)
2. omaisuusvakuudellisten arvopaperien osto-ohjelma (asset-backed securities purchase programme, ABSPP) ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelma (covered bond purchase programme, CBPP)
3. rahamarkkinoiden likviditeettiä lisäävät toimenpiteet, joihin sisältyvät täyden jaon likviditeettipolitiikan jatkuminen ainakin joulukuuhun 2016 saakka, arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman (Securities Markets Programme, SMP) ostojen likviditeettivaikutusten neutralisoinnin lopettaminen ja kolmen kuukauden pidempiaikaisia rahoitusoperaatioita.

Kohdennetuissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa pankeilla oli mahdollisuus saada rahoitusta noin neljäksi vuodeksi lainanottohetkellä vallitsevalla perusrahoitusoperaatioiden korolla, johon lisätään 0,10 prosenttiyksikön marginaali. Kahden

vuonna 2014 toteutetun operaation lisäksi tällaisia syyskuussa 2018 erääntyviä kohdennettuja luotto-operaatioita aiotaan EKP:n neuvoston ilmoituksen mukaan tehdä kuusi kertaa vuosina 2015–2016. Kohdennetuista operaatioista saatu rahoitus tulee kohdistaa kotitalouksiin ja yrityksiin pois lukien rahoitussektori sekä asunnon oston rahoitus.

Euroalueen ongelmia ovat olleet, että matalat korot eivät ole välittyneet pankkien antolainauskorkoihin ja että pankkien lainananto yrityksille on ollut vaikeaa. Kohdennetuilla operaatioilla EKP:n neuvosto pyrkii alentamaan pankkien pidempiaikaisia rahoituskustannuksia, mikä mahdollistaa yritysten pankkilainojen korkojen laskun. Koronlaskun puolestaan toivotaan lisäävän taloudellista aktiivisuutta. Kohdennetuissa operaatioissa sovelletaan pitkää juoksuaikaa ja kiinteää korkoa. Nämä elementit vahvistavat EKP:n neuvoston ennakoivaa viestintää, jonka mukaan ohjauskorot pysyvät alhaisina pidemmän aikaan, kun huomioon otetaan vallitsevat inflaationäkymät.

Katettujen joukkolainojen ja omaisuusvakuudellisten arvopaperien osto-ohjelmat käynnistettiin loka- ja marraskuussa 2014. Ohjelmissa eurojärjestelmä ostaa yksinkertaisia ja läpinäkyviä omaisuusvakuudellisia arvopapereita sekä katettuja joukkolainoja. Näiden ohjelmien tarkoitus on parantaa rahapolitiikan välittymismekanismeja. Osto-ohjelmien tavoitteena on helpottaa pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksensaantia, kun pankit voivat muuttaa taseissaan olevia epälikvidejä luottoja likvideiksi arvopapereiksi. Toiseksi arvopaperien osto-ohjelmien avulla pyritään pidemmällä aikavälillä syventämään eurooppalaisia pääomamarkkinoita monipuolistamalla yritysten rahoitusmahdollisuuksia.

Kokonaisuutena EKP:n neuvoston kesä- ja syyskuun välisenä aikana päätämät rahapoliittiset operaatiot voidaan tiivistää kolmeen eri ulottuvuuteen. Ensinnäkin korkojen laskulla, kohdennetuilla pitempiaikaisilla rahoitusoperaatioilla ja muilla lik-

viditeettiä lisäävillä toimilla kevennettiin edelleen rahapolitiikkaa ja vahvistettiin ennakoivaa viestintää. Nämä toimet laskevat markkinakorkoja ja heikensivät valuutaturssia ja elvyttivät siten taloutta.

Toiseksi EKP:n neuvosto halusi varmistaa, että rahoitusolojen keventyminen välittyy reaalityönteeseen. Kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot pienentävät pankkien pitkäaikaisen rahoituksen kustannuksia pääosin reaalityönteeseen suuntautuvissa lainoissa. Euroalueen rahoituksesta huomattavan suuri osa kulkee pankkien kautta, jolloin on tärkeää varmistaa, että rahapolitiikka välittyy pankkien antolainauskorkoihin.

Kolmanneksi neuvosto korosti sitoutumistaan epätavallisten instrumenttien käyttöön, jos rahapolitiikkaa on tarve keventää edelleen. Ohjauskoron alarajan saavuttaminen ei tarkoita, että rahapolitiikka muuttuisi passiiviseksi. Nämä toteutetut toimet vahvistivat niin ikään käsitystä, että euroalueen rahapolitiikka ja muiden päätalouseläiden rahapolitiikka ovat erkanemassa toisistaan.

Pankkien taseiden läpivalaisu vahvistaa rahapolitiikan välittymistä

Euroalueen yritysten ja kotitalouksien rahoitus perustuu pääosin pankkirahoitukseen. Rahapolitiikan välittymisen kannalta on keskeistä, että rahapolitiikka kanavoituu luottojen kautta. Tämä tarkoittaa, että keskuspankin rahapoliittisten toimien tulee näkyä yritysten ja kotitalouksien antolainauskorkojen muutoksina. Jos antolainauksessa käytetyt korot eivät kuvasta muutoksia rahapolitiikan mitoituksessa, muutokset eivät välttämättä välity reaalityönteeseen. Euroalueen luottojen heikko kasvu – huolimatta kevyestä rahapolitiikasta – antoi viitteitä siitä, että rahapolitiikka ei välittynyt luottojen kautta parhaalla mahdollisella tavalla.

Vahvistaakseen luottokanavan toimintaa EKP toteutti pankkien kattavan arvioinnin. Arvioinnissa saatiin pankkien taseista huomattava määrä informaatiota, jota pystytään hyödyntämään pankkien valvonnas-

sa. Arvioinnin tulokset valmistuivat loka-kuussa, ja marraskuussa EKP aloitti toimintansa Euroopan laajuisena pankkivalvojana. Arvioinnissa havaittiin 25 pankissa pääomavaje, joka pankkien tulee korjata 6–9 kuukauden kuluessa pääomavajeensa tulosten julkistamisesta. Suurin osa pankeista selvitti kattavan arvioinnin huolimatta siitä, että arviota voidaan pitää vaativana.

Kattava arviointi antoi pankeille mahdollisuuden hyödyntää arvioinnin tuloksia ja vahvistaa pääomiaan, jos siihen oli tarvetta. Hyvin pääomitettu pankkisektori pystyy takaamaan sen, että mahdolliset esteet rahoituksen saatavuudessa eivät johdu heikosta pankkisektorista. Kunnossa oleva pankkijärjestelmä on välttämätön edellytys, jotta EKP:n neuvoston toimien vaikutukset välittyvät rahoitusta tarvitseville kotitalouksille ja yritykselle.

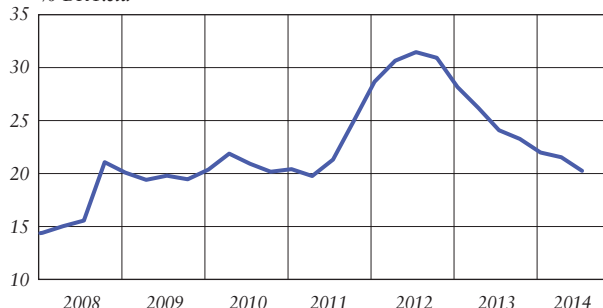
EKP:n neuvosto valmis lisätoimiin hintavakauden ylläpitämiseksi

Loppuvuotta 2014 hallitsi öljyn hinnan huomattava lasku. Öljyn hinta puolittui vuoden 2014 viimeisen kuuden kuukauden aikana. Osaltaan tästä syystä inflaatiokehityksessä nähtiin joulukuussa käänne negatiiviseksi, $-0,2$ prosenttiin. Inflaatio muuttui negatiiviseksi ensi kertaa sitten lokakuun 2009 (kuvio 2). Öljyn hinnan laskun aiheuttama hidas inflaatio muuttuu taloudelle haitalliseksi, jos se johtaa muiden hintojen ja mahdollisesti palkkojen alenemiseen, koska siitä voi seurata taloudelle haitallinen deflaatiokierre. Samalla kun inflaatio hidastui, myös vuosia 2014 ja 2015 koskevia kasvunennusteita muutettiin aiemmin ennustettua heikomman kehityksen suuntaan. Joulukuussa julkaistussa EKP:n ennusteessa euroalueen BKT:n odotettiin kasvavan vuonna 2015 yhden prosentin verran – kun syyskuussa kasvun ennustettiin olevan $1,6$ %.

Marraskuussa EKP:n neuvosto käynnisti eurojärjestelmän komiteoissa ja EKP:ssä valmistelut, jotta lisätoimet voidaan tarvittaessa toteuttaa oikea-aikaisesti. EKP:n neuvosto ilmoitti olevansa yksimielisesti valmis lisätoimiin, jos osoittautuu, että kesäsyyskuussa päätetyt toimet eivät riitä kasvattamaan inflaatiota lähelle EKP:n tavoitetta. Jo toteutetuilla toimilla on merkittävä vaikutus EKP:n taseeseen, jonka odotettiin näiden toimien ansiosta kasvavan kohti vuoden 2012 alkupuolen tasoa (kuvio 3).

Joulukuun kokouksessaan EKP:n neuvosto päätti tarkastella mahdollisten lisätoimien tarvetta vuoden 2015 alkupuolella, kun jo päätettyjen toimien ja öljyn hinnan laskun vaikutuksia inflaatioon pystytään arvioimaan. EKP:n neuvosto oli yksimielisesti valmis käyttämään täydentäviä epätavallisia instrumentteja mandaattinsa mukaisesti. Kaikki rahapoliittiset toimet on kytketty kiinnittämään keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ja palauttamaan inflaatio EKP:n hintavakaustavoitteen mukaisiksi: inflaation tulee olla keskipitkällä aikavälillä alle 2 prosentin mutta lähellä sitä.

Kuvio 3.
Eurojärjestelmän tase
% BKT:stä

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Macrobond.

EKP lisäsi avoimuutta ja julkistaa jatkossa korkokokousten keskustelut*

Perusteellisten, vuoden kestäneiden valmistelujen jälkeen EKP ilmoitti joulukuussa 2014 alkavansa julkistaa säännöllisesti selontekoja EKP:n neuvoston rahapoliittisissa kokouksissa käydyistä keskusteluista. Suomen Pankki on pitänyt päätöksentekoa koskevan avoimuuden lisäämistä tärkeänä.

Selonteko ei ole sama kuin kokouspöytäkirja. Pöytäkirjat laaditaan erikseen, ja ne tulevat julkisiksi vasta 30 vuoden kuluessa. Selonteko sen sijaan julkistetaan jo neljän viikon kuluttua rahapoliittisesta kokouksesta. Selonteossa luodaan yleiskatsaus rahoitusmarkkinoiden, talouden ja rahatalouden kehitykseen. Se sisältää myös tiivistelmän taloudellista ja rahatalouden analyysia sekä rahapolitiikan mitoitusta koskeneesta keskustelusta. Selonteossa on tavoitteena antaa mahdollisimman oikeudenmukainen ja tasapuolinen kuva rahapoliittisesta keskustelusta sekä tarjota aiempaa enemmän tietoa EKP:n neuvoston rahapoliittisten päätösten perusteista. Näin yleisö saa entistä kattavamman käsityksen siitä, millaiseksi EKP:n neuvosto arvioi kulloisenkin vallitsevan ja tulevan talouskehityksen, ja pystyy paremmin ymmärtämään rahapoliittisia päätöksiä olosuhteiden kehityksen perusteella.

Selonteko sisältää aina EKP:n pääjohtajan rahapoliittisen katsauksen. Yleiskatsaukset ja tiivistelmät perustuvat johtokunnan jäsenten pitämiin alustuksiin, jotka toimivat neuvostossa käytävän keskustelun ja päätöksenteon pohjana. Kaikki EKP:n neuvoston jäsenet voivat esittää vapaasti omia kannanottojaan yleiskatsauksista ja

alustuksista sekä keskustelun aikana että päätöksiä tehtäessä riippumatta kulloinkin käsittelyn alaisena olevista päätöskohdista.

EKP:n johtokunnan jäsenten esittämät politiikkavaihtoehdot voivat koskea sekä tavanomaista rahapolitiikkaa, kuten korkojen muutoksia, että ei-tavanomaisia rahapolitiikan toimia, kuten esimerkiksi arvopapereiden ostoja. Rahapolitiikasta käyty keskustelu raportoidaan perusteellisesti ja kattavasti. Selonteko kattaa niin päätöistä puoltavat kuin vastustavatkin argumentit sekä mahdolliset varaumat.

Selonteko sisältää myös listan neuvoston jäsenistä ja heidän äänestysoikeuksistaan. Selonteossa ei muuten erotella äänestysvuorossa olevia muista neuvoston jäsenistä. Äänestykset perustuvat EKP:n pääjohtajan tai kenen tahansa neuvoston jäsenen pyyntöön. Päätökset ovat joko yksimielisiä tai konsensuspäätöksiä, tai ne syntyvät laajan enemmistön tai enemmistön päätöksinä. Tarvittaessa tavanomaista ja ei-tavanomaista rahapolitiikkaa koskeva päätöksenteko voidaan erotella toisistaan.

Operationaalisia ja rahapolitiikan toteutukseen liittyviä kysymyksiä, jotka eivät liity rahapolitiikan mitoitukseen, ei raportoida selontekojen yhteydessä. Ensimmäinen rahapoliittisen keskustelun selonteko julkistetaan 22.1.2015 pidettävästä kokouksesta. Rahapoliittisia kokouksia pidetään joulukuusta 2014 lähtien kuuden viikon välein.

* Kirjoitus on julkaistu Suomen Pankin blogissa 19.2.2015.

Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella ja Suomessa

Eurojärjestelmä toteuttaa EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset operatiivisen ohjausjärjestelmän avulla. Sen keskiössä ovat markkinaoperaatiot, maksuvalmiusjärjestelmä ja vähimmäisvarantovelvoitteet. Markkinaoperaatiot toteutetaan pääosin vakuudellisina luottooperaatioina, joten myös vakuuksien merkitys on tärkeä. Rahapolitiikan välineistöön kuuluvat myös suorat arvopaperikaupat, joita eurojärjestelmä teki vuonna 2014 katettujen joukkolainojen ja omaisuusvakuudellisten arvopaperien markkinoilla.

Suomen Pankki vastaa eurojärjestelmän yhteisen rahapolitiikan toteutuksesta kansallisella tasolla. Suomessa sijaitsevat luottolaitokset pitävät keskuspankkitilejään Suomen Pankissa ja osallistuvat rahapoliittisiin operaatioihin Suomen Pankin välityksellä.

Rahapolitiikkaa kevennettiin edelleen: korot laskettiin nolларajalle

EKP:n neuvosto jatkoi rahapolitiikan keventämistä vuoden 2014 aikana laskemalla korkoja kaksi kertaa. Ohjauskorkoa laskettiin kesäkuussa 0,25 prosentista 0,15 prosenttiin ja uudestaan syyskuussa 0,05 prosenttiin (kuvio 4). EKP:n neuvosto on viestinyt korkojen olevan pohjatasolla.

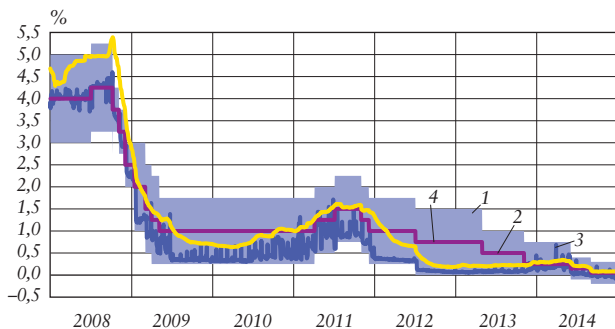
EKP:n neuvoston kesäkuun päätöksellä korkoputki palautettiin symmetriseksi, kun

yötalletuskorko laskettiin negatiiviseksi -0,10 prosenttiin ensi kertaa eurojärjestelmän historiassa ja maksuvalmiusluoton korko alennettiin 0,40 prosenttiin. Syyskuussa yötalletuskorko laskettiin edelleen -0,20 prosenttiin ja maksuvalmiusluoton korko 0,30 prosenttiin. Negatiivisen talletuskoron myötä pankit maksavat eurojärjestelmälle yötalletuksista ja vähimmäisvarantovaatimukset ylittävistä sekkitilitalletuksista. Negatiivinen talletuskorko on yleinen myös rahapolitiikan ulkopuolisten asiakkaiden talletuksissa.

Eurojärjestelmä on koko kriisin ajan toteuttanut elvyttävän korkopolitiikan rinnalla epätavanomaista rahapolitiikkaa. Vuonna 2014 eurojärjestelmä ilmoitti kohdennettujen pitempiäaikaisten rahoitusoperaatioiden (targeted longer-term refinancing operations, TLTRO) sarjasta sekä katettujen joukkolainojen (covered bonds) ja omaisuusvakuudellisten arvopaperien (asset-backed securities, ABS) osto-ohjelmista. EKP:n neuvoston mukaan taseen on määrä kasvaa kohti alkuvuoden 2012 tasoa, joka oli noin 3 000 mrd. euroa.

Epätavanomaisten toimien rinnalla eurojärjestelmä jatkoi perusrahoitusoperaatioiden ja säännöllisten kolmen kuukauden mittaisten pitempiäaikaisten rahoitusoperaatioiden toteuttamista kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisinä. Kiinteän koron ja täyden jaon menettelytapa on EKP:n neuvoston päätöksellä voimassa

Kuvio 4.
Eurojärjestelmän ohjauskorkojen ja pankkien välisten rahamarkkinakorkojen kehitys

1. Maksuvalmiusjärjestelmän korkojen muodostama korkoputki
 2. EKP:n ohjauskorko
 3. Eonia
 4. 3 kk:n euriborkorko
- Lähteet: European Banking Federation ja Suomen Pankki.

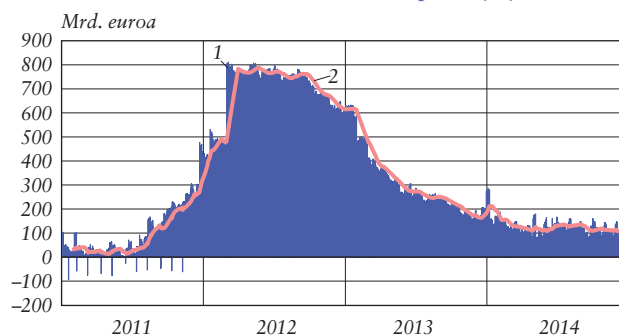
vähintään joulukuussa 2016 päättyvään vähimmäisvarantojen pitoperiodiin asti. Neuvosto päätti kesäkuussa lopettaa pitoperiodin mittaiset rahoitusoperaatiot 10.6. järjestetyn operaation jälkeen. Samassa yhteydessä päätettiin toistaiseksi lopettaa arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman (Securities Markets Programme, SMP) likviditeettivaikutuksen neutraloimiseksi järjestetyt viikoittaiset hienosäätöoperaatiot, joissa pankit olivat saaneet tehdä viikon mittaisia määräaikaistalletuksia keskuspankkiin. Heinäkuussa EKP:n neuvosto ilmoitti harventavansa kokousrytmiään vuodesta 2015 alkaen. Samalla varantojen pitoperiodien kesto piteni aiemmasta noin neljästä viikosta 6–7 viikkoon.

Vuoden 2014 aikana pankit jatkoivat edelleen vapaaehtoisia takaisinmaksuja vuosina 2011 ja 2012 järjestetyistä kolmen vuoden mittaisista pitempiaikaisista rahoitusoperaatioista, mikä johti siihen, että pankkijärjestelmän ylimääräinen likviditeetti supistui. Pankit maksoivat jäljellä olleita kolmen vuoden luottoja takaisin 330 mrd. euron edestä siten, että vuoden lopussa avoinna olevaa kolmen vuoden rahoitusta oli vielä noin 210 mrd. euroa. Samalla ylimääräinen likviditeetti väheni vuoden alun noin 150 mrd. eurosta pienimmillään noin 70 mrd. euroon mutta palautui joulukuussa yli 200 mrd. euroon kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden jälkeen (kuvio 5).

Perusrahoitusoperaatioissa jaettu määrä vaihteli noin 80 mrd. eurosta 170 mrd. euroon, kun pankit reagoivat kulloiseenkin tilanteeseen rahamarkkinoilla. Kolmen kuukauden mittaisissa operaatioissa avoinna oleva rahoituksen määrä vaihteli 25 mrd. eurosta 50 mrd. euroon (kuvio 6). EKP:n neuvosto päätti lopettaa kolmen kuukauden dollarimääräiset rahoitusoperaatiot huhtikuussa 2014 mutta jatkoi viikon mittaisia operaatioita.

Arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman likviditeettivaikutusta vähentävien hienosäätöoperaatioiden lopettaminen kesäkuussa 2014 kevensi kiristyneitä raha-

Kuvio 5.
Ylimääräinen likviditeetti euroalueen pankkijärjestelmässä

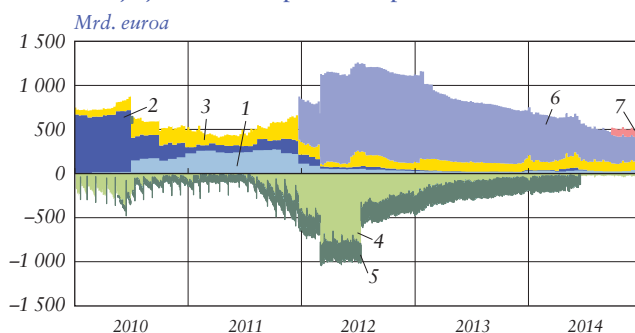

1. Ylimääräinen likviditeetti*
2. 30 päivän liukuva keskiarvo

* Varantotalletukset – vähimmäisvarantovaatimukset +
yötalletukset – maksuvalmiusluotot.

Lähde: Suomen Pankki.

Kuvio 6.
Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot

1. Pitempiaikaiset operaatiot (3 kk)
2. Ylimääräiset pitempiaikaiset operaatiot (1–12 kk)
3. Perusrahoitusoperaatiot (1 vko)
4. Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö (yön yli)
5. Hienosäätöoperaatiot (1–7 pv)
6. Ylimääräiset pitempiaikaiset operaatiot (36 kk)
7. Kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Lähde: Suomen Pankki.

markkinaoloja ja pankkijärjestelmän likviditeettiä reilun 100 mrd. euron verran alkukesän aikana. EKP:n koronlaskujen ja runsaan likviditeetin myötä lyhyet rahamarkkinakorot painuivat vuonna 2014 uusille pohjatasoilleen, esimerkiksi kolmen kuukauden euriborkorko alle 0,10 prosenttiin.

Kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot rahapolitiikan tukena

EKP:n neuvosto ilmoitti kesäkuussa 2014 kahdeksan kohdennetun pitempiaikaisen rahoitusoperaation sarjasta, jonka tavoitteena on parantaa rahapolitiikan välittymismekanismin toimintaa tukemalla pankkien lainanantoa reaalityaloudelle. Operaatioita järjestetään neljännesvuosittain kahden vuoden ajan. Koska kaikki operaatiot erääntyvät syyskuussa 2018, niiden juoksu-aika vaihtelee neljästä vuodesta reiluun kahteen vuoteen. Operaatioiden korko on lainanottohetkellä vallitseva perusrahoitusoperaation korko lisättynä 0,10 prosenttiyksiköllä.

Sarjan kahdessa ensimmäisessä – syyskuussa ja joulukuussa 2014 järjestetyssä – operaatiossa pankit saivat hakea rahoitusta enimmillään niille osoitetun alkulainakiintiön verran. Alkulainakiintiöksi oli määritelty 7 % kunkin pankin huhtikuun 2014 loppuun mennessä euroalueen yksityiselle sektorille myöntämien lainojen kannasta pois lukien asuntolainat ja lainat rahoituslaitoksille. Kaikkien euroalueen pankkien yhteenlaskettu alkulainakiintiö oli noin 400 mrd. euroa, josta pankit lopulta käyttivät noin 53 % eli reilut 210 mrd. euroa. Tästä noin 80 mrd. euroa käytettiin syyskuun ja noin 130 mrd. euroa joulukuun kohdennetussa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa. Syyskuussa järjestettyyn kohdennettuun pitempiaikaiseen rahoitusoperaatioon osallistui 255 pankkia tai pankkiryhmää. Joulukuun operaatiossa oli 306 osallistujaa. Ensimmäisestä kohdennetusta operaatiosta lähtien pankit maksoivat kolmen vuoden luottoja takaisin kiihtyvästi, likimain 100 mrd. euroa loppuvuoden aikana, joten kohdennettujen pitempiikaisten operaatioiden

nettomääräinen vaikutus pankkijärjestelmän likviditeettiin jäi varsinaista operaatioissa jaettua määrää pienemmäksi.

Maaliskuusta 2015 alkaen pankkien TLTRO-enimmäislainamäärä perustuu lisälainakiintiöön, joka määräytyy pankin nettolainanannon kehityksen perusteella. Mitä enemmän hyväksyttäviä lainoja vastapuoli myöntää toukokuusta 2014 ja huhtikuuhun 2016, sitä runsaammin rahoitusta se voi saada. Limiitti on suurempi, kun kyseessä on pankki, jonka nettolainananto oli negatiivinen toukokuun 2013 ja huhtikuun 2014 välillä, kuin silloin, kun kyseessä on pankki, jonka nettolainananto samana ajan-kohtana oli positiivinen.

Keskuspankkirahoituksen supistuessa pankkien vakuustarpeet vähenivät

Keskuspankkiluottoja varten vastapuolet tarvitsevat riittävät, eurojärjestelmän kelpoisuusehdot täyttävät vakuudet. Eurojärjestelmälle toimitettujen vakuuksien määrä supistui toista vuotta peräkkäin. Kokonaismäärä oli vuoden 2014 lopussa noin 1 850 mrd. euroa, kun se vuotta aiemmin oli ollut vielä noin 2 200 mrd. euroa (kuvio 7). Supistumisen mahdollistivat erityisesti pitempiikaisten rahoitusoperaatioiden ennakaiset takaisinmaksut, joiden myötä vastapuolten rahapoliittisten luottojen määrä ja vakuustarpeet vähenivät.

Kaikista toimitetuista vakuuksista julkisen sektorin eli valtion ja aluehallinnon liikkeeseenlaskujen osuus kasvoi eniten, ja se oli vuoden 2014 lopussa 25 %. Ei-julkimarkkinakelpoisten vakuuksien määrä supistui, kun likviditeettiä kiristävien hienosäätöoperaatioiden kautta tehtyjä määräraikaistalletuksia ei enää kesäkuun jälkeen voinut käyttää vakuutena. Ei-julkimarkkinakelpoiset lainasaamiset (vastapuolipankkien yritys- ja julkisyhteisöasiakkailleen myöntämät pankkilainat), pankkien katetut joukkolainat ja omaisuusvakuudelliset arvopaperit muodostivat kukin vajaan 20 prosentin osuuden toimitetuista vakuuksista.

Eurojärjestelmä täsmensi vuoden mittaan vakuuksiin sovellettavien kelpoisuus-

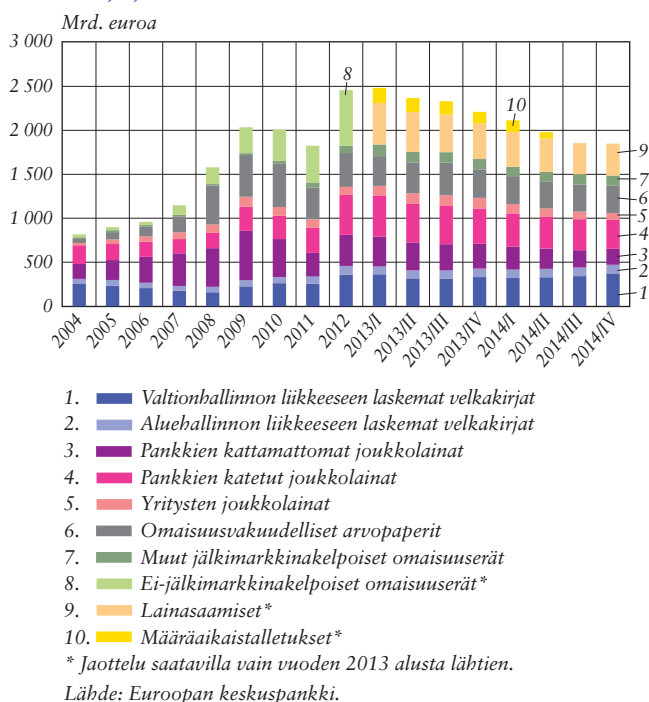
ehtojen ja käytettyjen riskienhallintamene-
telmien yksityiskohtia. (Yksityiskohtaisia
tietoja vuonna 2014 tehdyistä vakuuspä-
töksistä löytyy liitteestä s. 114.) Lisäksi
EKP:n neuvosto päätti kohdennettujen
pitempiäaikaisten rahoitusoperaatioiden
yhteydessä, että tilapäisesti vakuudeksi
hyväksyttävät lainasaamiset ja muut omai-
suuserät säilyttävät vakuuskelpoisuutensa
ainakin syyskuuhun 2018 saakka.

Eurojärjestelmä käynnisti katettujen joukkolainojen ja omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelmat

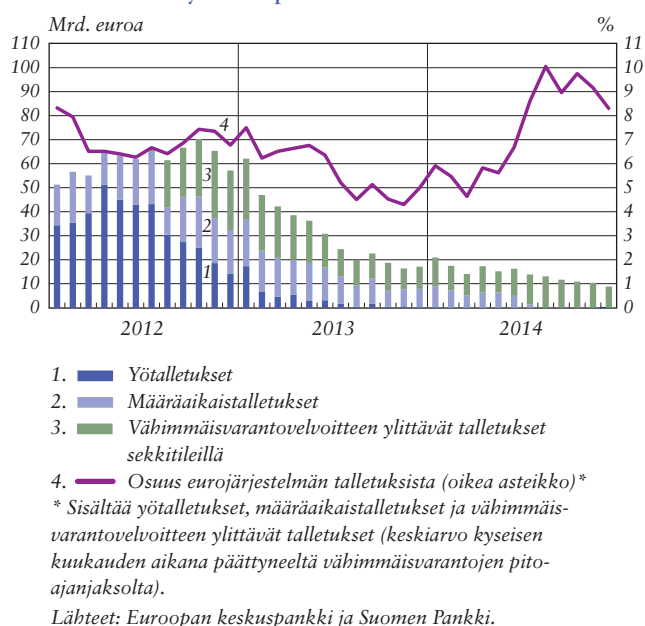
Syyskuussa 2014 EKP:n neuvosto ilmoitti
kahdesta uudesta osto-ohjelmasta, jotka
kohdistuvat pankkien liikkeeseen laskemiin
katettuihin joukkolainoihin sekä rakenteel-
taan yksinkertaisiin ja läpinäkyviin omai-
suusvakuudellisiin arvopapereihin. Osto-
ohjelmien tarkoituksena on täydentää muita
rahopolitiikan kevennystoimia ja edistää
rahopolitiikan välittymistä erityisesti luotto-
kanavan kautta. Ohjelmien kesto on vähin-
tään kaksi vuotta, ja ostojen kohteena ole-
viin arvopapereihin sovelletaan luotto-
operaatioissa käytettävien vakuuksien
kelpoisuusehtoja. Eurojärjestelmällä on
ollut kaksi aiempaa katettujen joukko-
lainojen osto-ohjelmaa vuosina 2009–2012.
Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden
suorista ostoista eurojärjestelmällä ei ole
aiempaa kokemusta, mutta myös näitä
arvopapereita käytetään luotto-operaa-
tioissa vakuuksina.

Eurojärjestelmä aloitti katettujen jouk-
kolainojen ostot lokakuussa ja omaisuus-
vakuudellisten arvopapereiden ostot marras-
kuussa. Katettuja joukkolainoja oli vuoden
2014 loppuun mennessä ostettu 25 mrd.
euron ja omaisuusvakuudellisia arvopaperei-
tä vajaan 2 mrd. euron edestä. Katettujen
joukkolainojen ostoista noin neljäsosa tehtiin
ensi- ja loput jälkimarkkinoilla. Suorien osto-
ohjelmien vaikutus likviditeettiin jäi uusista
ohjelmista huolimatta negatiiviseksi vuonna
2014, kun aiemmin käynnissä olleiden osto-
ohjelmien salkut pienenevät erääntymisten
myötä 235 mrd. eurosta 185 mrd. euroon.

Kuvio 7.
Eurojärjestelmälle toimitetut vakuudet

Kuvio 8.
Suomessa tehdyt keskuspankkitalletukset

Katettujen joukkolainojen ostot toteutetaan hajautetusti mutta sisäisesti eurojärjestelmässä, kun taas omaisuusvakuudellisten arvopaperien osto-ohjelmaa varten on palkattu neljä ulkopuolista varainhoitajaa. Eurojärjestelmä vastaa silti molemmissa ohjelmissa itsenäisesti ostopäätöksistä. Suomen Pankki osallistuu suomalaispankkien liikkeeseen laskemien katettujen joukkolainojen ostoihin. Omaisuusvakuudellisia arvopapereita ei Suomessa lasketa liikkeeseen.

Suomen Pankin vastapuolten keskuspankkirahoituksen tarve vähäinen

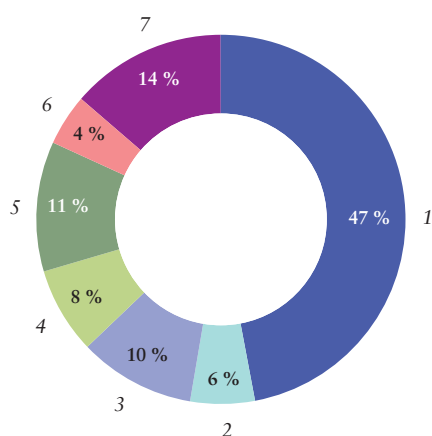
Aiempien vuosien tapaan Suomen Pankin vastapuolipankkien keskuspankkirahoituksen tarve oli vähäinen. Avoinna olevien luottojen määrä pieneni vuoden aikana

2,5 mrd. eurosta noin 700 milj. euroon pitkälti kolmivuotisiin rahoitusoperaatioihin liittyvien ennenaikaisten takaisinmaksujen johdosta. Kohdennetuista operaatioista haetun rahoituksen määrä jäi vähäiseksi, noin 0,5 mrd. euroon.

Pankkijärjestelmän ylimääräisen likviditeetin supistuessa koko euroalueella myös Suomessa vastapuolten keskuspankkiin tekemien talletusten määrä pieneni. Vuoden 2014 aikana pankit tekivät talletuksia yhteensä keskimäärin 13,8 mrd. euron arvosta, eli määrä puolittui vuodentakaisesta. Määräaikaistalletusten keräämisen päätyttyä pankkien keskuspankkitalletukset olivat yksinomaan vähimmäisvarantovelvoitteen ylittäviä talletuksia, joihin sovelletaan negatiivista korkoa. Suomen Pankkiin tehtyjen talletusten määrä pysyi suurena ja Suomen osuus koko eurojärjestelmässä tehdyistä talletuksista kasvoi 10 prosentin tuntumaan (kuvio 8). Tämä kertoo runsaista likviditeettivirroista Suomessa sijaitseviin hyvämaineisiin pankkeihin.

Suomen Pankille toimitettujen vakuuksien kokonaismäärä supistui vuonna 2014 reilun miljardin verran 24,9 mrd. euroon mutta oli silti edelleen hyvin suuri. Tästä määrästä keskimäärin vain 3 % oli sitoutunut rahapoliittisiin luottoihin. Hieman yli 60 % vakuuksista oli EU:n keskuspankkien TARGET2-maksujärjestelmän päivänsisäisen maksuliikelimiitin katteena, ja loppu oli vakuusylijäämää. Hienosäätöoperaatioiden kautta tehtyjen määräaikaistalletusten vakuuskäytön lakkauttaminen aiheutti jonkin verran muutoksia toimitettujen vakuuksien jakaumassa. Eniten vakuudeksi tuotiin kuitenkin edellisvuosina nähtyyn tapaan pankkien katettuja joukkolainoja (47 %) (kuvio 9).

Kuvio 9.
Suomen Pankille toimitetut vakuudet
(osuudet keskimäärin vuoden 2014 aikana)

1. Pankkien katetut joukkolainat
2. Pankkien kattamattomat joukkolainat
3. Yritysten yms. joukkolainat
4. Omaisuusvakuudelliset arvopaperit
5. Lainasaamiset
6. Määräaikaistalletukset
7. Valtion ja aluehallinnon velkakirjat

Lähde: Suomen Pankki.

Negatiivinen talletuskorko ja rahapolitiikan nollakorkorajan haasteet

Keskuspankin sanotaan törmänneen rahapolitiikan nollakorkorajoitteeseen, jos se haluaisi keventää harjoittamaansa rahapolitiikkaa, mutta ohjauksen lasku ei ole mahdollista, koska korko on jo hyvin lähellä nollaa. Näin on käynyt Euroopan keskuspankille vuonna 2014. Tuolloin euroalueen inflaatio-odotukset vaimenivat 2 prosentin hintavakaustavoitetta heikomiksi. Se kasvatti rahapolitiikan keventämistarvetta, vaikka syyskuun korkopäätöksen jälkeen ohjauksoroissa ei enää ollut liikumavaraa alaspäin. Nollakorkorajasta huolimatta eurojärjestelmä on pystynyt keventämään rahapolitiikan mitoitustaan ottamalla käyttöön uusia epätavanomaisia toimenpiteitä. Vuoden 2014 aikana eurojärjestelmä on laskenut yön yli -talletuskorkonsa negatiiviseksi, järjestänyt uudentyyppisiä keskuspankkiluotto-operaatioita, aloittanut kaksi yksityisten arvopapereiden osto-ohjelmaa ja vahvistanut ennakoivaa viestintäänsä.

Maaailman suurista keskuspankeista Euroopan keskuspankki alensi ensimmäisenä korkoputken alarajan negatiiviseksi kesäkuussa 2014. Negatiivisen talletuskoron tarkoituksena on kannustaa euroalueen ylijäämäisiä pankkeja lisäämään lainanantoaan alijäämäisille pankeille. Euroalueen pankkijärjestelmässä on runsaasti ylimääräistä keskuspankkirahaa, mutta se ei ole jakautunut tasaisesti pankkien kesken. Finanssikriisin aikainen epäluottamus pankkien välillä kytee edelleen: pankkien välisillä lyhyen rahan markkinoilla volyyymi on supistunut huomattavasti kriisiä edeltävältä tasoltaan. Ylijäämäiset pankit ovat tallettaneet varansa päivän päätteeksi keskuspankkiin sen sijaan, että lainaisivat ne toisille pankeille pankkien välisillä markkinoilla. Negatiivinen talletuskorko vähentää keskuspankkitalletusten houkuttelevuutta, sillä pankit joutuvat mak samaan eurojärjestelmälle korkoa niistä

keskuspankkiin tekemistään talletuksista, jotka ylittävät pankkien vähimmäisvaranto vaateen.

Pankkien välisten markkinoiden vai meus heikentää alijäämäisten pankkien rahoituksen saatavuutta, koska pankit joutuvat turvautumaan eurojärjestelmään var mistaakseen rahoituksensa riittävyyden. Pankin yleisölle tarjoaman rahoituksen hinta määräytyy puolestaan pankin omien rahoituskustannusten perusteella. Lisäksi häiriöt pankkien välisten markkinoiden toiminnassa pakottavat kaikki pankit laatimaan erilaisia varautumissuunnitelmia, ja nämä lisäävät pankkien tarvetta pitää ylimääräistä keskuspankkilikviditeettiä.

Negatiivinen talletuskorko ei suoraan vähennä eurojärjestelmän ylimääräisen keskuspankkirahan määrää. Vaikka pankki päättäisi keskuspankkiin tallettamisen sijasta lainata rahaa yksityiselle sektorille, siirtyy raha elektronisessa muodossa yhden pankin tililtä toisen pankin tilille. Pankit voisivat välttyä negatiiviselta talletuskorolta myös muuttamalla talletukset käteiseksi rahaksi, mutta käteisen rahan säilytys on kuitenkin huomattavasti kalliimpaa kuin negatiivisesta korosta aiheutuvat kustannukset.

Nimellisten korkojen ja inflaatio-odotusten erotuksena laskettavissa reaalkoroissa oli vuoden 2014 aikana nousupaineita, koska inflaatio-odotukset vaimenivat. Lisäksi erittäin matalat ohjauksorot eivät täysipainoisesti välittyneet rahamarkkinakorkoihin ja vähittäislainojen korkoihin. Esimerkiksi vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aikana rahamarkkinakorot nousivat, vaikka EKP:n neuvosto piti ohjauksen muuttumattomana. Neuvoston mukaan luottomarkkinat ovatkin olleet yksi talouskasvun merkittävimmistä pullonkaloista. Koska pankit välittävät suurimman osan euroalueen yksityisen sektorin rahoituksesta, on luottokanavalla suuri

merkitys siinä, miten rahapolitiikka välittyy reaalityalouteen.

Luottomarkkinoita vauhdittaakseen eurojärjestelmä järjesti uuden kohdennetun pitempiaikaisen rahoitusoperaation (targeted longer-term refinancing operation, TLTRO), jolla tavoiteltiin juuri luottojen tarjonnan lisäämistä. Operaatiossa pankin saama rahoituksen määrä on sidottu sen lainanantoon yksityiselle sektorille, jotta pankilla on kannustin lisätä luotonantoon yksityiselle sektorille. Lisäksi pankkien omia rahoituskustannuksia vähentävät kohdennetun pitempiaikaisen rahoitusoperaation erittäin matala korko ja neljän vuoden kesto.

Eurojärjestelmä alkoi lokakuussa ostaa katettuja joukkolainoja (covered bonds) ja marraskuussa omaisuusvakuudellisia arvopapereita (asset-backed securities, ABS). Sekä katettujen joukkolainojen että omaisuusvakuudellisten arvopapereiden arvo perustuu niiden pohjalla oleviin luottoihin. Arvopaperistamalla asiakkailleen myöntämiään lainoja pankki vähentää itseensä kohdistuvaa luottotappioriskiä. Omaisuusvakuudelliset arvopaperit myös vapauttavat pankin taseesta pääomaa, jonka pankki voi käyttää uusien lainojen myöntämiseen. Monet katetut joukkolainat ja omaisuusvakuudelliset arvopaperit ovat vakuuskelpoisia, jolloin pankit voivat tuoda niitä

keskuspankkiluottojensa – mukaan lukien kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot – vakuudeksi.

Eurojärjestelmän pitkäkestoiset luottooperaatiot ja ostohjelmat tukevat EKP:n neuvoston ennakoivaa viestintää, jonka avulla neuvosto kertoo, millaista rahapolitiikkaa se odottaa harjoittavansa. Ennakoidun viestinnän tarkoituksena on ohjata inflaatio- ja korko-odotuksia hintavakaustavoitteen kanssa yhteneviksi. Vahvistamalla ennakoivaa viestintäänsä eurojärjestelmä on hillinnyt markkinoiden odotuksia rahapolitiikan kiristämisestä ja vaimentanut odotetun reaalikoron nousua.

Vuonna 2014 eurojärjestelmä on toteuttanut rahapolitiikkaa nollakorkorajalla – tai jopa sen alapuolella. Eurojärjestelmän korkopolitiikkaa täydentävän epä-tavanomaisen rahapolitiikan tarkoituksena on ollut ennen kaikkea vauhdittaa euroalueen vaimeita inflaatio-odotuksia, joiden vahvistumista globaalin epävarmuuden lisääntyminen vuoden 2014 aikana on hillinnyt. Inflaatio-odotusten kiihtyminen piristäisi luottojen kysyntää laskemalla odotettuja reaalikorkoja. Markkinoiden reaktiot harjoitettuun rahapolitiikkaan ovat vuoden 2014 aikana olleet pääasiassa positiivisia. Esimerkiksi sekä pitkät että lyhyet markkinakorot ovat laskeneet ja niitä koskevat odotukset heikentyneet laaja-alaisesti.

Suomen Pankki kotimaisessa talouspolitiikassa

Vuoden 2014 aikana Suomen Pankki analysoi sekä Suomen että kansainvälisen talouden kehitystä ja osallistui monin eri tavoin kotimaiseen talouspoliittiseen keskusteluun. Suomen Pankin johtokunnan jäsenet ja asiantuntijat olivat useita kertoja kuultavina eduskunnassa ja esittivät arvioitaan muilla kotimaisilla foorumeilla. Suomen Pankki julkaisi vuonna 2014 kaksi ennustetta Suomen kokonaistaloudellisesta kehityksestä, ensimmäisen kesäkuussa ja toisen joulukuussa.

Suomen Pankki arvioi eri yhteyksissä, että Suomen talouden vaikeudet olisi mahdollista voittaa kasvumahdollisuuksia ja julkisen talouden kestävyttä parantavilla rakenneuudistuksilla, kustannuskilpailukykyä kohentavilla toimilla ja pysäyttämällä julkisen talouden velkaantumisen.

Suomen Pankki korosti, että vaikeassa taloustilanteessa avainasemassa on maan kyky tehdä korjaavia toimenpiteitä. Luottamus talouspolitiikan pitkäjänteisyyteen rakentuu hitaasti, mutta se voidaan menettää nopeasti.

Suomen bruttokansantuote vuonna 2014 oli yli 5 % pienempi kuin vuonna 2008. Useita vuosia kestäneen vaimean kehityksen taustalla olivat heikko kansainvälinen talous, teollisuuden rakennemuutos, kustannuskilpailukykyyn huononeminen ja työikäisen väestön vuonna 2010 alkanut vähentyminen. Erityisen paljon supistuivat vienti ja teollisuustuotanto. Teollisuuden rakennemuutos on merkinnyt erityisesti elektroniikka- ja metsäteollisuuden tuotannon vähenemistä. Muilla toimialoilla ei ole syntynyt vastaavassa määrin suuren tuotavuuden tuotantoa.

Kustannuskilpailukykyyn heikkeneminen on ollut seurausta useimpia kauppakumppanimaita nopeammasta palkkojen nousuvauhdista. Näin on ollut etenkin vuoden 2007 jälkeen talouden avoimen sektorin ulkopuolella, kun avoimella sektorilla tarkoitetaan vientituotantoa ja tuonnin

kanssa kilpailevaa tuotantoa. Tämä on johtanut kotimaisen kustannustason nousuun, mikä puolestaan on heikentänyt tuotannon ja työllisyyden edellytyksiä avoimella sektorilla ja syventänyt vaihtotaseen alijäämää.

Suomen Pankki esitti, että palkanmuodostuksessa olisi syytä siirtyä pysyvään menettelyyn, jossa vientisektorin palkanmaksukyky asettaisi puitteet sopimuspalkkojen nousulle myös muilla toimialoilla. Kustannuskilpailukykyä voisivat lisäksi kohentaa muun muassa työaikoja koskevat, tuottavuutta kasvattavat järjestelyt sekä se, että työmarkkinoilla käytettäisiin aiempaa enemmän sellaisia yrityskohtaisia ratkaisuja, joissa sekä työnantajat että työntekijät saavuttaisivat tavoitteitaan.

Euroalueella vallitseva deflaatiokierteen uhka voidaan torjua rahapolitiikan välineillä, ei Suomen kustannus- ja hintatasoa nostamalla. Uhka on euroalueen laajuinen, koska rahapolitiikka on alueella yhteinen. Suomessa talouden avoimen sektorin tila edellyttää kustannusten vaimeaa kehitystä euroalueen keskiarvoon nähden. Jos sen sijaan hinnat ja kustannukset jatkavat nousuaan suhteessa euroalueen keskiarvoon, edessä on myöhemmin entistä vaikeampi kustannusten sopeuttaminen – riippumatta siitä, mikä on euroalueen keskimääräinen hintakehitys.

Julkisen talouden tila on heikentynyt vaimean yleisen talouskehityksen myötä. Samalla väestön ikääntyminen painaa julkisen talouden pitkän aikavälin näkymiä. Koska yleistä talouskehitystä vaimentaneet tekijät ovat suurelta osin pitkäaikaisia eikä niiden taustalla ole ollut ensisijaisesti kotimaisen kysynnän suhdanneluonteinen heikkous, on finanssipolitiikasta saatava tuki talouskehitykselle rajallinen.

Vuoden 2014 aikana Suomen Pankki korosti, että tärkeitä askelia talouspolitiikassa on otettu erityisesti eläkeuudistusehdotuksen, julkisen talouden sopeuttamis päätösten ja palkkojen nousua hidastaneen työehtosopimuksen myötä. Suomen talouden vaikeuksien voittaminen edellyttää kuitenkin merkittävästi lisää päätöksiä, jotka

edistäisivät rakenneuudistuksia, julkisen velan kasvun pysäyttämistä ja kilpailukyvyyn parantamista. Talouden vaikeuksien nähtiin olevan niin suuria, että niiden ratkaiseminen edellyttää määrätietoisia päätöksiä useiden vuosien ajan tulevaisuudessa.

Kotimaista talouspolitiikkaa koskevista päätöksistä Suomen Pankki esitti arviotaan sen perusteella, mitä taloustieteellinen tutkimus ja kansainväliset kokemukset kertovat päätösten vaikutuksista. Samalla Suomen Pankki korosti, että päätöksiin liittyi paljon sellaisia arvovalintoja, joista vastuu kuuluu eduskunnalle.

Yleinen talouskehitys pysyi heikkona

Suomen bruttokansantuotteen kehitys oli edelleen vaimeaa vuonna 2014. Viennin määrä pysyi voimakkaasti heikentyneenä, ja kotimainen kysyntä väheni. Erityisesti yksityisten investointien määrä pieneni.

Tuotanto ja työllisten määrä jatkoivat supistumistaan teollisuudessa ja rakentamisessa. Sen sijaan palvelutoimialoilla ei tuotannossa ja työllisyydessä keskimäärin koettu suuria muutoksia.

Kaiken kaikkiaan työllisyystilanne heikkeni, kun työttömyysaste jatkoi nousuaan. Työllisten määrä koko taloudessa

supistui, mutta työllisyysaste pysyi jotakuinkin muuttumattomana edellisestä vuodesta, kun myös työikäisen väestön määrä väheni.

Inflaatio hidastui vuonna 2014, kun energiatuotteiden hinnat laskivat ja palkkojen nousuvauhti väheni. Inflaatio pysyi silti euroalueen keskiarvoa nopeampana.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto pysyi negatiivisena julkisen talouden sopeutustoimista huolimatta, sillä talouskehitys oli vaimeaa. Julkisyhteisöjen bruttovelka kasvoi lähelle 60:tä prosenttia.

Vuoden 2014 talouskehitys osoittautui heikommaksi kuin Suomen Pankki oli vuonna 2013 ennustanut. Erityisesti vienti ja yksityiset investoinnit jäivät ennustettua vähäisemmiksi.

Vuoden 2014 aikana Suomen Pankki tarkisti talouskasvua koskevia ennusteitaan heikompaan suuntaan. Nämä tarkistukset koskivat sekä vuotta 2014 että vuotta 2015. Lisäksi joulukuussa 2014 julkistetussa pitkän aikavälin kasvuarviossaan Suomen Pankki muutti arviotaan talouskasvusta seuraavien 15 vuoden aikana hitaamman kasvun suuntaan verrattuna vuonna 2012 laadittuun edelliseen pitkän aikavälin arvioon.

Rahoitusjärjestelmä

Suomen Pankki vaikuttaa rahoitusjärjestelmän vakauteen tunnistamalla ja arvioimalla vakautteen kohdistuvia järjestelmäriskejä sekä edistämällä toimenpiteitä, joilla näitä riskejä torjutaan. Suomen Pankin pääjohtaja toimii päätöksentekijänä Euroopan järjestelmäriskikomiteassa, joka on Euroopan finanssivalvontajärjestelmään kuuluva EU-elin. Komiteassa analysoidaan EU:n rahoitusjärjestelmän riskejä ja annetaan varoituksia sekä suosituksia kansallisille viranomaisille toimenpiteistä vakauden tukemiseksi. EKP:stä tuli yhteisen valvontamekanismin (Single Supervisory Mechanism, SSM) myötä myös kansallisen makrovakaupolitiikan päätöksentekijä. Myös EKP:n neuvosto käsittelee rahoitusvakautteen liittyviä kysymyksiä. Suomen Pankin asiantuntijat osallistuvat näiden asiakokonaisuuksien valmisteluun sekä muuhun komiteoissa ja työryhmissä tehtävään taustatyöhön ulkomailla ja kotimaassa. Tätä työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa.

Vuoden 2014 aikana pääpaino EU:n rahoitussääntelyn kehittämisesä oli pankkiunionin valmistelun loppuunsaattamisessa. Suomen Pankki osallistui yhteisen valvontamekanismin käyttöönoton valmisteluihin sekä yhteisen kriisintarkaisumekanismin (Single Resolution Mechanism, SRM) kehittämiseen. Yhteinen valvontamekanismi aloitti toimintansa marraskuussa 2014. Euroopan parlamentti hyväksyi yhteistä kriisintarkaisumekanismia koskevan asetuksen huhtikuussa 2014, ja toiminnan valmistelu aloitettiin. Kotimaassa Suomen Pankki tuki aktiivisesti EU:n rahoitussääntelyn toimeenpanoa, osallistui järjestelmäriskien torjumiseksi luotavan kansallisen makrovakaupolitiikan käynnistämisen valmisteluun sekä kehitti yhdessä Finanssivalvonnan kanssa analyysivälineistöä ja seurantaa makrovakaupolitiikan välineiden päätöksenteon tueksi.

Rahoitusjärjestelmän vakaus

Euroalueen talouskasvun orastanut elpyminen alkoi hiipua vuoden 2014 loppupuolella, mikä muiden tekijöiden, kuten geopolitiittisten epävarmuuksien, ohella aiheutti rahoitusmarkkinoilla ajoittaista rauhatonmuutta. Korkomarkkinoilla tämä näkyi riskilisien ja volatilitietin kasvuna sekä osakemarkkinoiden pitkään jatkuneen hintojen nousun vaimenemisena.

Yksi euroalueen pankkisektorin keskeisiä tapahtumia vuoden 2014 aikana oli Euroopan keskuspankin tekemä pankkien kattava arviointi (ks. kehikko 3). Kattavan arvioinnin yhteydessä Euroopan keskuspankki, kansallisten viranomaiset, pankit sekä Euroopan pankkiviranomainen (European Banking Authority, EBA) toteuttivat yhteistyössä pankkien stressitestit, joissa arvioitiin pankkien kykyä selviytyä poikkeuksellisista tilanteista. Testiin liittyvän

perusskenaarion sekä epäsuotuisan talouskehityksen skenaarion laativat yhteistyössä Euroopan järjestelmäriskikomitea, Euroopan pankkiviranomainen ja EKP.

Pankkien kattavan arvioinnin ja stressitestien jälkeen arvioitavina olleiden pankkien valvonta siirtyi Euroopan keskuspankin yhteiselle valvontamekanismille, jonka toiminta alkoi marraskuussa 2014.

Euroalueen pankkisektorin sopeutumisen sääntelyn muutoksiin jatkui. Useat pankit ovat edelleen supistaneet taseitaan vähentämällä riskipitoisimpia saamisiaan. Euroalueen pankkien luotonanto yrityksille ja kotitalouksille supistui edelleen vuoden 2014 aikana, mutta loppuvuoden aikana luotonannossa oli havaittavissa elpymisen merkkejä. Euroalueen pankki- ja muiden rahoitusmarkkinoiden jakautuneisuus ongelmamaihin ja paremman luottokelpoisuuden maihin on säilynyt. Joissakin ongelmamaissa tilanne on kuitenkin helpottunut

ja pankkien sekä yritysten vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen kustannukset ovat supistuneet vuoden 2014 aikana.

Rahoitusmarkkinoiden pirstaleisuus ja uudistuva sääntely ovat tuoneet esiin pankkien kanssa kilpailevia ja lievemmin säänneltyjä uusia rahoitusalan toimijoita. Kasvaessaan ne saattavat luoda rahoituslalle uusia, aikaisemmin havaitsemattomia riskejä. Euroalueen yritysrahoitus on pankkisektorin varovaisuuden ja sääntelyn myötä siirtynyt aikaisempaa aktiivisemmin joukkovelkakirjamarkkinoille.

Suomen pankkisektori säilynyt kannattavana ja vakavaraisena

Taloukasvun vaimeudesta ja korkotason mataluudesta huolimatta suomalaisten pankkien keskimääräinen kannattavuus ja vakavaraisuus ovat säilyneet varsin hyvin: keskimääräinen kokonaisvakavaraisuussuhde oli syyskuun lopussa 16,0 % ja ydinvakavaraisuussuhde (Common Equity Tier 1, CET1) 14,3 %. Kaikki pankit täyttivät vuonna 2015 voimaan tulevan 2,5 prosentin lisäpääomavaatimuksen, joka korottaa pankkien ydinpääomavaatimuksen 7 prosenttiin ja kokonaispääomavaatimuksen 10,5 prosenttiin.

Euroopan keskuspankin kattavassa arvioinnissa mukana olleiden suomalaisten pankkien vakavaraisuustunnusluvut säilyivät vahvoina myös epäsuotuisan talouskehityksen skenaariossa. Suomessa toimivien pankkien vahva vakavaraisuus on keskeinen syy siihen, että pankit ovat kyenneet rahoittamaan suomalaisia kotitalouksia ja yrityksiä huomattavasti paremmin kuin euroalueen pankit keskimäärin. Pankkien yksityiselle sektorille myöntämien lainojen kasvu säilyi koko vuoden ajan runsaan 5 prosenttiyksikön vauhdissa.

Suomen pankkisektorin rakennemuutos on jatkunut. S-Pankki ja Tapiola Pankki yhdistyivät uudeksi S-Pankiksi. OP-Pohjola-ryhmän sisällä pankkien lukumäärä on pienentynyt, kun paikalliset osuuspankit ovat yhdistyneet suuremmiksi kokonaisuusiksi. Säästöpankkien yhteenliittymä toteutui vuo-

den 2014 lopussa ja POP Pankki -ryhmä on myös ryhtynyt valmistelemaan omaa yhteenliittymäänsä.

Yksityisen sektorin luottokannan kasvu hidastui

Suomen talouden heikko kehitys on hidastanut sekä kotitalouksien että yritysten korollisen velan kasvua. Yritysten (pl. asuntoyhteisöt) korollisen velan määrä suhteessa bruttokansantuotteeseen on pysynyt vakaana, noin 60 prosentissa. Yritysten luottolaitoksista nostamien lainojen vuosikasvu oli marraskuussa 2,2 %, kun se vuotta aiemmin oli 3,1 %. Vaikka suomalaisten PK-yritysten rahoituksen saatavuudessa näkyi vuoden 2014 aikana heikkenemisen merkkejä, on rahoitusta saanut Suomessa viime vuosina selvästi paremmin kuin euroalueella keskimäärin. Keskeisimpiä riskitekijöitä sekä yritysten kannattavuuden että rahoituksen saatavuuden näkökulmasta ovat olleet yleinen taloustilanne sekä tuotteiden heikko kysyntä. Suurimpien yritysten rahoitusrakenne on matalan koron aikana muuttunut entistä enemmän markkinoilta hankittua rahoitusta suosivaksi.

Kotitalouksien lainakannan kasvu hidastui edelleen vuoden 2014 aikana. Marraskuun vuosikasvu oli 2,0 %, kun se vuotta aiemmin oli 2,3 %. Lainakannan kasvun hidastumisen taustalla oli asuntolainakannan kasvun vaimeneminen. Marraskuussa asuntoluottojen vuosikasvu jäi 1,6 prosenttiin. Kotitalouksien luottamus talouteen on heikentynyt, ja varovaisuus uusissa asuntoinvestoinneissa on lisääntynyt. Kotitalouksien kulutusluottojen asuntoluottoja nopeampi kasvu viittaa kotitalouksien rahoitusaseman heikkenemiseen vuoden 2014 aikana. Kulutusluottojen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2014 aikana, ja vuosikasvu oli marraskuussa 4,4 %, kun se vielä vuotta aiemmin oli 2,2 %.

Kotitalouksien velkaantumisen kasvu jatkui vuoden 2014 aikana – joskin aiempaa hitaampana – ja niiden velkaantumisaste on historiallisen korkea. Kotitalouksien luotot suhteessa käytettävissä oleviin tuloi-

hin ovat suurentuneet jo noin 120 prosenttiin. Kotitalouksien velat suhteessa rahoitusvaroihin alkoivat vuoden 2014 aikana lievästi kasvaa.

Rahoitusjärjestelmäpolitiikka

Pankkien valvontavastuu siirtyi Euroopan keskuspankille

Pankkien valvonnassa toteutettiin Euroopan unionissa historiallinen uudistus, kun pankkiunioniin kuuluvien maiden pankkien valvontavastuu siirrettiin Euroopan keskuspankille 4.11.2014 osana pankkiunionin toteuttamista. Valvontavastuu siirtyi Euroopan keskuspankille heti sen jälkeen, kun eurooppalaisten suurten pankkien tase-erien laadun ja vakavaraisuuden riittävyden arvioimiseksi tehdyn ns. kattavan arvioinnin (kehikko 3) tulokset oli julkistettu loka-kuussa 2014.

EKP:n suoran valvontavastuun alle siirtyi 120 systeemisesti merkittäväksi arvioitua pankkia pankkiunioniin kuuluvissa maissa. Suomessa toimivista pankeista ja pankkiryhmistä EKP:n suoraan valvontaan siirtyivät Nordea Pankki Suomi, OP-Pohjola-ryhmä ja Danske Bank Oyj.

Pankkiunioniin kuuluvien vähemmän merkittävien pankkien suorasta valvonnasta vastaavat edelleen kansalliset pankkivalvojat (Suomessa Finanssivalvonta). EKP kuitenkin huolehtii siitä, että valvonta perustuu koko pankkiunionissa yhtenäisiin käytäntöihin. EKP voi myös tarvittaessa ottaa suoraan valvontaansa minkä tahansa pankin euroalueella.

EKP hoitaa pankkivalvontaan liittyvät tehtävänsä erillään rahapolitiikasta. Yhteisen valvonnan suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaa erityinen EKP:hen perustettu valvontaelin (Supervisory Board). Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi valvontaelin koostuu kansallisten pankkivalvojien ja EKP:n erikseen nimeämistä edustajista. Yksi EKP:n edustajista valvontaelimessä on Suomen Pankin entinen pääjohtaja Sirkka Hämälinen. Valvontaelimeen kuuluvat myös keskuspankkien edustajat niistä

maista (ml. Suomi), joissa keskuspankki ei vastaa pankkien valvonnasta.

Pankkiunionin toista ns. pilaria, yhteistä kriisinratkaisumekanismia (Single Resolution Mechanism, SRM), koskeva Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston asetus tuli voimaan 19.8.2014. Kriisinratkaisumekanismiin ensisijaisena tavoitteena on mahdollistaa vakaviin ongelmiin ajautuvien kansainvälisten pankkien hallittu, nopea ja tehokas uudelleenjärjestely tai alasajo mahdollisimman pienin kustannuksin veronmaksajille ja reaalitaloudelle. Yhteinen kriisinratkaisumekanismi vastaa tulevaisuudessa pankkiunioniin kuuluvien maiden kaikkien pankkien kriisinratkaisusta. Kriisinratkaisua johtaa EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board), jonka laajassa kokoonpanossa kullakin pankkiunionin jäsenmaalla on edustaja.

Kriisinratkaisumekanismilla ja vuonna 2013 voimaan tulleella luottolaitosten elvytys- ja kriisiratkaisudirektiivillä pyritään varmistamaan, että pankkien kriisinratkaisun kustannukset säilytetään vastaisuudessa lähtökohtaisesti pankin osakkeenomistajille ja velkojille. Niissä tilanteissa, joissa pankin omistajien ja velkojien varat eivät riitä, kriisinratkaisun kustannuksia katetaan pankkisektorin rahoittamasta yhteisestä kriisinratkaisurahastosta (Single Resolution Fund). Yhteinen kriisinratkaisumekanismi aloittaa toimintansa täydessä laajuudessaan vuoden 2016 alussa. Kriisinratkaisurahasto kerrytetään tavoitetasolleen kahdeksan vuoden mittaisen siirtymäkauden aikana vuodesta 2016 alkaen.

Suomen Pankki valmisteli aktiivisesti kotimaista makrovakaupolitiikkaa

Elokuussa 2014 tuli voimaan uusi luottolaitoslaki (laki luottolaitostoiminnasta). Lailla EU:n uusi luottolaitosten vakavaraisuusdirektiivi pannaan täytäntöön Suomen lainsäädännössä. Laki muun muassa antaa Finanssivalvonnan johtokunnan käyttöön uusia harkinnanvaraisia keinoja – ns. makrovakauseräjälineitä – finanssikriisien to-

dennäköisyyden ja kriisien aiheuttamien haittojen pienentämiseksi.

Keskeinen uusi makrovakaussäätelyväline luotonannon liiallisesta kasvusta aiheutuvien suhdanneluonteisten järjestelmäriskien lievittämiseksi on pankeille harkinnanvaraisesti asetettava ylimääräinen pääomavaatimus, ns. muuttuva lisäpääomavaatimus (vastasyklinen pääomapuskurivaatimus). Finanssivalvonnan johtokunta tekee vuoden 2015 alusta alkaen vuosineljänneksittäin päätöksen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen korottamisesta, pitämisestä ennallaan tai pienentämisestä.

Suomen Pankki on yhdessä Finanssivalvonnan kanssa kehittänyt menetelmiä järjestelmäriskien tunnistamiseksi, niiden vakavuuden arvioimiseksi ja makrovakaussäätelyvälineiden käytön vaikutusten mittaamiseksi muuttuvaa lisäpääomavaatimusta ja muita makrovakaussäätelyvälineitä koskevan päätöksenteon tueksi. Lisäksi Suomen Pankin asiantuntijat osallistuivat vuoden 2014 aikana valtiovarainministeriön johtamaan

viranomaistyöryhmään, joka valmisteli ministeriön asetuksen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen säätämisperusteista.

Pankkiunionin myötä EKP:lle annettiin myös makrovakaussäätelypolitiikkaan liittyviä tehtäviä. Niihin kuuluu oikeus vaikuttaa siihen, mille tasolle muuttuva lisäpääomavaatimus ja muut EU:n vakavaraisuusasetukseen ja -direktiiviin sisältyvät makrovakaussäätelyvälineet asetetaan kussakin pankkiunionin jäsenmaassa. EKP:llä on oikeus korottaa muuttuvaa lisäpääomavaatimusta Suomessa Finanssivalvonnan sijasta. Suomen Pankki on yhdessä Finanssivalvonnan kanssa valmistellut makrovakaussäätelypolitiikkaa koskevaa EKP-yhteistyötä.

Suomen Pankki myös osallistui makrovakaussäätelyanalyysin ja -välineistön kehittämistä koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön erityisesti Euroopan järjestelmäriskikomitean sekä Pohjoismaiden ja Baltian maiden keskuspankkien ja pankkivalvojen yhteistyöfoorumissa alaisissa työryhmissä.

Euroopan keskuspankki teki perusteellisen arvioinnin euroalueen pankkien kunnosta

Euroopan keskuspankki julkisti lokakuun 2014 lopussa tulokset ns. kattavasta arvioinnista, jolla EKP ja kansalliset viranomaiset tarkastivat yksityiskohtaisesti euroalueen 130 suurimman pankin taseiden laatua ja tappionsietokykyä. Arviointi antaa kattavan kuvan euroalueen pankkien kunnosta, sillä mukana olleiden pankkien yhteenlasketut varat ovat noin 82 % euroalueen koko pankkisektorin taseesta. Arviointia toteuttamassa oli EKP:n ohjauksessa yli 6 000 asiantuntijaa pääasiassa kansallisista rahoitusvalvontaviranomaisista ja keskuspankeista.

Kattava arviointi koostui pankkien saamisten laadun yhdenmukaisesti toteutusta arvioinnista sekä stressitestistä, jolla arvioitiin pankkien vakavaraisuuden kehitystä hyvin heikon talouskehityksen skenaariossa. Arvioinnin tavoitteina oli saada luotettava ja yhteismitallinen kuva euroalueen pankkien tilanteesta ennen niiden valvontavastuun siirtymistä EKP:lle, tunnistaa liian heikosti pääomitetut pankit ja edellyttää niitä vahvistamaan vakavaraisuuttaan sekä lujittaa luottamusta euroalueen pankkisektoria kohtaan.

Arvioinnissa todettiin 25:llä euroalueen pankilla olevan yhteensä 25 mrd. euron suuruinen pääomavaje. Luku on varsin pieni suhteessa arvioinnissa mukana olleiden pankkien 22 000 mrd. euron suuruisiin yhteenlaskettuihin varoihin. Monet arviointiin osallistuneista pankeista ehtivät

vahvistaa vakavaraisuuttaan ennakoivasti ennen arvioinnin toteuttamista. Pankkien on katettava stressitestin ns. perusskenaariossa paljastuneet pääomavajeet viimeistään kuuden kuukauden ja ns. heikon talouskehityksen skenaarion mukaiset pääomavajeet viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua kattavan arvioinnin tulosten julkistamisesta.

Stressitestissä arvioitiin, kuinka kolmen vuoden pituinen hyvin heikko talouskehitys vaikuttaisi pankkien vakavaraisuuteen. Stressiskenaario oli selvästi ankarampi kuin aiemmin toteutetuissa vastaavissa euroalueen laajuisissa stressitesteissä. Epäsuotuisampi kahdesta testatusta skenaariosta heikentäisi pankkien yhteenlaskettuja ensisijaisia omia varoja 216 mrd. euron verran, minkä myötä testattavien pankkien ydinvakavaraisuussuhteen mediaani pienentyisi 12,4 prosentista 8,3 prosenttiin. Tämäkin vakavaraisuussuhde olisi selvästi suurempi kuin testissä edellytetty vähimmäistaso 5,5 %.

Kattavassa arviossa mukana olleiden suomalaispankkien – Nordea Pankki Suomi -konsernin, OP-Pohjola-ryhmän ja Danske Bank Oyj -konsernin – vakavaraisuus ylitti edellytetyt vähimmäistasot selvästi. Heikon talouskehityksen skenaariossa suomalaispankkien ydinvakavaraisuussuhde säilyi suurempana kuin arvioituilla pankeilla keskimäärin.

Rahoitusjärjestelmän infrastruktuuri

Suomen Pankin yleisvalvonnan tehtävä on varmistaa rahoitusmarkkinoille keskeisten ja yhteiskunnalle merkittävien maksu- ja selvitysjärjestelmien luotettavuus ja tehokkuus. Nämä rahoitusmarkkinainfrastruktuurit ovat taloudellisen toiminnan taustalla, joten niiden ongelmaton toiminta on äärimmäisen tärkeää.

Suomessa käytetyt rahoitusmarkkinainfrastruktuurit ovat suurelta osin kansainvälisiä järjestelmiä. Suomen Pankki on aktiivinen toimija näiden kansainvälisten infrastruktuurien yleisvalvontayhteistyössä ja on osallistunut eri komiteoiden ja työryhmien työskentelyyn sekä eurojärjestelmässä että sen ulkopuolella.

Suomen arvopaperikeskus Euroclear Finland on korvaamassa mm. arvo-osuus- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävän teknisen järjestelmänsä uudella järjestelmällä, johon alkuvaiheessa sisältyvät velkamarkkina-instrumenttien säilytys- ja selvitystoiminnot. Tämä muutos tukee Euroclear Finland -yhtiön ja koko Suomen arvopaperimarkkinoiden varautumista mittavaan, Euroopan laajuiseen arvopaperimarkkinoiden yhdenmukaistamiseen. Osana yhdenmukaistamisprosessia Suomi liittyy yleiseurooppalaiseen arvopaperikaupan T2S-järjestelmäläpustaan alkuvuodesta 2017.

Suomen Pankki on arvioinut Euroclear Finland -yhtiön uuden järjestelmän jo ennen sen käyttöönottoa. Arvio tehtiin eurojärjestelmässä yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti. Yleisvalvonta-arvio ja sen koosteen julkaiseminen hyväksyttiin Suomen Pankin johtokunnassa lokakuussa 2014. Samassa yhteydessä Suomen Pankki arvioi, että myös eurojärjestelmän asettamat kriteerit rahapolitiikan operaatioissa käytettäville järjestelmille täyttyvät.

Suomi siirtyi yhtenäiseen euromaksualueeseen (Single Euro Payments Area, SEPA) alkuperäisen suunnitelman mukaisesti 1.2.2014. Useissa muissa maissa siirtymä toteutettiin jatkuvan siirtymäajan avulla elokuun alkuun mennessä. Siirtymä sujui

onnistuneesti ja aikataulussa koko euromaksualueella. Yhtenäinen euromaksualue helpottaa ja tehostaa eurooppalaista maksamista. Sekä kuluttajat että yritykset hyötyvät, kun ne voivat hoitaa euromääräiset maksunsa koko alueella samalta tililtä.

Osana tätä SEPA-siirtymää kotimaisen pankkien maksuliikennejärjestelmän (PMJ) käyttö lopetettiin. Nykyisin kaikki pankkien väliset tilisiirrot Suomessa, mukaan lukien palkat ja eläkkeet, käsitellään Euroopan laajuudessa STEP2-maksujärjestelmässä, jota ylläpitää EBA Clearing. Suomen Pankki osallistuu tämän järjestelmän yleisvalvontaan arvioimalla muun muassa, miten järjestelmän toimintaa ja luotettavuutta voidaan parantaa.

Suomen Pankki perusti maksuneuvoston tukemaan yhteiskunnan kannalta tehokkaiden ja luotettavien maksamiskäytäntöjen kehittämistä myös SEPA-siirtymän jälkeen. Maksuneuvosto toimii keskustelufoorumina maksupalveluiden tuottajien, käyttäjien ja viranomaisten välillä. Vuonna 2014 maksuneuvosto julkaisi kaksi raporttia, joista ensimmäinen käsitteli maksamisen nykytilaa ja trendejä ja toinen maksamista digitalisoituvassa taloudessa.

Toukokuussa 2014 Suomen Pankki järjesti kahdeksannen maksufoorumin. Tilaisuudessa asiantuntijat pohtivat SEPA-siirtymän jälkeistä vähittäismaksamista, maksamista digitalisoituvassa taloudessa ja käynnissä olevia maksamisen sääntelyaloitteita. Vuosittain järjestettävä maksufoorumi toimii vastaisuudessa myös yhtenä maksuneuvoston viestintäkanavana, sillä sen kautta tavoitetaan laajasti maksamisen eri sidosryhmiä.

Suomen Pankki myös ylläpitää ja kehittää maksu- ja selvitysjärjestelmäsimulaattoria ja tämän pohjalta kehitettyä T2-simulaattoria. Maksu- ja selvitysjärjestelmäsimulaattori on herättänyt huomattavaa kiinnostusta maailmanlaajuisesti, ja Suomen Pankki on kutsuttu esittelemään sitä eri maiden keskuspankeille. Kahdettoista kertaa elokuussa järjestetty Suomen Pankin simulaattoriseminaari maksujärjes-

telmien kvantitatiivista analyysiä tekeville asiantuntijoille keräsi vuonna 2014 osallistujia 25 maasta ja viideltä mantereelta.

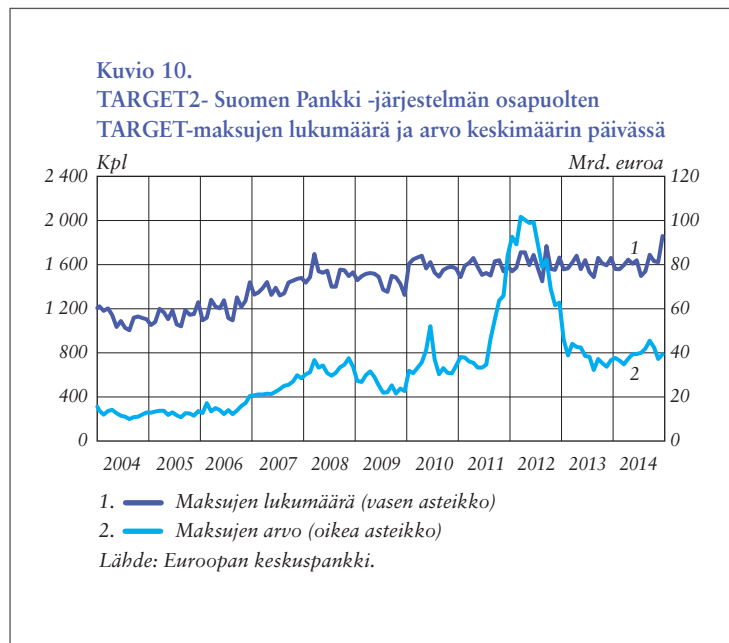
Maksujärjestelmäpalvelut

Suomen Pankki tarjoaa maksujärjestelmäpalveluita TARGET2-osajärjestelmänsä kautta. TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) on eurojärjestelmän omistama ja operoima järjestelmä, jossa maksut suoritetaan reaaliaikaisesti ja bruttomääräisinä. TARGET2-järjestelmän kautta toteutetaan myös eurojärjestelmän rahapolitiikan operaatiot, ja keskeiset maksu- ja selvitysjärjestelmät siirtävät katteensa sitä käyttäen.

Vuonna 2014 TARGET2-järjestelmän käytettävyys täytti jälleen sille asetetut tavoitteet. Vuoden aikana järjestelmässä kirjattiin päivittäin keskimäärin noin 354 000 maksua, joiden yhteenlaskettu arvo oli noin 1 900 mrd. euroa. Maksujen määrä pieneni hieman edellisvuotisesta, mutta niiden arvo pysyi suunnilleen samana. TARGET2-järjestelmässä oli joulukuussa 2014 noin 1 000 suoraa osapuolta, jotka olivat liittyneet järjestelmään 24 keskuspankin osajärjestelmän kautta.

Suomen Pankin osajärjestelmässä kirjattujen maksujen määrä ja yhteenlaskettu arvo säilyivät keskimäärin ennallaan. Osajärjestelmässä kirjattiin keskimäärin 1 600 maksua päivässä. Näiden maksujen yhteenlaskettu arvo oli noin 39 mrd. euroa (kuvio 10). TARGET2- Suomen Pankki -osajärjestelmässä oli vuoden 2014 lopussa 24 osapuolta, joista kolme oli liitännäisjärjestelmiä.

Suomen Pankin uusi vakuushallintajärjestelmä, BoF-CMS-Cola, saatiin ensimmäisen vaiheen rakentamisen kannalta päätökseen, kun järjestelmä otettiin käyttöön 1. joulukuuta 2014. Käyttöönottoa edelsivät asiakastestaus loppukeväästä ja alkusyksystä 2014 sekä Suomen Pankin sisäiset hyväksymistestikierrokset. Järjestelmän seuraava vaihe otetaan käyttöön samanaikaisesti Euroclear Finlandin uuden Infinity-järjestelmän kanssa 2.2.2015.

Yleiseurooppalaisen arvopaperikaupan selvitysalustan (TARGET2-Securities, T2S) valmistelua seuraava Suomen Pankin BoF-T2S-hanke jatkoi operatiivista valmistautumista järjestelmään liittymistä varten. Vuoden aikana hankkeessa seurattiin tiiviisti asiakkaiden valmistautumista T2S-alustan käyttöönottoon, kilpailutettiin verkkopalvelun tarjoaja ja aloitettiin testaus lokakuussa 2014.

Varallisuuden hallinnointi

Suomen Pankki hallinnoi yhteensä noin 18 065 milj. euron varallisuutta. Hallinnoitava varallisuus koostuu pankin rahoitusvarallisuudesta, osasta Euroopan keskuspankin valuuttavarantoa sekä Suomen Pankin eläkerahaston varallisuudesta. Vuoden 2014 lopussa Suomen Pankin oman rahoitusvarallisuuden arvo oli 16 438 milj. euroa, EKP:n valuuttavaranto-osuuden arvo 954 milj. euroa ja pankin eläkerahaston varallisuuden arvo 673 milj. euroa.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus ja sen hallinnointi

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus koostuu valuutta- ja euromääräisestä korkosijoitusvarallisuudesta, kullasta ja osakkeista. Valuuttavaranto muodostuu valuuttamääräisestä sijoitusvarallisuudesta, likvidivaruudesta sekä Kansainvälisen valuuttarahaston (International Monetary Fund, IMF) erityisten nosto-oikeuksien määräisistä eristä (Special Drawing Rights, SDR) (taulukko 1). Kevään 2014 aikana rahoitusvarallisuutta kasvatettiin 1,5 mrd. euron verran lisäämällä euromääräistä sijoitusvarallisuutta (taulukko 2).

Sijoitustoiminnan tavoitteet ja tuotto

Suomen Pankki sijoittaa varallisuuttaan kansainvälisille rahoitusmarkkinoille. Sijoitustoiminnan tavoitteena on täyttää keskuspankille asetetut vaatimukset hallinnoitavan varallisuuden likvidiudesta, turvallisuudesta sekä tuottotasosta. Suomen Pankki turvaa sijoitustoiminnallaan rahoitusvarallisuutensa arvon sekä tarvittaessa kykynsä tukea pankkijärjestelmän ja kansantalouden maksuvalmiutta.

Keskuspankin varallisuuden hoitamisessa tulee ottaa huomioon sekä tuotto että riskit. Monen muun keskuspankin tapaan Suomen Pankki on päättänyt alkaa sijoittaa myös osakkeisiin. Sijoittaminen osakkeisiin aloitettiin vuoden 2014 lopulla keskuspankkitehtävien sallimissa rajoissa ja varovai-

Taulukko 1.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus

	31.12.2014 Milj. euroa	31.12.2013 Milj. euroa
<i>Kulta</i>	1 557	1 373
<i>Valuuttavaranto</i>	5 644	5 226
<i>SDR</i>	524	625
<i>Likvidivaruutus</i>	1 316	1 151
<i>Valuuttamääräinen sijoitusvarallisuus</i>	3 804	3 450
<i>Euromääräinen rahoitusvarallisuus</i>	9 227	7 550
<i>Osakevarallisuus</i>	10	–
<i>Yhteensä</i>	16 438	14 149

SDR-suojauskauppojen vaikutus on otettu huomioon vähentämällä SDR-komponenttivaluuttojen määrää valuuttamääräisessä sijoitusvarallisuudessa ja lisäämällä euromääräistä rahoitusvarallisuutta.

Lähde: Suomen Pankki.

Taulukko 2.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden jakauma valuutoittain

<i>Valuutta</i>	31.12.2014 %	31.12.2013 %
<i>Euro (EUR)</i>	56,2	53,4
<i>Yhdysvaltain dollari (USD)</i>	24,0	24,3
<i>Englannin punta (GBP)</i>	4,8	5,5
<i>Japanin jeni (JPY)</i>	2,3	2,7
<i>Kulta (XAU)</i>	9,5	9,7
<i>SDR</i>	3,2	4,4
<i>Rahoitusvarallisuus yhteensä</i>	100	100

SDR-suojauskauppojen vaikutus on otettu huomioon vähentämällä SDR-komponenttivaluuttojen (USD, GBP, JPY) määrää ja lisäämällä eurojen määrää. Osakevarallisuus sisältyy eurojen osuuteen.

Lähde: Suomen Pankki.

Taulukko 3.

Suomen Pankin oman rahoitusvarallisuuden tuotto* vuosina 2013 ja 2014

	2014 %	2014 Milj. euroa	2013 %	2013 Milj. euroa
<i>Korkotuotto</i>	1,39	183,9	0,26	31,3
<i>Valuuttakurssituotto</i>	3,82	523,4	-2,06	-255,4
<i>Osaketuotto</i>	0,00	0,1	–	–
<i>Kokonaistuotto</i>	5,26	707,2	-1,81	-224,1

** Ilman kultaa ja erityisiä nosto-oikeuksia.*

Lähde: Suomen Pankki.

suutta noudattaen. Sijoitukset kohdistettiin kehittyneiden maiden osakemarkkinoille. Osakkeet osana rahoitusvarallisuutta parantavat varallisuuden odotettua tuottoa ja hajauttavat riskejä. Osakkeisiin sijoitettava määrä on rajallinen, ja sijoitukset tehdään asteittain usean vuoden kuluessa.

Varallisuuden likvidiys turvataan erityisellä likvidivarallisuudella, jonka tarkoituksena on varmistaa pankin kyky tarjota likviditeettiä äkillisiin politiikkatarpeisiin kaikissa olosuhteissa. Likvidivarallisuuden ulkopuolisen varallisuusosan hallinnoinnissa tavoitteena on turvata rahoitusvarallisuuden arvo sekä Suomen Pankin kyky vastata tuleviin keskuspankkivertoihin. Sijoituksille asetettu strateginen tavoitealokaatio sekä tiukat luottoriskirajoitteet takaavat sen, että rahoitusvarallisuus on sijoitettu turvallisesti.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden kokonaistuotto ilman kultaa ja erityisten nosto-oikeuksien erää vuonna 2014 oli 5,26 % eli noin 707,2 milj. euroa. Kokonaistuotto jakautuu korko-, valuuttakurssi- ja osaketuottoon (taulukko 3). Vuonna 2014 valuuttakurssituotto oli positiivinen, sillä euro heikentyi merkittävästi suhteessa

Yhdysvaltain dollariin ja Englannin puntaan. Keskuspankkikorkojen mataluus ja keskuspankkien epätavanomaiset rahapolitiikkatoimet laskivat korkoja erityisesti euroalueella. Korkojen laskun vuoksi pankin korkotuotto oli kohtalaisen hyvä.

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnalle on asetettu strateginen tavoitealokaatio (taulukko 4), jonka ympärille muodostetaan riskirajoitteiden perusteella rakennetut sijoitussalkut. Sijoitussalkkujen tuottoa verrataan julkisiin indekseihin, jotka on räätälöity keskuspankkitarpeisiin sopiviksi. Arvioinnin perustana on suhteellinen tuottotavoite, joka lasketaan liukuvana keskiarvona kolmen edellisen vuoden tuotoista. Vuonna 2014 sijoitukset tuottivat noin 11,7 milj. euron positiivisen tuloksen yli vertailuindeksien (0,09 %). Kolmen vuoden liukuva keskiarvolisätuotto oli 0,20 %.

Sijoituskohteet

Suomen Pankin varallisuus on sijoitettu valtionvelkakirjoihin, valtiosidonnaisiin velkakirjoihin, katettuihin velkakirjoihin, yritysten liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin sekä osakkeisiin (taulukko 4). Osakkeisiin sijoitettu määrä on eriteltynä taulukossa 1. Pieni osa euromääräiseen varallisuuteen sisältyvistä valtionlainoista on rahoitusongelmiin joutuneiden euroalueen maiden lainoja.

Likvidivarallisuus on sijoitettu pelkästään Yhdysvaltain valtionvelkakirjoihin, jotta Suomen Pankin kyky tarjota tarpeen vaatiessa valuuttamääräistä hätärahoitusta pystytään turvaamaan kaikissa olosuhteissa. Rahoitusvarallisuuden strateginen duraatio on noin 2 vuotta lukuun ottamatta Japanin jenin määräisiä sijoituksia, joiden strateginen duraatio lyhennettiin vuoden 2014 aikana puolestatoista vuodesta yhteen vuoteen.

EKP:n valuuttavaranto-osuus

Euroopan keskuspankin valuuttavaranto on jaettu eurojärjestelmän kansallisille keskuspankeille hallinnoitavaksi ns. pääoma-

Taulukko 4.

Suomen Pankin likvidi- ja korkosijoitusvarallisuuden strateginen ja vuoden 2014 lopun alokaatio

Likvidivarallisuus	Strateginen alokaatio (%)	Alokaatio vuoden lopussa (%)
Valtioiden JVK:t	100	100
Korkosijoitusvarallisuus	Strateginen alokaatio (%)	Alokaatio vuoden lopussa (%)
Valtioiden JVK:t	68	57
Valtiosidonnaiset JVK:t	21	25
Katetut JVK:t	4	5
Yritysten JVK:t	7	10
Käteinen	0	2
Yhteensä	100	100

Lähde: Suomen Pankki.

avaimen mukaisin osuuksin. EKP:n puolesta hallinnoitavat varannot koostuvat Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin määräisistä saamisista, kullasta sekä IMF:n erityisten nosto-oikeuksien määräisistä eristä. EKP:n valuuttavarannon hallinnoinnissa korostuvat turvallisuus- ja likvidiystavoitteet, sillä varannon keskeisenä tarkoituksena on taata riittävät resurssit eurojärjestelmän mahdollisiin valuuttainterventioihin.

Suomen Pankki hallinnoi EKP:n valuuttavaranto-osuutta yhdessä Viron keskuspankin kanssa. Suomen ja Viron yhdistetyistä valuuttavaranto-osuuksista koostuvan Yhdysvaltain dollarin määräisen varanto-osuuden arvo oli vuoden 2014 lopussa noin 954 milj. euroa. Lisätietoa EKP:n valuuttavarannon hoidosta on saatavissa EKP:n vuosikertomuksesta.

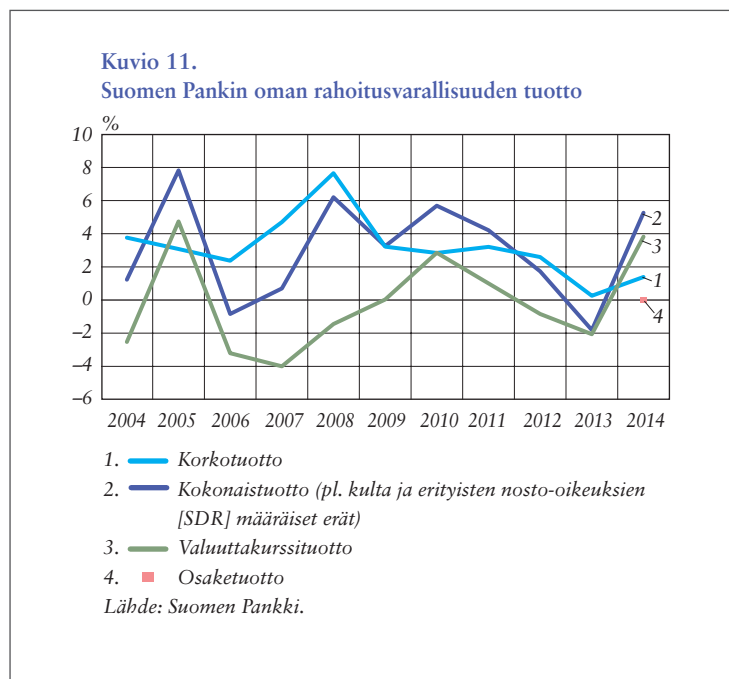
Suomen Pankin eläkerahaston varallisuus

Suomen Pankin eläkerahaston tavoitteena on kehittää eläkevastuun katteena olevan omaisuuden hoitoa yleisten eläkevarojen hoitamista koskevien periaatteiden mukaisesti. Nämä periaatteet voivat poiketa keskuspankin rahoitusvarallisuuden sijoittamisen periaatteista. Eläkerahaston varallisuuden arvo oli 673 milj. euroa 31.12.2014 ja eläkevastuu oli 581 milj. euroa. Varallisuuden kokonaistuotto vuonna 2014 oli 12,3 %. Lisätietoa eläkerahaston sijoitustoiminnasta on saatavissa eläkerahaston omasta vuosikertomuksesta.

Sijoitustoiminnan riskit ja niiden hallinta

Suomen Pankin sijoitustoiminnassa tehdyt toimet ja päätökset vaikuttavat myös sijoitustoiminnan riskeihin ja niiden hallintaan. Merkittävimmin riskeihin vaikuttivat rahoitusvarallisuuden määrän kasvattaminen ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelma. Huomionarvoisia ovat myös vuoden 2014 loppupuolella aloitetut, toistaiseksi vähäiset epäsuorat sijoitukset osakkeisiin.

Rahoitusvarallisuuden määrää kasvatettiin alkuvuoden 2014 aikana kolmessa

otteessa 500 milj. euron verran kulloinkin. Tämä ei kuitenkaan lisännyt Suomen Pankin altistumista valuuttakurssiriskille, koska valuuttavarannon määrä ei muuttunut, vaan muutos toteutettiin lisäämällä euromääräistä korkosijoitusvarallisuutta. Valuuttavarannon tavoite koko ja jakautuminen eri valuuttoihin arvioidaan Suomen Pankissa kolmen vuoden välein, eikä vuoden 2014 aikana tehty muutoksia vuoden 2013 arvion pohjalta tehtyihin päätöksiin. Suomen Pankki ei yleensä suojaa valuuttamääräisiä sijoituksia ja saamia valuuttakurssiriskiltä. Erityisiin nosto-oikeuksiin liittyvää valuuttakurssiriskiä on kuitenkin suojattu myymällä muita SDR-komponentivaluuttoja (Yhdysvaltain dollari, Englannin punta ja Japanin jeni) euroja vastaan. Valuuttakurssiriski on Suomen Pankin sijoitustoimintaan kohdistuvista riskeistä merkittävimpiä.

Euroopan keskuspankki julkisti toisella vuosipuoliskolla kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman (CBPP3). Katetut joukkolainat ovat olleet yksi Suomen Pankin omassa sijoitustoiminnassa

käytössä olevista sijoitusluokista valtion-velkakirjojen, valtioidonnaisten velkakirjojen, yksityisen sektorin velkakirjojen ja käteisen lisäksi. Kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman alettua Suomen Pankki teki päätöksen pidättäytyä toimimasta omassa sijoitustoiminnassaan niillä katettujen joukkolainojen markkinoilla, joihin osto-ohjelma kohdistuu. Tässä yhteydessä tehtiin myös muutoksia alkuvuonna päätettyihin sijoitusvarallisuuden sijoitusluokkien osuuksiin ja niiden sallittuihin vaihteluväleihin muun muassa pienentämällä katettujen joukkolainojen osuutta tavoitealokaatioissa. Samalla hyväksyttiin uutta euroalueen ulkopuolista katettujen joukkolainojen lainsäädäntöä ja uusia markkinoita oman sijoitustoiminnan piiriin.

Suomen Pankki on sijoittanut rahoitusvarallisuutensa lähinnä korkosijoituksiin, joihin liittyy korkoriskiä. Suomen Pankin rahoitusvarallisuuteen liittyvää korkoriskiä pyritään hallitsemaan hajauttamalla sijoitukset useisiin eripituisiin velkakirjoihin. Korkoriskin hallinnassa Suomen Pankki

käyttää ensisijaisesti mittarina ns. modifioitua duraatiota (ks. ”Riskienhallinnan liitetiedot” s. 107). Suomen Pankin korkosijoitusten modifioitu duraatio oli vuoden lopussa noin 2.

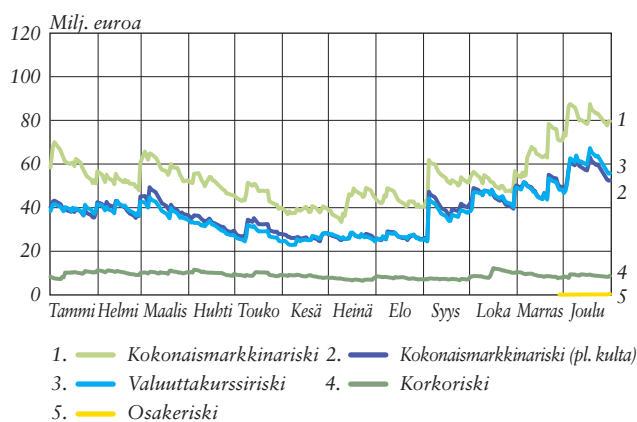
Valuutta- ja euromääräisten korkosijoitusten lisäksi Suomen Pankin rahoitusvarallisuutta on sijoitettu kultaan sekä vuoden 2014 lopulta alkaen myös osakemarkkinoille. Sijoitukset osakemarkkinoille tehdään epäsuorina sijoituksina osakerahastojen kautta. Sijoitukset kultaan ja osakkeisiin alistavat Suomen Pankin kullan hinnan ja osakkeiden hintojen vaihteluista johtuvalle riskille, mutta ne myös tuovat mahdollisia hajautushyötyjä.

Kokonaismarkkinariskin, valuuttakurssiriskin, korkoriskin ja osakeriskin määrää mitataan päivittäin VaR-luvun (ks. ”Riskienhallinnan liitetiedot” s. 107) avulla (kuvio 12). Lisäksi VaR-luvun perusteella rajoitetaan korkosijoitusvarallisuuden sijoitusten korkoriskiä suhteessa vertailuindeksiin.

Suomen Pankin käyttämien vastapuolien ja sijoituskohteena olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden tulee olla riittävän luottokelpoisia ja niiden tulee täyttää niille ennalta asetetut kriteerit. Luottokelpoisuuden arvioinnissa käytetään hyödyksi muun muassa luottoluokittajien antamia julkisia luottoluokituksia. Liikkeeseenlaskijoita ja vastapuolia seurataan myös markkinapohjaisten indikaattorien avulla. Sijoitukseen liittyvää luottoriskiä hallitaan lisäksi hajauttamalla sijoitukset asetettujen limiittien mukaisesti useille liikkeeseenlaskijoille ja vastapuolille. Sijoitusten kokonaisluottoriskiä mitataan ja seurataan erillisen luottoriski-VaR-menetelmän avulla.

Osa Suomen Pankin rahoitusvarallisuudesta pidetään sijoitusinstrumenteissa, jotka ovat myytävissä lyhyessä ajassa ja pienin kustannuksin. Tämä koskee erityisesti niitä sijoitusinstrumentteja, jotka kuuluvat likvidivarallisuuteen. Suomen Pankin johtokunta päättää erikseen likvidivarallisuuden suuruuden. Lisäksi Suomen Pankissa on rajoitettu sitä, kuinka suuri osuus Suomen

Kuvio 12.
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden markkinariskin VaR-luvut vuonna 2014*

* Päivän ajanjakso, 99 prosentin luottamustaso.
Lähde: Suomen Pankki.

Pankilla voi olla yksittäisestä liikkeeseenlaskusta tai liikkeeseenlaskijan velan kokonaisuudesta ja kuinka pitkä maturiteetti joillakin instrumenteilla voi olla kelvataksien Suomen Pankin sijoituskohteeksi.

Rajoitteita on asetettu myös arvopapereiden lainaukselle ja lyhyksimyynnille. Nämä toimet liittyvät likvidiysriskin hallintaan.

Operatiivisten riskien hallinta tarkoittaa muun muassa henkilöstö- ja tietojärjes-

telmäriskien valvontaa. Näiden riskejä hallitaan esimerkiksi säännöllisesti testattavien ja riittävien varajärjestelyjen sekä luotettavien ja hyvin dokumentoitujen työkulkujen ja työohjeiden avulla.

Lisätietoja rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnan riskienhallinnasta sekä Suomen Pankin sijoituksiin liittyviä jakaumia ja riskitunnuslukuja löytyy tilinpäätöksen liitetiedoista (s. 107).

Kuva: Peter Mickelsson.

© BCE ECB EZB EKP EKT EKV BCE EBC 2014

Misha

EURO

10

EURO

Setelit ja kolikot

Eurojärjestelmän jäsenenä Suomen Pankki laskee eurokäteisen Suomessa liikkeelle. Suomen Pankin tehtävänä on myös poistaa maksuliikenteestä huonokuntoiset, kiertoon kelpaamattomat eurosetelit, hävittää ne ja korvata tuhotut setelit uusilla. Suomen Pankki osallistuu myös euroseteleiden turvallisuuden varmistamiseen ja on tuomassa käyttöön uuden setelisarjan väärentämisen estämiseksi. Suomen Pankin tehtävänä on niin ikään edistää kotimaisen rahahuoltojärjestelmän tehokkuutta rahahuoltoa koskevilla ohjeilla ja määräyksillä sekä toteuttaa euroalueen rahahuoltoa koskevia määräyksiä Suomessa.

Sähköinen maksaminen syrjäyttää käteisen käyttöä

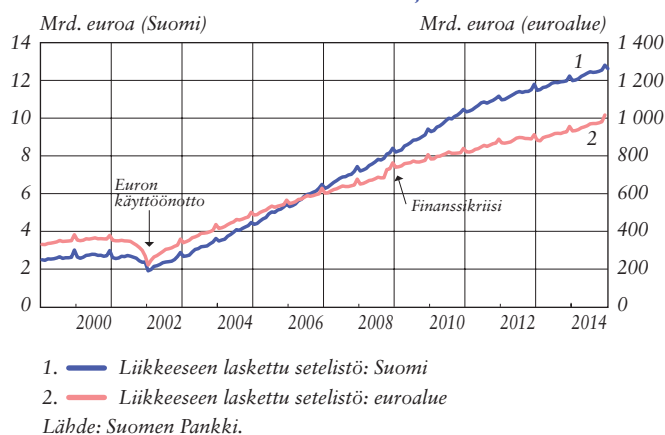
Sähköisen maksamisen kehittymisen myötä korttimaksut ovat jo useissa euromaissa ohittaneet käteisen yleisimpänä vähittäismaksutapana. Etelä- ja Keski-Euroopassa käteinen on kuitenkin vielä pääasiallinen vähittäiskaupan maksutapa. Säännöllisissä maksuissa verkkopankit ja suoraveloitukset ovat viimeisen vuosikymmenen aikana kasvattaneet osuuttaan kuluttajamaksuista, ja tämä on näkynyt verkkokaupan voimakkaana kasvuna.

Käteisellä on eräissä maksutilanteissa vielä omat etunsa esimerkiksi maksun nopeuden kannalta. Euroalueella käteisen käyttö on siinä mielessä yhä ainoa virallinen maksutapa, että käteismaksu on hyväksyttävä velan tai maksun suorituksiksi maksun osapuolten välillä, elleivät osapuolet yhteisesti sovi muusta menettelystä. Euroopan komission juridinen työryhmä on vastikään uudistanut vuonna 2010 antamansa suosituksen, jonka mukaan käteismaksut ovat perusmaksuja, joista ei tulisi kieltäytyä tai periä ylimääräisiä kuluja. Harmaan talouden torjumiseksi tosin useissa EU-maissa on myös säädetty suuria käteismaksuja koskevia rajoituksia. Kortti- ja mobiilimaksamisen innovaatiot vähentävät lähivuosina todennäköisesti edelleen käteisen käyttöä maksuvälineenä.

Suomessa 20 euron setelin käyttö maksuvälineenä alkoi vakaantua

Suomen Pankin liikkeeseen laskeman setelistön määrä on jatkanut kasvuaan hieman ripeämmässä tahdissa kuin koko euroalueen setelistö (kuvio 13). Suomen Pankista tilattujen setelimäärien kehitys osoittaa kuitenkin, että käteisen käyttö on edelleen vähentynyt korttimaksujen lisääntyessä. Maksuvälineenä eniten käytetyn 20 euron setelin tilaukset Suomen Pankista ovat supistuneet vaihteittain jo useamman vuoden ajan, mutta kertomusvuonna 20 euron setelien kysyntä pysähtyi, mikä saattaa liittyä yksityisen kulutuksen kasvun heikkenemiseen

Kuvio 13.
Liikkeeseen laskettu setelistö Suomessa ja euroalueella

(kuvio 14). Taantumassa käteisen käyttö yleensä kasvaa paitsi erilaisten likviditeetti- rajoitteiden ja maksuhäiriöiden lisääntymisen myötä myös siksi, että kuluttajat siirtyvät käteisen käyttöön sen tarjoaman paremman budjetinhallinnan vuoksi. Käteisen käyttö pysyi ennallaan vastaavasti taantumavuonna 2009, vaikka kotitalouksien kulutuksen arvo laski noin 2 %.

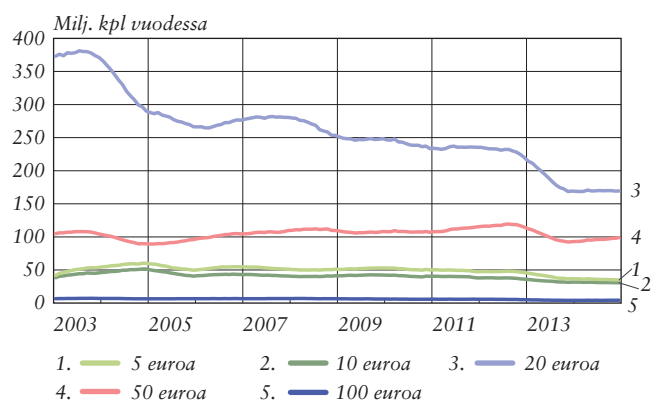
Seteleiden lajittelu Suomen Pankissa väheni vuonna 2014 likimain 250 milj. seteliin sen jälkeen, kun Kuopion ja Tampereen aluekonttori vuoden 2012 lopulla suljettiin (kuvio 15). Seteleiden lajittelussa vanhan sarjan 5 euron setelien liikkeeseenlasku lopui kesällä 2014. Vanhaan sarjaan kuuluvat 5 euron setelit tuhoataan niiden palautuessa Suomen Pankkiin.

Käteisen saatavuus säilynyt entisellään

Marraskuussa 2012 Suomen Pankki ilmoitti lehdistötiedotteessaan pitävänsä tärkeänä, että pankit kantavat osaltaan yhteiskunnallisen vastuunsa ja huolehtivat riittävästä käteisen rahan ja pankkipalvelujen saatavuudesta. Samalla Suomen Pankki painotti myös, että rajoittaessaan käteisen tai muiden pankkipalvelujen tarjontaa pankin on pystyttävä selvittämään ja perustelemaan toimenpiteensä sekä tiedotettava niistä asiakkailleen hyvissä ajoin. Euroopan parlamentti hyväksyi 23.7.2014 direktiivin (2014/92/EU), jonka mukaan mahdollisuus käyttää keskeisten maksupalvelujen perusvalikoimaa on taattava kaikissa jäsenvaltioissa.

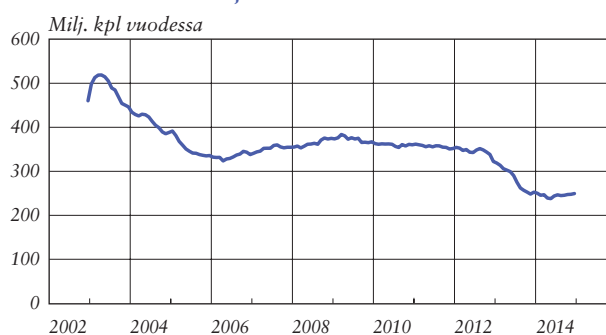
Käteisen saatavuus on Suomessa pysynyt kohtalaisen hyvänä ja maantieteellisesti kattavana, vaikka käteispalveluja tarjoavien pankkikonttoreiden määrä on vähentynyt. Pankkien automaattiverkosto on harventunut hieman, mikä vastaa yleistä käteisen käytön vähentymistä. Pankkien käteisautomaattiyhtiö Automatia Pankkiautomaatit linjasi vuonna 2014 uudelleen, että haja-asutusalueiden automaattiverkostoa ei supisteta sellaisissa tapauksissa, joissa seuraavalle automaatille on yli 20 kilometriä. Automatian automaattiverkosto supistui

Kuvio 14.
Euroseteleiden tilaukset Suomen Pankista seteleittäin

Lähde: Suomen Pankki.

Kuvio 15.
Suomen Pankissa lajitellut eurosetelit

Lähde: Suomen Pankki.

kertomusvuonna vain kolmen automaatin verran, ja otto- ja talletusautomaatteja oli vuoden lopussa 1 591. Eurocash Finland -yhtiön Nosto-automaattien lukumäärä väheni vuoden 2014 aikana 58 automaattista 46 automaattiin.

Käteisen jakelusta yleisölle reilut 90 % hoidetaan Suomessa automaattien kautta. Automaattien kautta yleisölle jaetun käteisen määrä oli vuonna 2014 kaikkiaan 14,4 mrd. euroa. Pankkikonttoreiden kautta käteistä tilattiin lähinnä suurina seteleinä tai yritysten ns. vaihtorahaseteleinä kertomusvuonna enää 1,7 mrd. euron arvosta.

Mahdollisuus nostaa käteistä päivittäistavarakaupoista ja maksaa laskuja kioskeissa on viime vuosina voimakkaasti laajentunut. Käteisen jakelukanavana päivittäistavarakaupat ja kioskit eivät vielä kuitenkaan ole saavuttaneet merkittävää asemaa. S-kaupparyhmällä on reilut 1 000 maksupistettä, joista S-Pankin asiakkaat voivat nostaa käteistä. K-ryhmällä vastaavia kauppaliikkeitä on noin 700, ja lisäksi käteistä voi nostaa esimerkiksi R-kioskeista. Vuonna 2014 käteistä nostettiin kauppa-

liikkeistä arviolta reilun 50 milj. euron verran.

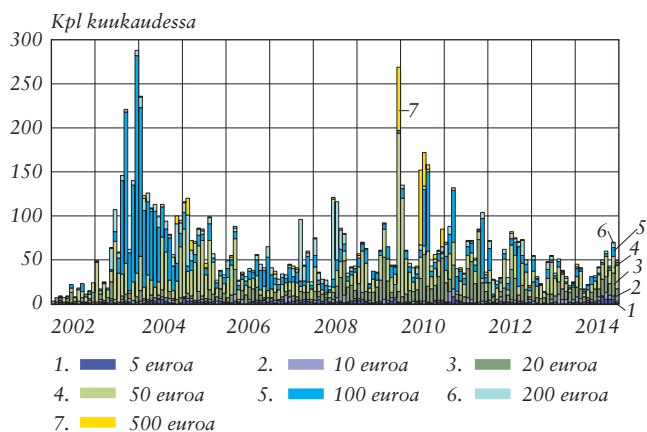
10 euron seteli uudistettiin

Uuden Europa-setelisarjan toisen setelin, 10 euron, liikkeeseenlasku aloitettiin 23.9.2014. Uudistetussa 10 euron setelissä on vastaavat uudet aitoustekijät kuin vuonna 2013 setelisarjan aloittaneessa 5 euron setelissä. Hohtavan vihreä, väriä vaihtava seteliarvomerkintä, kasvokuvavesileima ja leveä hologramminauha, johon on koottu vaikeasti väärennettäviä kuvioita, muodostavat 10 euron setelin etupuoella visuaalisen kokonaisuuden, jonka perusteella setelin tunnistaminen oikeaksi on entistä nopeampaa ja yksinkertaisempaa.

Seteliväärennökset ovat olleet euroalueella vaihteeksi kasvussa, koska eräistä yleisistä väärennöksistä on tehty uusia painatuseriä. Elo-lokakuussa 2014 euroalueella erityisesti 20 euron väärennöksiä levitettiin selvästi tavanomaista enemmän. Suomesta kierrosta löydettyjen seteliväärennösten lukumäärä kääntyi myös loppuvuodesta 2014 kasvuun hiljaisen alkuvuoden jälkeen (kuvio 16). Kierrosta löydettiin vuonna 2014 kaikkiaan 502 euroseteliväärennöstä. Vaikka väärennöstilanne kokonaisuutena ei ole huolestuttava, uuden eurosetelisarjan myötä käyttöön otettavilla turvatekijöillä pyritään siihen, että käteisen käyttäjät pysyvät nopeasti varmistamaan visuaalisesti ja tuntoaistin avulla euroseteleiden aitouden.

Vuodesta 2012 lähtien euromaat ovat saaneet vuosittain laskea liikkeeseen kaksi eri sarjaa 2 euron erikoisrahoja. Vuonna 2014 Suomessa laskettiin liikkeeseen Tove Janssonin ja Ilmari Tapiovaaran kahden euron erikoisrahat. Eurokolikoiden väärentäminen väheni Suomessa edelleen, ja kierrosta tavattiin 1 539 metallirahaväärennöstä.

Kuvio 16.
Euroseteliväärennökset setelilajeittain Suomessa vuosina 2002–2014

Lähde: Suomen keskusrikospoliisi.

Rahahuoltoyhtiöiden rooli rahahuollossa kasvanut

Yksityiset rahahuoltoyhtiöt ovat jo pitkään hoitaneet talletuspankkien ja kaupan käteishuoltotoimintoja euroalueella. Suomessa pankit keskittivät rahankäsittelynsä arvokuljetusyhtiöille jo ennen siirtymistä yhteisen rahan käyttöön vuonna 2001. Suomessa nämä arvo- eli rahankuljetusyhtiöt ovat hoitaneet paitsi rahakuljetuksia myös erilaisia käteisen käsittelyvaiheita, kuten rahatilauksia ja -palautuksia, seteleiden laskentaa ja lajittelua sekä käteisen pakkausta omissa laskentakeskuksissaan. Vuoden 2014 lopussa näitä laskentakeskuksia oli 16.

EKP:n setelikomitean työryhmä on selvittänyt rahahuoltoyhtiöiden kasvavaa osallistumista euromaiden kansalliseen rahahuoltoon. Monessa maassa näiden yhtiöiden vastuulla on suurin osa rahahuollon operatiivisesta toiminnasta. Selvityksessä oli haastateltavana yli 170 rahahuoltoyhtiötä euromaissa. Suomessa haastateltiin kesällä 2014 kolmen suurimman rahahuoltoyhtiön (G4S, Loomis ja Rekla) ohella pankkien rahahuoltotoimintaa hallinnoivaa Automatia Pankkiautomaatit -yhtiötä.

Rahahuolto on euroalueella keskittynyttä: neljä suurta kansainvälistä toimijaa (G4S, Loomis, Prosecur ja Brinks) hallitsevat toimialaa useimmissa euromaissa. Tyyppillisesti korkeintaan kaksi näistä suurista yhtiöistä toimii yhdessä maassa. Vain Ranskassa toimii kolme kansainvälistä rahahuoltoyhtiötä. Saksassa ja Italiassa toimii poikkeuksellisesti yli 50 paikallista rahahuoltoyhtiötä, mutta maanlaajuisia rahahuoltoyhtiöitä näissä maissa ei käytännössä ole.

Rahankuljetusyhtiöt ovat useassa maassa pyrkineet laajentamaan toimintaansa kuljetuksista käteisen lajitteluun. Ne ovat myös pyrkineet yhdistämään palvelunsa

käteisen vastaanotosta aina käteistilauksiin, että ne samalla varmistavat myös käteisen aitous- ja kuntolajittelun. Rahankäsittelyssä on taloudellisia skaalaetuja, minkä vuoksi toimiala pyrkii keskittymään. Keskinäinen kilpailu ei yleensä ole johtanut monopoleihin vaan duopoleihin. Kireä hintakilpailu rahahuoltoyhtiöiden välillä on näkynyt myös innovaatioissa, joihin kansainväliset yhtiöt ovat käteisautomaattiyhtiöiden tavoin panostaneet. Erilaiset käteisen paikallista kierrätystä tarjoavat talletusautomaatit ovat niin ikään yleistyneet euroalueella viime vuosina. Samanaikaisesti rahahuoltoyhtiöiden tarjoamat palvelut ovat monipuolistuneet. Käteisen paikallinen kierrätys on lisääntynyt ja tehostanut rahahuoltoa useimmissa euromaissa. Samalla käteisen käyttö maksuissa on vähentynyt.

Suomessa rahahuoltoyhtiöt G4S ja Loomis tarjoavat käteispalveluja yleisesti pankeille ja kaupalle mutta Rekla vain S-ryhmän kauppaliikkeille ja S-Pankille. Käteisen käsittely on työvoimavaltaista prosessitoimintaa, jossa käteistä lasketaan ja lajitellaan nopeilla lajittelukoneilla. Henkilöstön määrä Suomen rahahuoltoyhtiöissä oli vuonna 2013 noin 1 000. Työvoimakustannusten osuus rahahuoltoyhtiöiden kuluista on ollut noin 60 %. Käteisen fyysisessä käsittelyssä myös kiinteistö- ja laitekulut ovat merkittäviä. Käteisen käytön väheneminen asettaa vastaisuudessaakin lisäpaineita rahahuoltoyhtiöiden toiminnalle, koska yksikkötyökustannukset ovat kasvussa ja käteisen käsittely ei ole kasvava toimiala.

Muu toiminta

Tutkimus

Taloudellinen tutkimus tukee Suomen Pankin politiikkavalmistelua, oman toiminnan kehittämistä ja ulkoista vaikuttavuutta. Tutkimuksen tavoitteena on saavuttaa kansainvälinen huipputaso keskuspankin kannalta keskeisillä tutkimusalueilla. Näin Suomen Pankki voi osallistua vahvasti rahapolitiikasta ja rahoitusmarkkinoiden kehittämisestä käytävään keskusteluun sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Suomen Pankin tutkimusyksikön panos politiikatyöhön pysyi vuonna 2014 edellisvuotiseen tapaan merkittävänä. Poliittikatyö, mukaan lukien työskentely eurojärjestelmän työryhmissä, tuki pyrkimyksiä lisätä tutkijatekonomistien näkyvyyttä julkisina asiantuntijoina.

Rahataloudellinen tutkimus

Tärkeitä taloustutkimuksen teemoja ja kansainvälistä tutkijayhteisöä työllistäneitä aiheita vuonna 2014 olivat finanssikriisien jälkeinen talouskasvu, kansainvälisen talouskriisin jälkeinen hidas elpyminen, talouskasvun hiipuminen pitkällä aikavälillä, epävarmuussokit ja niiden taloudelliset vaikutukset sekä edelleen myös epätavanomaiset rahapoliittiset toimet, rahapolitiikan ennakoiva viestintä sekä rahoitusmarkkinoiden vakausvalvonta ja näiden kokonaistaloudelliset vaikutukset.

Yksi teema nousi kuitenkin selkeästi ylimuiden ja aiheutti keskustelua tutkijayhteisön lisäksi myös yleisemminkin päättäjien ja suuren yleisön keskuudessa. Tämä teema oli eriarvoisuus, täsmällisemmin sanoen tulo- ja varallisuuserot, jotka ovat selkeästi kasvaneet viimeisen reilun 30 vuoden aikana. Taloudellisen eriarvoisuuden nousu kuumaksi keskusteluteemaksi oli suurelta osin ranskalaisen taloustieteilijän Thomas Piketty'n ansiota. Hänen teoksensa *Capital in the Twenty-First Century* ei ainoastaan depolitisoinut keskustelua taloudellisesta

eriarvoisuudesta, vaan kirjan ansiosta taloudelliseen eriarvoisuuteen liittyvä tematiikka palasi pitkän tauon jälkeen taloudellisen tutkimuksen ytimeen. Piketty'n kirjasta järjestettiin keskustelutilaisuus Suomen Pankin rahamuseossa.

Tieteelliset kokoukset

Suomen Pankki oli kertomusvuonna mukana järjestämässä kansainvälisiä tieteellisiä kokouksia tutkimustoimintaansa liittyvistä aiheista. Elokuussa Suomen Pankki isännöi Helsingissä pidettyä kokousta ”Expectations in dynamic macroeconomic models”. Kutsuttujen esitysten lisäksi pääjohtaja James Bullard (Federal Reserve Bank of St. Louis) piti illallispuheen tulo- ja varallisuuserojen selittämisestä elinkaarimallin avulla.

Niin ikään elokuussa pankki oli neljättä kertaa mukana São Paulossa järjestetyssä vuotuisessa kansainvälisessä seminaarissa ”Risk, Financial Stability and Banking”, jota isännöi Banco Central do Brasil. Parhaat kokouksessa esitetyt tutkimukset julkaistaan tulevassa Journal of Financial Stability -erikoisjulkaisussa. Lokakuussa Suomen Pankki oli isännöimässä Centre of Policy Research -instituutin (CEPR) kanssa yhteistä vuotuista yhteistyökokousta. Teemana oli tällä kertaa ”Entrepreneurial finance, innovation and growth”. Kokoukseen lähetettiin edeltäkäsinnäytymäärä tutkimuksia, joista ohjelmakomitea valitsi 12 parhaaksi katsomaansa kokouksessa esitettäväksi. Näiden lisäksi professorit Bronwyn Hall (University of California, Berkeley) ja Per Strömberg (Stockholm School of Economics) esiintyivät kokouksen pääpuhujina. Hall käsitteli puheessaan tutkimus- ja tuotekehittelyn rahoittamista ja innovaatioita, Strömberg puolestaan yksityistä pääomaa, velkaisuutta ja kannustimia.

Suomen Pankin tutkimusprojektit

Suomen Pankin keskustelualoitesarjassa julkaistiin 33 tutkimusta vuonna 2014. Projekteissa tarkasteltiin mm. yritysten verosuunnittelun vaikutuksia pankkilainojen kustannuksiin, pienten pankkien merkitystä paikallistalouden kannalta sekä pankkien omistusrakenteen merkitystä pienen ja keskisuuren yritystoiminnan lainoituksen ja paikallisten luottomarkkinoiden kannalta. Tulokset osoittavat, että aktiivinen verosuunnittelu lisää yritysten pankkilainan kustannuksia. Pienet paikallispankit edistävät paikallistalouden kehitystä tehokkaammin kuin suuret valtakunnalliset pankit. Lisäksi tulosten mukaan paikallisuuspankit luotottavat pientä ja keskisuurta yritystoimintaa enemmän kuin suuret kotimaiset pankit tai ulkomaalaisomisteiset pankit.

Makrotaloudellisiin analyyseihin keskittyvissä projekteissa tarkasteltiin mm. rahoitusmarkkinoiden merkitystä Suomen suuren laman kannalta, volatiliteetin siirtymistä talouden kasvujaksojen välillä sekä rahaliiton jäsenmaan optimaalista kansallista finanssipolitiikkaa. Ylikuumentuneiden rahoitusmarkkinoiden notkahtaminen vuonna 1989 oli keskeinen laukaiseva tekijä Suomen 1990-luvun talouskriisin taustalla. Ulkoiset häiriöt, erityisesti Neuvostoliiton kanssa käydyn kaupan romahtaminen, selittävät korkeintaan puolet talouden taantumasta. Nämä häiriöt ajoittuivat lisäksi tilanteeseen, jossa Suomen talous oli jo vapaassa pudotuksessa. Talouskasvun tasaantuminen ns. suuren vakaantumisen aikana Yhdysvalloissa oli asiaa tarkastelleen tutkimuksen mukaan seurausta nimen-

omaan kasvun tasaantumisesta lyhyen aikavälin kasvujaksoilla. Tutkimuksessa korostuu inflaationvastaisuuden voimistuminen yhtenä selittävänä tekijänä. Mikäli rahaliiton jäsenmaat eivät koordinoi finanssipolitiikkaansa, tulisi yksittäisen jäsenmaan finanssipolitiikan olla vastasyklistä. Yhteinen rahapolitiikka sen sijaan keskittyy rahaliiton kokonaistaloudellisiin vaihteluihin.

Muissa pankin tutkimusprojekteissa tarkasteltiin mm. systeemisten pankkikriisien indikaattoreita, ylivelkaantumisen hillitsemistä, luottotappioiden tekijöitä Euroopassa sekä yön yli -korkojen kykyä ennakoita pankkien luottojohdannaisten hintaa. Tulosten mukaan lainojen ja talletusten suhteen kasvu sekä asuntojen hintojen nousu ovat tärkeimpiä pankkikriisejä ennakoivia indikaattoreita. Lainakanta-indikaattorit ennakoivat pankkikriisejä parhaiten kolmen vuoden kuluessa. Velan ja kassavirran suhde puolestaan kuvastaa riskien karttumista ja haavoittuvuuden kasvua. Bruttokansantuotteen supistuminen kasvattaa luottotappioiden määrää sitä voimakkaammin, mitä suurempaa edeltävä ylivelkaisuus on. Matala reaalikorko on toisaalta finanssikriisien puhjettua selvästi estänyt luottotappioiden syntymistä. Keskimääräinen yön yli -korko ennakoi pankin luottojohdannaisen hintaa vähintään yhdellä päivällä. Enne on vahvimmillaan, kun markkinat ovat stressitilassa ja kun kyseessä on pankki, jonka yön yli -lainat ovat pääosin peräisin pankeilta, joiden kanssa lainaussuhteet ovat jatkuneet pitkään.

Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitos (BOFIT) keskittyy ensisijaisesti soveltavaan tutkimukseen, jossa painottuvat raha- ja valuuttapoliittiset kysymykset sekä rahoitusjärjestelmien toiminta. Ensisijaisina kohdemaina ovat Venäjä ja Kiina, vaikka monissa tutkimusasetelmissä onkin luontevaa käyttää laajempia vertailevia aineistoja. Toisiaan tukevat tutkimus, seuranta ja ennustetyö muodostavat perustan yksikön asiantuntijatoiminnalle.

Vuonna 2014 laitos jatkoi suositun viikkokatsauksensa julkaisemista suomeksi ja englanniksi. Viikkokatsauksella on noin 2 000 tilaajaa ympäri maailmaa. Lisäksi järjestettiin ajankohtaisiin teemoihin liittyvät tietoisikut Venäjän ja Kiinan taloudesta ja julkaistiin näihin esityksiin perustuvat raportit. Tutkimukset julkaistaan ensi vaiheessa yksikön omina keskustelualoitteina. Vuoden 2014 aikana ilmestyi 24 keskustelualoitetta. Lisäksi BOFIT Policy Brief -sarjassa ilmestyi 16 lyhyempää raporttia.

Tutkimuslaitoksen työtä rytmittivät vuonna 2014 hyvin pitkälle Ukrainan kriisi ja geopoliittisten jännitteiden kiristyminen, jotka ovat lisänneet suuresti siirtymätalouksien tutkimuslaitoksen analyysien kysyntää. BOFIT on toimittanut erilaisia raportteja ja selvityksiä virkamiehille ja päätöksentekijöille sekä Suomessa että ulkomailla. Tämän lisäksi merkittävästi kasvanut kiinnostus mm. Venäjän tilanteeseen on näkynyt erilaisten esiintymis- ja haastattelupyyntöjen selvänä lisääntymisenä.

Tutkimuslaitos julkaisi ennusteet Venäjän ja Kiinan talouden lähivuosien näkymistä Suomen Pankin kansainvälisen talouden ennusteen yhteydessä maalisi- ja syyskuussa. Omien tutkijoiden artikkeleiden lisäksi keskustelualoitteina julkaistaan laitoksen vierailevien tutkijoiden artikkeleita ja yksikön seminaareissa sekä työpajoissa esiteltyjä tutkimuksia. Vuonna 2014 Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitoksessa oli yhdestätoista eri maasta yhteensä 27 vierailevaa tutkijaa.

Syyskuussa tutkimuslaitos järjesti Kiinan rahoitusjärjestelmän vapauttamista käsitelleen konferenssin. Toisena järjestäjänä tässä konferenssissa oli City University of Hong Kong. Kiinan rahoitusjärjestelmän vapauttaminen etenee, joskaan vauhti ei ole yhtäläinen kaikilla rahoitusjärjestelmän osaluilla. Markkinoiden toimijat osaavat käyttää myös tätä eritahtisuutta hyväkseen, ja erilaiset epäviralliset rahoituksen välityksen muodot ovat lisääntyneet selvästi. Konferenssin pääpuhujina olivat Franklin Allen (Imperial College London) ja Joshua Aizenman (University of Southern California).

Marraskuussa järjestettiin Moskovassa työpaja ”Banking in Emerging Markets: Challenges and Opportunities”. Toisena järjestäjänä kokouksessa oli Higher School of Economics. Kokouksessa käsiteltiin etenkin Venäjän pankkijärjestelmän haasteita.

Tilastot

Suomen Pankki vastasi vuonna 2014 euroalueen rahoitustilastojen Suomea koskevien osien tuottamisesta EKP:lle. Lakisäätöiset EKPJ-tilastot tuotettiin vaaditun laajuusina ja annettujen aikataulujen mukaisesti.

Vastuu maksutasetilastoinnista siirtyi kertomusvuoden alussa Suomen Pankilta Tilastokeskukselle. Tilastokeskus käyttää kolmen vuoden siirtovaiheen aikana Suomen Pankin laadintajärjestelmää ja rakentaa jakson aikana käyttöönsä uuden, kansantalouden tilinpitoon integroidun maksutaseen laadintajärjestelmän. Heinäkuusta alkaen Tilastokeskus alkoi julkaista uusien kansainvälisten standardien mukaisia tietoja omilla sivuillaan. Tilastoinnin siirto Tilastokeskukseen onnistui kaikissa merkittävässä asioissa hyvin. Suomen Pankista Tilastokeskukseen siirtynyt henkilöstö otettiin erinomaisesti vastaan, ja uuden työnjaon edellyttämä yhteistyö toimii ongelmitta. Kansallisen tilastointivastuun siirrosta huolimatta Suomen Pankki vastaa tulevaisuudessakin tietojen toimittamisesta ja maksutasetilaston laadusta EKP:lle.

EKP:n neuvosto päätti helmikuussa 2014 perustaa luottokohtaisen tietokannan eurojärjestelmän käyttöön. Tietokanta sisältää tiedot kaikista euroalueella toimivien rahalaitosten myöntämistä luotoista ja luotonottajista, ja se toteutetaan vaiheittain vuosien 2016–2019 aikana. Finanssikriisin jälkeiset tietotarpeet ovat kohdistuneet entistä enemmän yksityiskohtaisiin luotto-tietoihin. Mikrotason tietoja tarvitaan niin rahapolitiikan päätöksenteon valmisteluun, rahapolitiikan toteutumisen seurantaan, rahoitusmarkkinoiden vakauden valvontaan kuin pankkivalvonnankin tueksi. Suomen Pankki aloitti tietokannan rakentamisen valmistelut keväällä, ja osana valmisteluja selvitetään muun muassa mahdollisuuksia toteuttaa luottotietokanta yhdessä eurojärjestelmän muiden keskuspankkien kanssa.

Arvopapereiden omistustietoja koskevan EKP:n asetuksen mukainen tilastointi aloitettiin vuoden alussa. EKP:n säännöllinen arvopaperitilastointi sisältää nyt kattavasti sekä liikkeeseenlaskutilastot että sektorikohtaiset omistustilastot, jotka molemmat perustuvat arvopaperikohtaisiin perusaineistoihin.

Kertomusvuonna perustettiin yhteisen pankkivalvonnan myötä EKP:n tilastotoimen komitea- ja työryhmärakenteisiin uusia tilastoinnin ja pankkivalvonnan aineistoyhteistyötä tukevia kokoonpanoja. Tilastotoimi oli myös aktiivisesti mukana EKP:n kohdennettuihin pidempiaikaisiin rahoitusoperaatioihin osallistumisessa tarvittavien aineistojen suunnittelussa ja keräämisessä. Lisäksi vuoden aikana säädettiin EKP:n asetus suurten pankkien päivittäistä rahamarkkinatilastoista. Uusilla tilastoilla tuetaan keskuspankin rahapoliittisten operaatioiden suunnittelua ja vaikutusten seurantaan. Joulukuussa EKP:n neuvosto hyväksyi asetuksen vakuutuslaitosten tilastointiin liittyvistä tiedonantovaatimuksista. Asetuksen mukainen tilastointi aloitetaan vuoden 2016 alussa.

Kansainvälinen toiminta

Suomen Pankki osallistuu aktiivisesti Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) toimintaan ja päätöksentekoon, vastaa lain mukaan Suomen yhteyksistä Kansainväliseen valuuttarahastoon (International Monetary Fund, IMF) ja on osakkeenomistajana Kansainvälisessä järjestelypankissa (Bank for International Settlements, BIS). Lisäksi Suomen Pankki toimii monipuolisesti useilla pohjoismaisilla, eurooppalaisilla ja muilla kansainvälisillä foorumeilla.

Euroopan keskuspankkijärjestelmä

Euroopan keskuspankin (EKP) neuvosto on eurojärjestelmän ylin päättävä elin, ja se koostuu EKP:n johtokunnan jäsenistä ja euroalueen maiden keskuspankkien pääjohtajista. Suomen Pankin pääjohtaja Erkki Liikanen on EKP:n neuvoston jäsen. Johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen toimii hänen henkilökohtaisena varajäsenenään. Pääjohtaja Liikanen on jäsenenä myös EKP:n yleisneuvostossa, johon kuuluvat EKP:n pääjohtaja ja varapääjohtaja sekä kaikkien EU-maiden keskuspankkien pääjohtajat. Vuoden 2014 alussa Latvia otti euron käyttöön, ja siitä tuli euroalueen 18. jäsenmaa.

EKP:n neuvosto kokoontuu Frankfurtissa noin kahdesti kuukaudessa. Kuukauden ensimmäisessä kokouksessa neuvosto arvioi perusteellisesti raha- ja reaali-talouden kehitystä ja tekee rahapolitiikkaan liittyviä päätöksiä. Kuukauden toisessa kokouksessa käsitellään EKP:n ja eurojärjestelmän muita tehtäviä ja vastuualueita. Vuonna 2014 neuvosto kokoontui toukokuussa Brysselissä ja lokakuussa Napolissa. Lisäksi neuvosto on pitänyt puhelinkokouksia ja tehnyt päätöksiä kirjallista päätöksentekomenettelyä käyttäen. EKP:n pääjohtaja Mario Draghi vieraili Suomessa marraskuussa pääjohtaja Liikasen kutsusta.

Suomen Pankin johto ja asiantuntijat osallistuivat Euroopan keskuspankkijärjestelmän työhön kaikissa valmisteluportaissa. Suomen Pankista oli vähintään yksi jäsen

Satu Kivinen ja Kaija-Leena Rikonen tutustuivat rahamuseon IMF 70 vuotta -näyttelyyn sen avajaisissa lokakuussa.

kaikissa komiteoissa sekä useimmissa komiteoiden alaisissa työryhmissä. Lisäksi pääjohtaja Liikanen on puheenjohtajana EKP:n tarkastuskomiteassa (Audit Committee), jonka tehtävänä on parantaa EKP:n ja eurojärjestelmän hallintoa ja valvontaa. Vuoden 2014 aikana 19 suomenpankkilaista työskenteli EKP:ssä eripituisissa määräaikaisissa asiantuntijatehtävissä.

EKP aloitti euroalueen pankkivalvojan marraskuussa 2014, kun yhteisen valvontamekanismin (Single Supervisory Mechanism, SSM) toiminta käynnistyi. Suomen Pankki osallistui yhdessä Finanssi- ja valvonnan kanssa tiiviisti valvontamekanismin valmisteluvaiheeseen ja toimintaan monilla tasoilla. Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen

oli Suomen Pankin edustajana yhteisen valvontamekanismin valvontaelimessä (Supervisory Board), jonka tehtäviin kuuluu valmistella euroalueen pankkeja koskevat valvontapäätösesitykset EKP:n neuvostolle. Lisäksi Hakkarainen oli jäsenenä suppeamassa kattavan arvioinnin ohjauskomiteassa (Comprehensive Assessment Steering Committee). EKP:n neuvosto ja valvontaelin pitivät marraskuussa ensimmäisen yhteiskokouksensa, jossa keskusteltiin makrovakausteemoista. Myös useat EKP:n komiteat kokoontuvat yhteisen valvontamekanismin mukaisessa kokoonpanossa (ns. SSM-kokoonpano) yhteistyössä kansallisten valvojien kanssa pankkivalvontaa koskevista asioista.

Kansainvälinen valuuttarahasto

Suomen edustajana Kansainvälisen valuuttarahaston ylimmässä päätöksentekelimessä hallintoneuvostossa toimi Suomen Pankin pääjohtaja Erkki Liikanen ja sijaisjäsenenä johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen. Hallintoneuvoston vuosikokous pidettiin lokakuussa Washingtonissa.

Valuuttarahaston neuvoo-antava kansainvälinen valuutta- ja rahoituskomitea (International Monetary and Financial Committee, IMFC) kokoontui kahdesti, huhtikuussa ja lokakuussa. Erkki Liikanen osallistui tapaamiseen huhtikuussa. Valuuttarahaston toiminnasta vastaavat 24-paikkainen johtokunta ja toimitusjohtaja, joka toimii johtokunnan puheenjohtajana.

Suomi kuuluu valuuttarahaston johtokunnassa Pohjoismaiden ja Baltian maiden vaalipiiriin. Vaalipiiriä johti vuonna 2014 Norja, jonka vetämään vaalipiirin kantojen koordinaatioon Suomen Pankki osallistui yhdessä valtiovarainministeriön kanssa. Koordinaation avulla muodostetaan vaalipiirin yhteinen kanta valuuttarahaston johtokunnassa käsiteltäviin asioihin. Pääjohtaja Erkki Liikanen piti vaalipiirin vuosikokouspuheen valuuttarahaston vuosikokouksessa lokakuussa. Suomi edusti vuonna 2014 vaalipiiriä valuutta- ja rahoituskomiteassa (IMFC).

Pohjoismaiden ja Baltian maiden valuutta- ja rahoituskomitea (Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC) kokoontui laatimaan vaalipiirin politiikkakannanottoja ennen IMFC-komitean kevät- ja syyskokousta. Suomen Pankin edustajana komiteassa toimi johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen.

Valuuttarahaston jäsenmailleen myöntämien luottojen suuren määrän vuoksi rahasto joutui vahvistamaan jäsenosuuksista koostuvaa perusrahoitusta ns. NAB-järjestelyn (New Arrangements to Borrow) avulla. Suomi osallistuu järjestelyyn, joka oli käytössä koko vuoden 2014 ajan.

Kansainvälinen järjestelypankki

Suomen Pankin pääjohtaja osallistui Kansainvälisen järjestelypankin säännönmukaisiin keskuspankkien pääjohtajatason tapaamisiin. Tilaisuuksissa keskusteltiin maailmantalouden ja rahoitusmarkkinoiden ajankohtaisista aiheista. Erityisesti kiinnitettiin huomiota hitaan inflaation ja matalan korkotason sekä heikon kasvun ja ikääntymisen tuomiin haasteisiin. Suomen Pankilla oli edustus myös järjestelypankin virallisessa yhtiökokouksessa kesäkuun lopussa.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaiden keskuspankkien yhteistyö on tiivistä koko organisaation tasolla. Vuonna 2014 keskuspankkien pääjohtajat tapasivat asiantuntijoineen Ruotsissa ja keskustelivat rakennemuutoksesta ja rahoitusvakaudesta. Pohjoismaiden ja Baltian keskuspankit ja valvojat pitävät myös puolivuositain yhteistyöfoorumia (Nordic-Baltic Macroeconomic Forum), jossa käsitellään rahoitusmarkkina-asioita. Suomen Pankin asiantuntijat tapaavat yleensä vuosittain muiden pohjoismaisten keskuspankkien asiantuntijoiden kanssa.

Yhteistyö Euroopan unionissa

Euroopan järjestelmäriskikomitea (European Systemic Risk Board, ESRB) on osa Euroopan finanssivalvontajärjestelmää, ja se keskittyy rahoitusmarkkinoiden valvontaan makrotasolla. Järjestelmäriskikomitean päätökset tekee hallintoneuvosto, joka koostuu yleensä neljä kertaa vuodessa. Pääjohtaja Liikanen on hallintoneuvostossa äänivaltaisena jäsenenä. Suomen Pankilla on edustaja myös järjestelmäriskikomitean alaisessa neuvoo-antavassa teknisessä komiteassa.

Euroopan unionin talous- ja rahoituskomitean (Economic and Financial Committee, EFC) tehtävänä on valmistella EU:n talous- ja valtiovarainministereistä koostuvan Ecofin-neuvoston kokouksia. Suomen Pankin edustajana tässä komiteassa toimi kertomusvuonna johtokunnan varapuheenjohtaja Hakkarainen, joka osallistui

Suomen Pankki EKP:n ja EU:n elimissä sekä muissa kansainvälisissä elimissä vuonna 2014

Suomen Pankki EKP:n neuvostossa		
Erkki Liikanen, jäsen Pentti Hakkarainen, sijaisjäsen	Jarmo Kontulainen, avustaja (1.12.2014 saakka) Tuomas Välimäki, avustaja (1.12.2014 alkaen)	Mika Pösö, avustaja
Suomen Pankki EKP:n komiteoissa, budjettikomiteassa, eurojärjestelmän tietotekniikan ohjauskomiteassa ja henkilöstöasioiden konferenssissa		
Kansainvälisten suhteiden komitea Olli-Pekka Lehmussaari Kristiina Karjanlahti (24.2.2014 saakka) Mervi Toivanen (24.2.2014 alkaen)	Rahapolitiikan komitea Tuomas Välimäki Jarmo Kontulainen Samu Kurri	Tilastokomitea Laura Vajanne Harri Kuussaari
Kirjanpito- ja rahoitustulokomitea Tuula Colliander	Rahoitusvakauskomitea Kimmo Virolainen Jouni Timonen	Valvontakomitea Pentti Hakkarainen, puheenjohtaja Tuula Colliander Marko Ala-Pönttiö
Lakiasian komitea Maritta Nieminen Eija Brusila	Riskienhallintakomitea Antti Nurminen Kaarina Huumo	Viestintäkomitea Jenni Hellström Richard Brander (14.4.2014 saakka) Iina Lario (14.4.2014 alkaen)
Maksu- ja selvitysjärjestelmäkomitea Kirsi Ripatti Päivi Heikkinen (1.6.2014 saakka) Heli Snellman (1.8.2014 alkaen)	Setelikomitea Kari Takala Mauri Lehtinen (1.6.2014 saakka) Päivi Heikkinen (1.6.2014 alkaen)	Budjettikomitea Pirkko Pohjoisaho-Aarti
Markkinaoperaatioiden komitea Harri Lahdenperä Marjaana Hohti	Sisäisen tarkastuksen komitea Pertti Ukkonen Jarno Talvitie (1.7.2014 saakka) Helena Rantanen (1.7.2014 alkaen)	Eurojärjestelmän tietotekniikan ohjauskomitea Seppo Honkapohja
Organisaation kehittämiskomitea Mika Pösö Kristina Rantalainen (1.4.2014 saakka) Jarno Talvitie (1.4.2014 alkaen)	Tietotekniikkakomitea Petteri Vuolasto	Henkilöstöasioiden konferenssi Antti Vuorinen
Suomen Pankki EU:n komiteoissa, yhteisen valvontamekanismin valvontaelimessä ja kattavan arvioinnin ohjauskomiteassa		
Euroopan järjestelmärisikikomitean (EJRK) hallintoneuvosto Erkki Liikanen	Talouspoliittinen komitea Lauri Kajanoja	Yhteisen valvontamekanismin (SSM) valvontaelin Pentti Hakkarainen
Talous- ja rahoituskomitea Pentti Hakkarainen Olli-Pekka Lehmussaari, sijaisjäsen	Euroopan pankkiviranomaisen hallintoneuvosto Kimmo Virolainen	Kattavan arvioinnin ohjauskomitea (CASC) Pentti Hakkarainen
	Raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitea Laura Vajanne	
Suomen Pankki Kansainvälisessä järjestelypankissa (BIS), Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF) ja OECD:ssä		
Kansainvälisen järjestelypankin pääjohtajien kokoukset Erkki Liikanen	Kansainvälisen valuuttarahaston hallintoneuvosto Erkki Liikanen Pentti Hakkarainen, sijaisjäsen	OECD:n talouspoliittinen komitea Tuomas Välimäki Samu Kurri
		OECD:n rahoitusmarkkinakomitea Jyrki Haajanen

kokouksiin komitean kokoontuessa sekä laajassa kokoonpanossa että ns. vakauspöytäkokoonpanossa (Financial Stability Table).

Suomen Pankki osallistuu yhteistyöhön myös EU:n talouspoliittisessa komiteassa (Economic Policy Committee), jossa valmistellaan EU:n talouspolitiikan periaatteita ja rakennepoliittisia kysymyksiä. Tilastoasioita käsitellään raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomiteassa (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics) sekä vuonna 2013 toimintansa aloittaneessa Euroopan tilastoforumissa (European Statistical Forum). Lisäksi Suomen Pankki on mukana taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) työskentelyssä sekä Euroopan pankkiviranomaisen (European Banking Authority, EBA) hallintoneuvostossa.

Muu kansainvälinen yhteistyö

Syyskuussa Suomen Pankki oli järjestämässä seminaaria ”Risk Based Supervision – Concepts, Assessment Processes and Early Intervention”, jonka muita järjestäjiä olivat Finanssivalvonta ja Toronto Center. Suomen Pankin pääjohtaja Erkki Liikanen piti seminaarin avajaispuheenvuoron, jossa hän kiinnitti huomiota rahoituksen talouden kasvua tukevaan rooliin samalla kuitenkin varoitusten riskeistä, joita talouden kokoon nähden ylimitoitettu pankkisektori voi aiheuttaa pitkän aikavälin talouskasvulle. Kansainvälisen rahoituskriisin vuoksi seminaari keskittyi riskeihin perustuvan rahoitusmarkkinasääntelyn ja valvonnan vahvistamiseen.

Suomen Pankin koulutusyhteistyö Venäjän keskuspankin kanssa jatkui vuonna 2014 asiantuntijatasolla ja käsitti kaksi koulutustilaisuutta Suomen Pankissa ja kaksi Venäjän keskuspankissa. Näiden tilaisuuksien luennoitsijoina toimi myös Finanssivalvonnan asiantuntijoita.

Viestintä

Tehokkaalla ja kohdennetulla viestinnällä Suomen Pankki pyrkii lisäämään suomalaisen tietämystä Suomen Pankin toiminnasta kansallisena rahaviranomaisena ja eurojärjestelmän jäsenenä. Viestinnällä välitetään tietoa rahapolitiikasta, rahoitusvakaudesta ja maksuvälineistä. Johtokunnan jäsenet, esimiehet sekä asiantuntijat käsittelevät aiheita vuoden aikana lukuisissa puheissa, kirjoituksissa ja haastatteluissa.

Verkkosivuillaan Suomen Pankki tarjoaa ajankohtaista tietoa taloudesta ja rahoitusmarkkinoista sekä Suomen Pankin ja eurojärjestelmän toiminnasta. Suomen Pankin asiantuntijoiden blogeissa julkaistaan ajankohtaisia, keskuspankkitoimintaa käsitteleviä kirjoituksia.

Vuoden 2014 aikana Suomen Pankki lisäsi näkyvyyttään sosiaalisessa mediassa. Verkkosivuilla oleva blogi avattiin yleisön kommentteja varten. Valokuvia alettiin jakaa Flickr-kuvapalvelussa. Entiseen tapaan Suomen Pankki palveli yleisöä myös puhelimitse ja sähköpostilla.

Suomen Pankin tärkein julkaisu on Euro & talous, joka ilmestyi vuonna 2014 viimeistä kertaa painettuna lehtenä. Lehden viidestä vuosittaisesta numerosta kahdessa käsiteltiin Suomen talouden näkymiä ja julkaistiin kotimaantalouden ennuste. Kahdessa numeroista puolestaan keskityttiin rahapolitiikkaan ja kansainväliseen talouteen ja yhdessä numerossa tarkasteltiin rahoitusmarkkinoiden vakautta. Kunkin Euro & talous -lehden ilmestymisen yhteydessä järjestettiin tiedotustilaisuus.

BoF Online -verkkajulkaisusarjassa ilmestyi kertomusvuoden aikana 13 artikkelia. Julkaisut ovat saatavissa Suomen Pankin verkkosivuilta. Tiedot vuoden 2014 keskeisistä julkaisuista on koottu liitteeseen (s. 122).

Uudistetusta rahamuseosta Suomen Pankin vierailukeskus

Snellmaninkadulla Helsingissä sijaitseva rahamuseo on Suomen Pankin vierailukeskus. Loppuvuoden 2013 suljettuna ollut museo avattiin yleisölle uudistettuna tammikuussa 2014. Pysyvän näyttelyn lisäksi museossa järjestettiin vuonna 2014 kolme vaihtuvaa näyttelyä: ”Talouskirjoja, jotka muuttivat maailmaa”, ”Seteli taiteena – luonnoksia markoiksi” ja ”IMF 70 vuotta”.

Rahamuseon yleisötilaisuudet ovat keskeinen osa Suomen Pankin ulkoista viestintää. Uudistuksessa tilat muutettiin siten, että museo soveltuu nyt entistä paremmin yleisötilaisuuksien järjestämiseen. Studia monetaria- ja Talouskirja Nyt -tilaisuuksien lisäksi museossa järjestettiin vuoden aikana muun muassa EKP:n mandaattia käsitellyt keskustelutilaisuus ja aloitettiin käytäntö esitellä Suomen Pankin tuorein talousennuste yleisölle. Lisäksi museossa pidettiin syyskuussa erityisesti taloustiedon opettajille suunnattu Talous tutuksi -koulutus.

Rahamuseon multimediatuotteet saivat uudistuksessa uuden ilmeen, ja ne tarjoavat muun muassa koululaisryhmille innostavan tavan tutustua rahapolitiikkaan. Suomen Pankki pyrki edistämään nuorten taloustaitoja myös järjestämällä Generation Euro -joukkuekilpailun kaikille toisen asteen opiskelijoille ja Talousguru-kilpailun lukiolaisille. Vuoden 2014 Generation Euro -kilpailun voitti Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun joukkue ja Talousguru-kilpailun Heidi Häyrynen Etelä-Tapiolan lukiosta.

Taidenäyttely keräsi yleisöä

Vuoden 2014 suurin yleisötilaisuus oli Suomen Pankin päärakennuksessa sekä rahamuseossa toukokuussa järjestetty taidenäyttely. Neljänä päivänä avoinna ollut näyttely keräsi yhteensä 4 600 henkeä tutustumaan taiteeseen ja pankin päärakennukseen sekä kuulemaan talouteen ja keskuspankin toimintaan liittyviä tietoiskuja.

Heinäkuussa Suomen Pankki järjesti Porissa SuomiAreena-tapahtumassa asumista käsitelleen paneelikeskustelun. Pankin

asiantuntijat olivat lisäksi kolmen päivän ajan tavattavissa Porin kauppatorilla. Samassa yhteydessä yleisöllä oli mahdollisuus ennakkoon tutustua syyskuussa liikkeeseen laskettuun uuteen kymmenen euron seteliin.

Marraskuussa 2014 Euroopan keskuspankin pääjohtaja Mario Draghi vieraili Helsingissä Suomen Pankin kutsumana. Suomen Pankki järjesti vierailun yhteydessä yleisölle avoimen luentotilaisuuden Helsingin yliopistossa.

Rahaliiton kehittäminen puhutti EKP:n pääjohtajan vierailulla

Euroopan keskuspankin pääjohtaja Mario Draghi vieraili marraskuussa 2014 Suomessa ensimmäistä kertaa pääjohtajuuskaudellaan. Draghin vierailu oli osa Euroopan keskuspankin ja Suomen Pankin välistä aktiivista ja säännönmukaista yhteistyötä. Vierailu alkoi tapaamisella Suomen Pankissa, minkä jälkeen pääjohtaja keskusteli Suomen pääministerin ja valtiovarainministerin kanssa sekä piti puheenvuoron eduskunnassa pankkivaltuuston, talousvaliokunnan ja suuren valiokunnan edustajille. Vierailun päätti seminaari Helsingin yliopistossa.

Vuosi 2014 oli aktiivisen rahapolitiikan aikaa EKP:n aloittaessa uusia rahapolitiikan toimia tukeakseen vakaata hintakehitystä. Vierailu tarjosi suomalaisille päättäjille ja yleisölle mahdollisuuden kuulla EKP:n arvioita talouden tilanteesta ja harjoitetusta rahapolitiikasta. Pääjohtaja Draghi kävi pitämässään puheenvuoroissa läpi kansallisten keskuspankkien roolia EKP:n päätöksenteossa sekä vaihtoehtoisia kehityspolkuja euroalueen yhteistyön kehittämiseksi ja vahvistamiseksi.

Suomen Pankissa pidetyssä tilaisuudessa pääjohtaja Draghi korosti kansallisten keskuspankkien panoksen olevan olennainen osa rahapolitiikan valmistelua. Suomalaisissa hän sanoi arvostavansa erityisesti pragmaattista lähestymistapaa. Suomen Pankissa tehty tutkimus ja Suomessa ennen euroaikaa saadut kokemukset auttoivat Draghin mukaan EKP:tä vastaamaan nopeasti finanssikriisiin vuonna 2008, jolloin kiinteän koron ja täyden jaon politiikka otettiin käyttöön. Poliittikka on sittemmin muodostunut EKP:lle tunnusomaiseksi. Rahapolitiikan lisäksi Venäjää ja Kiinaa koskevaa Suomen Pankin tutkimusta on hyödynnetty EKP:ssä vuosien varrella.

Pääjohtaja Draghi mainitsi Suomen olleen kertomusvuonna ajankohtainen maa Frankfurtissa, jossa Bundesbank ja Suomen

Pankki julkistivat kirjamessuilla EKP:n seteliosaston entisen johtajan Antti Heinosen Ensimmäiset eurot -teoksen saksankielisen version. EKP julkistaa kirjan englanniksi keväällä 2015.

Eduskunnassa pääjohtaja Draghi kävi läpi erityisesti syksyllä 2014 aloitettuja rahapolitiikan epätavanomaisia toimia. Hän tähdensi, että uusien toimien avulla EKP keventää edelleen rahapolitiikkansa mitoitusta, helpottaa sen välittymistä sekä tukee luotonantoa reaalitaloudelle. Draghi kertoi EKP:n lisäävän avoimuutta päätöksenteostaan ja toiminnastaan julkistamalla vastedes selontekoja korkokokouksensa keskusteluisista. Hän painotti, että hintavakauden turvaamisessa EKP on itsenäinen, mikä näkyy mm. instituution päätöksenteossa. Neuvosto esimerkiksi toimii kollegiona, jossa jokainen kansallisen keskuspankin johtaja tuo pöytään koko osaamisensa sekä kansallisen keskuspankin analyysin ja tutkimuksen. EKP on tilivelvollinen toimistaan Euroopan parlamentille samalla tavalla kuin Suomen Pankki Suomen eduskunnalle.

Suomen Pankin Helsingin yliopistossa järjestämään tilaisuuteen osallistui viitensataa taloudesta kiinnostunutta kuulijaa. Draghi käsitteli puheessaan talous- ja rahaliiton tulevaisuutta. Hän kävi erityisesti läpi edellytyksiä, joiden olisi täyttyttävä, jotta talous- ja rahaliitto saadaan valmiiksi siten, että se tuo vakautta ja vaurautta kaikille jäsenilleen. Draghi tähdensi rahaliiton osoitautuneen viime vuosina kestävämmäksi kuin monet olivat luulleet. Epäilijät ovat aliarvioineet euroalueen poliittisen pohjan vahvuutta sekä jäsenmaiden panostusta ja tahtoa sitoutua yhteisten ongelmien ratkaisemiseen. Toteutunut tiivis yhteistyö on mahdollistanut rahaliiton olemassaolon.

Draghi muistutti, että rahaliitto ei ole vielä valmis. Tavoitteena hän näki sellaisen rahaliiton, jossa kaikki jäsenet hyötyvät jäsenyydestä. ”Rahaliitto ei voi olla menes-

tys missään, ellei se ole menestys kaikkialla”, Draghi totesi.

Rahaliittoa ei vahvisteta yksisuuntaisin tulonsiirroin. Olennaista on, että kaikki euroalueen maat pystyisivät menestymään omin avuin ja että niiden talouksissa olisi riittävästi joustoa. Maiden olisi myös kyettävä hyödyntämään enemmän muita mekanismeja häiriöiden kustannusten jakamiseksi. Tässä yksityisen sektorin saaminen mukaan on tärkeää ja edellyttää esteiden poistamista pääomamarkkinoiden yhdentymisen tieltä.

Pääjohtaja Draghi korosti, että koska euro on aidosti yhteinen raha, myös yksit-

täisen euromaan talouden kehitys on yhteinen asia. Jokaisen talouden sopeutumiskyky ja kasvu vaikuttavat myös muihin maihin. Hän näki perusteita sille, että yhteistä päätöksentekoa erällä talouspolitiikan alueilla – kuten rakenneuudistuksissa ja finanssipolitiikan käytössä suhdannepolitiikassa – lisättäisiin. ”Pitemmällä aikavälillä on luontevaa pohtia, tulisiko vielä pyrkiä vahvistamaan euroalueen maiden valmiuksia käyttää finanssipolitiikkaa suhdannekehityksen tasoittajana. Se edellyttää kuitenkin laajempaa keskustelua yhteisestä päätöksenteosta finanssipolitiikassa ja keskinäisestä vastuusta”, Draghi sanoi lopuksi.

Pääjohtaja Erkki Liikanen ja Euroopan keskuspankin pääjohtaja Mario Draghi puhuivat marraskuussa myös Suomen Pankin henkilöstöravintolassa pidetyssä tilaisuudessa.

Kuva: Peter Mickelsson.

Johtaminen ja henkilöstö

Strategia

Suomen Pankin toiminta-ajatus, arvot, visio ja strategiset linjaukset pidettiin vuonna 2014 ennallaan (kehikko 8). Strategian mukaan Suomen Pankin vaikuttavuus rakentuu asiantuntemuksesta, luotettavuudesta ja tutkimustiedosta.

Toimintaympäristön ajankohtaisista muutoksista keskeisimpiä oli yhteisen vakauseräpolitiikan ja pankkivalvonnan rakentaminen euroalueella. Yhteinen pankkivalvonta EKP:n johdolla käynnistyi 4.11.2014. Suomessa valmistauduttiin vuonna 2015 uudistuvaan makrovakauden valvontaan ja selvitettiin siihen liittyviä prosessi- ja työnjakokysymyksiä. Vuotta sävytti myös keskustelu keskuspankin rooleista sekä niistä keinoista, joilla euroalueen keskuspankit voivat tukea hintavakautta, tasapainoista talouskasvua ja rahoitusjärjestelmän vakautta.

Toukokuussa pidetyn johdon strategia-seminaarin työn tuloksena korostettiin ennakoivan ja vuorovaikutteisen viestinnän merkitystä sekä Suomen Pankin ja Finanssi-

valvonnan välisen yhteistyön kehittämistä. Strategisina riskeinä tarkasteltiin Suomen Pankin osaamisen kohdentumista nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä, Suomen talouden hitaan kasvun vaikutuksia, viestinnän välineitä ja kohdentamista sekä kyberturvallisuuteen liittyviä haasteita.

Suomen Pankin asiantuntemuksen kehittämisessä painotetaan kokonaistaloudellisen näkökulman yhdistämistä rahoitusmarkkinanäkökulmaan. Suomen Pankin tavoitteena on edelleen vahvistaa asemaansa innovatiivisena osaamiskeskuksena sekä kotimaisessa talouspoliittisessa keskustelussa että eurojärjestelmässä. Vuonna 2014 Suomen Pankki nosti kotimaiseen keskusteluun muun muassa arvionsa Suomen talouden pitkän aikavälin tuottavuuskehityksestä ja julkisen sektorin kestävydestä sekä talousanalyysiä Krimin ja Ukrainan kriisin vaikutuksista. Eurojärjestelmän rahapolitiikkapäätöksiin Suomen Pankki vaikutti panostamalla määrällisen keventämisen mallien hahmottamiseen sekä keinoihin, joilla rahapolitiikan vaikuttavuutta vahvistetaan ennakoivalla viestinnällä.

Kehikko 8.

Suomen Pankin toiminta-ajatus, visio, strategia ja arvot

Toiminta-ajatus

Suomen Pankki rakentaa taloudellista vakautta. Vakaa hintataso, turvalliset maksujärjestelmät ja luotettava rahoitusjärjestelmä edistävät kestäväää talouskasvua, työllisyyttä ja suomalaisten hyvinvointia.

Visio

Suomen Pankki tunnetaan eteenpäin katsovana ja tehokkaana keskuspankkina sekä rakentavana ja vaikutusvaltaisena eurojärjestelmän jäsenenä.

Visiossa korostuu Suomen Pankin tavoite olla eteenpäin katsova viranomaisen, jonka toiminta ja kannanotot rakentavat Suomen kansantalouden vakautta ja pitkän aikavälin kestävyttä. Pankki itse toimii tuottavuutta edistävien kannanottojensa mukaisesti.

Rakentava rooli eurojärjestelmässä edellyttää, että Suomen Pankki on aktiivisesti mukana kehittämässä ratkaisuja yhteisiin ongelmiin. Vaikuttavuus asettaa vaativat tavoitteet pankkilaisten ammattitaidolle ja kommunikaatiokyvyille.

Strategian tiivistelmä

- Suomen Pankin vaikuttavuus perustetaan asiantuntemukseen, luotettavuuteen ja tutkimukseen.
- Varmistamme kilpailukykyisten keskuspankkipalvelujen saatavuuden Suomessa.
- Huolehdimme osaltamme rahoitusmarkkinoiden ja infrastruktuurin palvelutasosta.
- Ylläpidämme tehtävienne vaatimaa vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta sekä toteutamme taloudellisen tilivelvollisuutemme suomalaista yhteiskuntaa kohtaan.
- Työprosessimme ovat laadukkaita, teknisesti edistyneitä ja ympäristön kannalta kestäviä.
- Rakennamme osaamistamme ja ammatillista kilpailukykyämme tulevaisuuden maailmaan samalla kun huolehdimme pitkäjänteisesti henkilöstömme hyvinvoinnista.

Arvot

Osaava – arvostava – vastuullinen

Arvot kuvastavat suhtautumista omaan työhön, työtovereihin ja yhteiskuntaan. Yhteinen arvopohja ohjaa pankkilaisten jokapäiväistä toimintaa ja vahvistaa yhtenäistä toimintakulttuuria. Arvojen määrittämiseen osallistuivat kaikki pankkilaiset.

Osaava

Vankka ammattitaito ja -etiikka ovat työmme perusta. Uudistamme jatkuvasti taitojamme ja työtapojamme.

Arvostava

Teemme työtä yhdessä ja yhteisten päämäärien hyväksi. Keskustelemme avoimesti ja esitämme tuoreita näkemyksiä.

Vastuullinen

Toimimme vastuullisesti ja riippumattomasti. Olemme luotettava yhteistyökumppani.

Henkilöstö- ja budjettikehykset

Osastojen resurssien käyttöä ohjataan henkilöstö- ja toimintakulukehyksillä, jotka päivitetään vuosittain toiminnasuunnitelun yhteydessä. Järjestelmä mahdollistaa resurssien keskipitkän aikavälin suunnittelun osastotasolla. Kehysjärjestelmän avulla toteutetaan Suomen Pankin strategista tavoitetta olla EU-maiden tehokkaimpien keskuspankkien joukossa.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on osa Suomen Pankin toiminnanohjausjärjestelmää, ja se on kytketty myös osaksi toiminnasuunnittelua ja osastojen tavoite- ja tulosraportointia. Suomen Pankin riskit jaetaan strategisiin riskeihin, rahoitusriskeihin ja operatiivisiin riskeihin. Johtokunnalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä, johtamisesta ja riskitason määrittämisestä, mutta jokainen Suomen Pankin työntekijä vastaa riskienhallinnasta oman toimenkuvansa ja tehtäviensä osalta.

Johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen heilutti kapellimestarin taktipuikkoa esimiesten valmennusohjelman päätöstilaisuudessa syyskuussa.

Kuva: Peter Mickelsson.

Suomen Pankin tavoite- ja tuloskehikko vuosiksi 2014–2016

	Strateginen linjaus	Mittari	Tavoite	Tilanne		
				12/2012	12/2013	12/2014
I Vaikuttavuus ja palvelukyky	1. Suomen Pankin vaikuttavuus perustuu kilpailukykyiseen asiantuntemukseen ja tutkimustoimintaan, joka yhdistää kokonaistaloudellisen ja rahoitusmarkkinoiden näkökulman.	Tutkimustoiminnan laatu-painotettu julkaisuindeksi	> 32	Uusi mittari	52	26
	2. Suomen Pankki huolehtii osaltaan rahoitusmarkkinoiden ja sen infrastruktuurin palvelutasosta ja tarjoaa asiakkailleen kilpailukykyiset keskuspankipalvelut.	Keskuspankipalvelujen laatu palvelun käyttäjien näkökulmasta	> 95 % vastaajista tyytyväisiä	Uusi mittari	95 %	98 %
		Kuluttajakysely käteisrahan saatavuudesta ja kunnosta	> 4	4,1	4,3	4,1
	3. Yleisön luottamusta Suomen Pankkiin sekä tietoa Suomen Pankin ja eurojärjestelmän toiminnasta lisätään tehokkaan ja kohdennetun viestinnän avulla.	Taloustutkimuksen toteutetun VIP-kyselytutkimuksen tulos	Vertailuryhmän yläkvartilissa	4/33	7/32	3/32
		Taloustutkimuksen toteutetun Omnibus-kyselytutkimuksen tulos	Vertailuryhmän yläkvartilissa	3/12	3/12	3/12
		Käynnit (klikkaukset) Suomen Pankin verkkosivuilla	Nouseva trendi	1,7 milj.	1,7 milj.	1,8 milj.
II Tehokas resurssien käyttö ja vakavaraisuus	4. Suomen Pankin rahoitusvarallisuus sijoitetaan turvallisesti ja tuottavasti kansainvälisten väestöiden ja krääsinhallintavalmiuden tarpeet täyttäen.	Erittäin turvallisten ja likvidien sijoitusten osuus rahoitusvarallisuudesta	Suuri	Suuri	Suuri	Suuri
		Sijoitusvaluuttojen keskuspankkikoron ylittävää rahoitusvarallisuuden korkotuotto (5 v:n keskiarvo)	> 0; 5 v:n liukuva keskiarvo	2,58 %	1,73 %	1,5 %
	5. Tavoitteena on vakaa voitonjako valtiolle vakavaraisuutta vaarantamatta.	Vararahasto + varaukset suhteessa taseen mitattuihin riskeihin	Varauksia kartutetaan tavoitteena riittävän vahva tase kaikissa olosuhteissa	3 120 milj. euroa	4 924 milj. euroa*	5 208 milj. euroa
		Jaettu voitto	Tasainen voitonjako	227 milj. euroa	180 milj. euroa	137,5 milj. euroa
	6. Suomen Pankki on EU-maiden tehokkaimpien keskuspankkien joukossa.	Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön henkilötyövuodet yhteensä	2013: 410 htv; 2014: 402 htv; 2015: 383 htv	413	394	384
		Osastojen toimintakulut yhteensä	2013: budjetti 55 milj. euroa; 2014: budjetti 53 milj. euroa	52,8 milj. euroa	52,3 milj. euroa	52,8 milj. euroa

* Mittari uusittu; vuodesta 2013 alkaen otettu huomioon myös vararahasto.

	Strateginen linjaus	Mittari	Tavoite	Tilanne		
				12/2012	12/2013	12/2014
III Sisäisten prosessien toimivuus	7. Suomen Pankin analyysi- ja operatiivisten prosessien laatua kehitetään aktiivisesti.	Keskiarvo osastojen TATU-sopimuksessa määriteltyjen kriteerien täyttymisestä	93 % tyytyväisiä	Uusi mittari	93 %	75 %
	8. Suomen Pankin tieto- ja viestintätekniikka mahdollistaa huipputason asiantuntijatyön ja vaikuttavuuden.	Palaute IT-välineistä ja palveluista	93 % tyytyväisiä	Uusi mittari	91 %	88 %
		Vakavien häiriöiden määrä	Tavoite 0	Uusi mittari	0	1
	Tuottavuutta parantaneet IT-innovaatiot osastojen näkökulmasta, kyselyn tulos	> 3	3,7	3,7	3,2	
9. Suomen Pankki toimii ympäristön kannalta kestäväällä tavalla.	Kokonaispäästöt/toimintakulut (energiankäytön määrä)	Supistuva trendi	82,80 kg CO ₂ -päästöt/energian käyttö	77,5 kg CO ₂ -päästöt/energian käyttö	71,5 kg CO ₂ -päästöt/energian käyttö	
	Jätteiden määrä kg/toimintakulut	Supistuva trendi	2,06 kg jätettä/1 000 euroa toimintakulut	2,00 kg jätettä/1 000 euroa toimintakulut	2,03 kg jätettä/1 000 euroa toimintakulut	
IV Tulevaisuuden rakentaminen	10. Suomen Pankki kehittää osaamistaan ja ammatillista kilpailukykyään.	Henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien vuotuinen toteutuminen	Yli 80 % suunnitelmista toteutuu hyvin	Uusi mittari	86 %	89 %
		Koulutustasoindeksi	> 5,8	5,9	6,0	6,0
	11. Suomen Pankki huolehtii pitkäjänteisesti henkilöstönsä hyvinvoinnista.	Vähemmistönä olevan sukupuolen osuus esimiehistä	Kasvava trendi	30 %	31 %	33 %
		Sairauspoissaolot	Alle 3,5 %	3,0	2,6 %	2,9 %
Työtyytyväisyysindeksi ylittää ulkoisen vertailuryhmän tuoksen	> 3,5	–	3,6	–		
Johtajuusindeksi ylittää ulkoisen vertailuryhmän tuloksen	> 3,7	3,9	3,9	3,8		

Henkilöstö

Suomen Pankki on vakaa työnantaja, joka tarjoaa yhteiskunnallisesti merkityksellisiä työtehtäviä. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan aktiivisesti, ja henkilöstöpolitiikka on tasa-arvoista. Suomen Pankin arvot – osaava, arvostava ja vastuullinen – ilmentävät henkilöstön suhtautumista omaan työhön, työtovereihin ja muuhun yhteiskuntaan.

Suomen Pankissa panostetaan esimiestyön jatkuvaan kehittämiseen. Johtamisen laatua seurataan vuosittain johtajuusindeksillä. Vuoden 2014 johtajuusindeksi oli 3,8 asteikolla 1–5. Työntekijöillä on hyvät mahdollisuudet lisätä monipuolista osaamistaan esimerkiksi sisäisen työkierron ja EKPJ:n komitea- ja työryhmätyöskentelyn kautta. Verkostoituminen sekä kotimaassa että kansainvälisesti on tärkeä osa monen pankkilaisen työtä. EKPJ:n komitea- ja työryhmätyöskentelyyn osallistuu säännöllisesti n. 80 pankkilaista.

Henkilöstöä kannustetaan aloitteellisuuteen, innovatiivisuuteen ja toimintatapojen aktiiviseen kehittämiseen. Toimintatapoja kehitettiin muun muassa Smart

Working- ja LEAN-ohjelmilla, joilla edistettiin prosessien jatkuvaa kehittämistä, modernien työvälineiden hyödyntämistä ja uusien älykkäiden työtapojen käyttöön-ottoa.

Suomen Pankin tavoitteena on olla EU-maiden tehokkaimpien keskuspankkien joukossa. Keskuspankissa työskentelee noin 390 henkeä. Henkilöstöstä 75 % toimii asiantuntijatehtävissä. Henkilöstön määrä pieneni vuoden aikana 4 hengellä. Talous- ja rahaliittoon liittymisen jälkeen henkilöstömäärä on pienentynyt 48 %.

Kevään 2014 virkaehtosopimusneuvotteluissa sovittu palkkaratkaisu on yleisen työllisyys- ja kasvusopimuksen mukainen. Pankin työttömyysturva uudistettiin vastamaan yleistä työttömyysturvaa ja YT-sopimus valtiosopimusta.

Suomen Pankki on julkisen sektorin houkuttelevimpia työnantajia ja on menestynyt hyvin työntekijätyösuhteissa. Vuonna 2014 Suomen Pankki oli mukana valtakunnallisessa Vastuullinen kesäduuni-kampanjassa, joka haastaa työnantajat tarjoamaan nuorille enemmän vaativia kesätyöpaikkoja. Suomen Pankki tarjoaa kesätöitä vuosittain noin 50 opiskelijalle.

Taulukko 5.

Henkilöstöjohtamisen keskeiset tunnusluvut¹

	2013	2014
Henkilöstömäärä		
Toimintavahvuus 31.12.	391	387
Henkilötyövuodet	422	410
Lähtövaihtuvuus	10 %	10 %
Tulovaihtuvuus	7 %	7 %
Sisäinen liikkuvuus	9 %	13 %
Eläkkeelle siirtyneiden määrä	20	16
Keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä	59,4 v	61,6 v
Henkilöstörakenne		
Henkilöstön keski-ikä	46,1 v	46,2 v
Asiantuntijoiden ja esimiesten osuus	73 %	75 %
Naisten osuus henkilöstöstä	47 %	47 %
Palkkaus ja palkinta		
Suhde työmarkkinapalkkatasoon Suomen Pankissa ²	100 %	100 %
Sopimuskorotukset	1,9 %	20 e
Bonuspalkkioiden osuus palkkasummasta	0,25 %	–
Naisten keskipalkka / miesten keskipalkka	100 %	99 %
Osaaminen		
Koulutuskustannukset/palkkasumma	3,3 %	3,4 %
Koulutuspäivät/htv	4,6	4,8
Koulutustasoindeksi ³	6,0	6,0
Työhyvinvointi		
Sairauspoissaoloprosentti	2,6	2,9
Työtyytyväisyysindeksi	3,6	–

¹ Luvut koskevat Suomen Pankkia, ellei toisin mainita. Finanssivalvonnan tunnusluvut julkaistaan Fivan toimintakertomuksessa.

² Viibteryhmänä HAY-markkinapalkkavertailussa käytetään pankki- ja rahoitussektorin, julkisen sektorin sekä teollisuus- ja palvelualan organisaatioita. Suomen Pankin palkkapolitiikan tavoitetasoksi on asetettu HAY-markkinapalkkavertailun kaikkien organisaatioiden mediaanitaso (peruspalkka + edut). Vertailussa ovat mukana myös Finanssivalvonnan henkilöstön palkat.

³ Koulutustasoindeksi lasketaan henkilöstön peruskoulutustasoista. Indeksien vaihteluväli on 1–8.

Budjetti ja operatiiviset kustannukset

Suomen Pankin toiminnan kustannustehokkuutta edistetään budjetoitiprosessin kehittämisen ja tavoitteellisen henkilöstömäärän, tarkoituksenmukaisten palvelujen ja tavaroiden hankintamenettelyjen sekä toimivien seurantajärjestelmien avulla. Syksyllä 2014 laadittiin Suomen Pankin budjetit vuosiksi 2015–2017, ja näistä johtokunta vahvisti vuoden 2015 budjetin. Vuosien 2016–2017 budjetit vahvistetaan myöhemmin.

Operatiivisia kustannuksia ja budjetteihin sisältyviä toiminnan kustannustavoitteita hallitaan hankintojen kilpailuttamisella ja puitesopimuksilla. Esimiehet seuraavat budjettinsa toteutumista reaaliaikaisesti raportointijärjestelmän kautta. Johtokunta seuraa budjettien toteutumista neljännesvuosittain. Suomen Pankin johtokunta vahvistaa myös Finanssivalvonnan budjetin.

Suomen Pankin budjetti

Vuonna 2014 Suomen Pankin toimintakulut olivat 82,1 milj. euroa (edellisenä vuonna 75,2 milj. euroa). Toimintakulubudjetin tuottoja kertyi 13,5 milj. euroa. Nettomääräisesti Suomen Pankin kulujen loppusumma oli 68,6 milj. euroa (taulukko 6).

Investointeihin käytettiin vuonna 2014 yhteensä 8,7 milj. euroa. IT-järjestelmiin ja -infrastruktuuriin investoitiin 6,3 milj. euroa. Kiinteistöjen peruskorjaukseen liittyviä investointeja tehtiin 1,8 milj. eurolla. Muita pitkävaikutteisia hankintoja toteutui 0,6 milj. euron edestä.

Vuoden 2015 toimintakulubudjetti on 84,2 milj. euroa. Henkilöstökulujen ennakoidaan pysyvän edellisvuotisella tasolla. Muissa kuluissa merkittäviä eriä ovat ostopalvelujen hankintaan sekä tietojärjestelmiin ja kiinteistöihin liittyvät kulut. Muita merkittäviä kustannuseriä ovat suunnittelu-kauden aikana toteutettavat setelien han-

Taulukko 6.

Suomen Pankin budjetti

	Toteutunut 2014 Milj. euroa	Budjetti 2015 Milj. euroa
1. Toimintakulut ja tuotot		
<i>KULUT</i>		
<i>Henkilöstökulut</i>	33,6	34,8
<i>Henkilöstösidonnaiset kulut</i>	2,9	4,0
<i>Muut kulut</i>	22,8	24,5
<i>POISTOT</i>	7,6	8,6
<i>Yhteensä</i>	66,9	71,8
<i>Setelien hankinta</i>	11,3	7,8
<i>Pankkipalvelumaksut</i>	3,9	4,5
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	82,1	84,2
<i>TUOTOT</i>		
<i>Pankkipalvelutuotot</i>	3,0	3,1
<i>Kiinteistöjen tuotot</i>	5,4	5,4
<i>Muut tuotot</i>	0,9	0,0
<i>Palvelut Finanssivalvonnalle</i>	4,2	4,6
<i>Käyttöomaisuuden luovutusvoitot</i>	0,1	
<i>Tuotot yhteensä</i>	13,5	13,2
<i>Netto</i>	68,6	71,0
2. Investoinnit		
<i>Kiinteistöinvestoinnit</i>	1,8	6,2
<i>Pääkonttorikiinteistöt</i>	0,5	1,3
<i>Vantaan kiinteistö</i>	1,0	4,6
<i>Muut kiinteistöt</i>	0,3	0,3
<i>IT-laitteet ja ohjelmistot</i>	6,3	7,1
<i>Rabankäsitteykoneet</i>	0,0	1,6
<i>Turvallisuuslaitteet</i>	0,4	1,1
<i>Muut</i>	0,2	0,1
<i>Investoinnit yhteensä</i>	8,7	16,2

Pyörityksen vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Taulukko 7.

Suomen Pankin eläkerahaston budjetti

	<i>Toteutunut 2014 Milj. euroa</i>	<i>Budjetti 2015 Milj. euroa</i>
1. Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
<i>Henkilöstökulut</i>	0,1	0,2
<i>Eläkerahastotoiminnan kulut</i>	0,6	0,6
<i>Eläkerahaston kiinteistökulut</i>	0,5	0,5
POISTOT	0,9	0,9
ELÄKKEET		
<i>Maksetut eläkkeet</i>	26,2	27,4
Kulut yhteensä	28,3	29,6
TUOTOT		
<i>Työeläkemaksut</i>	10,4	10,7
<i>Sisäiset vuokrat</i>	1,6	1,6
Tuotot yhteensä	12,0	12,3
Netto	16,3	17,3

Pyörityksen vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

kinnat. Vuonna 2015 investointeja arvioidaan toteutuvan 16,2 milj. euron edestä. Tästä 7,1 milj. euroa kohdistuu IT-järjestelmien ja -infrastruktuurin kehittämiseen ja 6,2 milj. euroa kiinteistöihin.

Eläkerahaston budjetti

Vuoden 2014 aikana eläkerahaston toteutuneet toimintakulut olivat 28,3 milj. euroa. Maksetut eläkkeet (26,2 milj. euroa) olivat tästä suurin kuluerä. Toiminnallisia tuottoja kertyi eläkerahastolle vuoden aikana 12,0 milj. euroa (taulukko 7).

Eläkerahaston kulujen arvioidaan kasvavan lievästi seuraavan kolmen vuoden aikana, mikä johtuu pääasiassa maksettujen eläkkeiden määrän lisääntymisestä. Eläkerahaston toiminnasta ilmestyy oma vuosikertomus.

Finanssivalvonnan budjetti

Finanssivalvonnalla oli toimintakuluja 26,2 milj. euroa vuonna 2014 (edellisenä vuonna 26,3 milj. euroa). Tuottoja kertyi yhteensä 28,7 milj. euroa. Tästä valvonta- ja toimenpidemaksujen osuus oli 26,1 milj. euroa ja Suomen Pankin rahoitusosuus 1,3 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä oli 1,3 milj. euroa. Ylijäämä otetaan huomioon seuraavan tilikauden valvonta- ja toimenpidemaksuja määriteltäessä (taulukko 8). Investointeja IT-järjestelmiin tehtiin 0,8 milj. euron edestä.

Vuoden 2015 toimintakulut on arvioitu 27,8 milj. euroksi. Tuottoja on arvioitu kertyvän 27,8 milj. euroa, josta Suomen Pankin rahoitusosuus on 1,4 milj. euroa. Investointeja on suunniteltu tehtävän 1,5 milj. euron edestä. Finanssivalvonta tekee vuosittaisesta toiminnastaan oman toimintakertomuksen.

Taulukko 8.

Finanssivalvonnan budjetti

	Toteutunut 2014 Milj. euroa	Budjetti 2015 Milj. euroa
1. Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
Henkilöstökulut	16,8	17,6
Henkilösidonnaiset kulut	0,8	1,1
Muut kulut	4,0	3,8
POISTOT	0,3	0,7
PALVELUT SUOMEN PANKILTA	4,2	4,6
Toimintakulut yhteensä	26,2	27,8
TOIMINNAN RAHOITUS		
Valvontamaksut	24,3	24,5
Toimenpidemaksut	1,8	1,0
SP:n rahoitusosuus	1,3	1,4
Edellisen kauden yli-/alijäämä	1,3	0,9
Tuotot yhteensä	28,7	27,8
Seuraavalle vuodelle siirtyvä ylijäämä	4,4	0,9

Pyöristyksen vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Ympäristö

Suomen Pankki huolehti ympäristövastuustaan vuonna 2014 uudistamalla energia- ja materiaalitehokkuuttaan. Kaatopaikalle viemisen sijasta pääkonttorin jäte toimitettiin syksystä 2014 alkaen pääkaupunkiseudun jätteenpolttolaitokseen. Euroopan keskuspankkien kesken jaettiin tietoa ympäristöä säästäväistä toimintatavoista vertailemalla ympäristölukuja ja käytäntöjä.

Toiminnan ympäristövaikutuksia seurataan kahden toimintakuluihin suhteutettuna mittarin avulla. Vuonna 2014 jokaisesta toimintakulun tuhannesta eurosta syntyi 2,03 kiloa jätettä ja 71,5 kiloa hiilidioksidia. Vuonna 2013 vastaavat luvut olivat 2,00 kiloa jätettä ja 77,5 kiloa hiilidioksidia.

Vuoden 2014 aikana setelien lajittelu Suomen Pankissa pysyi vakaasti noin 250 miljoonassa setelissä vuodessa. Lajittelussa tuhottiin 54 miljoonaa huonokuntoista seteliä, joten seteleiden keskimääräinen tuhoamisaste oli noin 22 %. Lisäksi touku-kuussa 2013 aloitetun uuden Europa-seteli-sarjan 5 euron liikkeeseenlaskun myötä

alettiin hävittää palautuvia vanhan sarjan 5 euron seteleitä. Eurosarjan vaihtamisen aloittaminen on nostanut seteleiden tuhoamisastetta jo jonkin verran, koska sarjan vaihto halutaan logistista syistä suorittaa kohtuullisessa ajassa (kuvio 17).

Vaihdossa palautuvat vanhan sarjan setelit tuhotaan setelisiipuksi, joka hyödynnetään energiajakeena. Tuhoamisprosessissa lajittelukoneiden loppupäässä olevat repijät siippuavat aidoiksi tunnistetut vanhan sarjan 5 euron setelit suoraan jätesarjoihin, jotka toimitetaan eteenpäin poltettavaksi. Polttaminen riittävän korkeassa lämpötilassa hävittää tehokkaimmin vaaralliset kaasut puuvillapaperimateriaalista, jossa on myös pieniä määriä erilaisia seteleiden hologramminauhoista peräisin olevia metalleja.

Suomen Pankin omat vanhan sarjan 5 euron setelin varastot loppuivat kesäkuussa 2014. Tämän jälkeen vanhan sarjan 5 euron vaihto uuden sarjan seteleihin on selvästi kiihtynyt. Samalla on alustavasti seurattu, ovatko uuden Europa-sarjan pienimmät seteliarvot kierrossa kestävämpiä kuin vanhan sarjan setelit, koska uudet setelit on päällystetty likaantumista ja rypistymistä estävällä pinnoituksella. Ensimmäisten 20

Taulukko 9.

Suomen Pankin ympäristövaikutukset

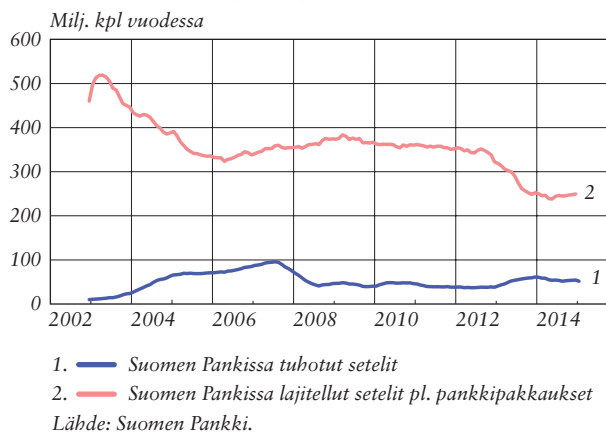
	Määrä		
	2012	2013	2014
Kiinteistöjen sähköenergian kulutus (MWh)	10 875	9 471	8 784
Kiinteistöjen lämpöenergian kulutus (MWh)	11 864	10 482	9 150
Jättemäärä (tn)	169	162	164
Toimisto- ja julkaisupaperin kulutus (tn)	45	53	41
Liike- ja työasiamatkojen hiilidioksidipäästö (tn)	1 925	1 930	1 889
Hiilidioksidipäästötase (tn)	6 780	6 289	5 793

Lähde: Suomen Pankki.

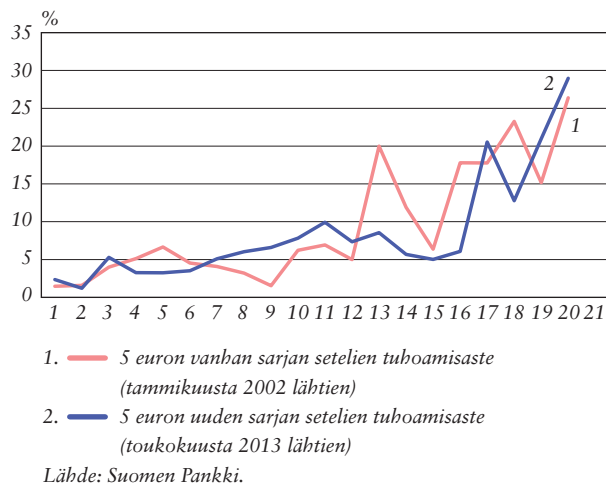
kuukauden aikana näiden eri sarjojen liikkeeseenlaskun aloituksesta vanhan sarjan keskimääräinen tuhoamisaste oli Suomen Pankin lajittelussa 9,5 %, kun taas uuden sarjan tapauksessa tuhoamisaste oli 8,5 % (kuvio 18). Näyttäisi siltä, että uusi pinnoitus Europa-setelisarjassa johtaisi jonkin verran parempaan kestävyYTEEN ja setelin pidempään elinkaareen.

Syyskuun 2014 lopusta lähtien aloitettiin Europa-setelisarjan toisen uuden setelin, 10 euron, liikkeeseenlasku. Vanhan sarjan uudet setelit lasketaan liikkeeseen vähintään kertaalleen ennen tuhoamista. Vanhan sarjan varastot kulutetaan näin loppuun, ja uutta sarjaa jaetaan sekoitettuna vanhan sarjan ohella, kunnes vanhat varastot on taloudellisesti kulutettu loppuun.

Kuvio 17.
Suomen Pankissa lajitellut ja tuhotut eurosetelit

Kuvio 18.
Vanhan ja uuden sarjan 5 euron setelien tuhoamisaste liikkeeseenlaskun alusta (20 ensimmäistä kuukautta)

Kokonaisriskit

Rahoitusvarallisuuden sijoittaminen, rahapoliittiset operaatiot ja operatiivinen toiminta aiheuttavat riskejä Suomen Pankille. Riskejä hallinnoidaan ja niihin varaudutaan kartuttamalla riskipuskureita niin, ettei keskuspankkitehtävien hoitaminen missään olosuhteissa vaarannu. Operatiiviset riskit tunnistetaan toiminnasuunnittelun yhteydessä ja niitä hallinnoidaan hajautetusti osana päivittäistä toimintaa.

Rahoitusvarallisuus

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden koko on noin 16 mrd. euroa. Se koostuu kulta-varannosta, valuutta- ja euromääräisistä korkosijoituksista sekä vuodesta 2014 alkaen pienessä määrin myös osakesijoituksista. Rahoitusvarallisuuteen kohdistuu valuutta-, korko-, luotto- ja osakeriskiä.

Valuutariski on Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden riskeistä merkittävin. Sitä hajautetaan sijoittamalla Yhdysvaltain dollarin lisäksi Englannin puntaan ja Japanin jeniin. Kullan riski arvioidaan erikseen, koska kullan hinnan muutoksia puskuroiva arvonmuutostili on hyvin suuri. Riskienhallinnan liitetiedoissa (s. 107) kultaan liittyvät riskit on laskettu mukaan kokonaisarvioon.

Valtaosa rahoitusvarallisuudesta on kiinteäkorkoisia joukkovelkakirjoja, joiden keskimääräinen korkoherkkyys on varsin vähäinen. Rahoitusvarallisuuden korkosijoitusten määrää kasvatettiin vuoden 2014 aikana noin 1,5 mrd. euron verran. Rahoitusvarallisuuden luottoriskiä hallitaan luottokelpoisuusvaatimuksilla ja rajoituksilla. Kansainvälisille osakemarkkinoille tehdyillä sijoituksilla pyritään hajauttamaan rahoitusvarallisuuden riskejä.

Rahapoliittiset operaatiot

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot toteutetaan hajautetusti. Rahapoliittisten operaatioiden riskit ja tuotot jaetaan pääosin yhteisesti, ja kunkin maan osuus riskeistä ja tuotoista määräytyy sen pääomaavaimen mukaisesti. Näin ollen on tarkas-

teltava koko eurojärjestelmän operaatioita, jotta saadaan selville rahapoliittisten operaatioiden vaikutus Suomen Pankin taseeseen.

Rahoitusoperaatiot toteutetaan vakaraisten vastapuolien kanssa riittäviä vakuuksia vastaan. Rahoitusoperaatioiden riskejä hallitaan vakuuksiin sovellettavien aliarvostusten ja päivittäisen arvostuksen avulla. Vuoden 2014 aikana pankit ovat maksaneet takaisin pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa hankkimiaan luottoja, ja kaikissa rahoitusoperaatioissa pankeille myönnetty rahoituksen määrä on pienentynyt 752 mrd. eurosta 630 mrd. euroon. Syksyllä 2014 aloitetut kohdennetut pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot (targeted longer-term refinancing operations, TLTRO) vastaavat luottoriskiltään muita rahoitusoperaatioita, mutta ovat kiinteäkorkoisia.

Arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa (Securities Markets Programme, SMP) eurojärjestelmä on ostanut Espanjan, Irlannin, Italian, Kreikan ja Portugalin valtionvelkakirjoja. Syksyllä 2012 lopetetun osto-ohjelman erääntymiset ovat pienentäneet sen kokoa. Vuoden 2014 lopussa Suomen Pankin pääoma-avaimen mukaiset maakohtaiset osuudet ohjelmasta olivat kirjanpitoarvoltaan seuraavat: Espanja 473 milj. euroa, Irlanti 154 milj. euroa, Italia 1 221 milj. euroa, Kreikka 299 milj. euroa ja Portugali 237 milj. euroa. (Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot ja Suomen Pankin osuus niistä, ks. taulukko 10.)

Eurojärjestelmä käynnisti vuonna 2014 kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman (covered bond purchase program-

Taulukko 10.

Rahapolitiikan operaatioiden määrä vuoden 2014 lopussa

Milj. euroa	Rahoitusoperaatiot	Katettujen joukkovelkakirjojen osto-ohjelmat	Arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma	Omaisuuksivakuudellisten arvopaperien osto-ohjelmat
Eurojärjestelmä	630 341	71 235	144 263	1 744
Suomen Pankin laskennallinen osuus (1,6–1,8 %)	11 317	1 177	2 383	29

Lähde: Suomen Pankki.

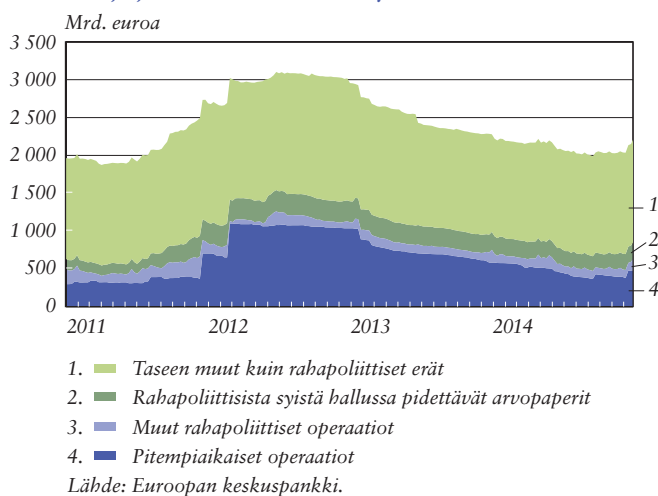
me, CBPP3) ja omaisuusvakuudellisten arvopaperien osto-ohjelman (asset-backed securities purchase programme, ABSPP). Arvopapereiden tulee täyttää osto-ohjelmien yhteydessä julkistetut kelpoisuusehdot. Jo päättyneiden katettujen joukkolainojen osto-ohjelmien (CBPP1 ja CBPP2) velkakirjojen keskimääräinen juoksu-aika on lyhyt.

Eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden kokonaismäärä pieneni vuoden 2014 aikana, koska pankit maksoivat takaisin pidempiaikaisia rahoitusoperaatioitaan ja aiempien osto-ohjelmien velkakirjoja erääntyi. Vuoden lopulla käynnistetyt uudet rahapoliittiset operaatiot pysäyttivät määrän pienenemisen. Rahapoliittisten operaatioiden koko pieneni vuoden aikana kaikkiaan 14 % (kuvio 19).

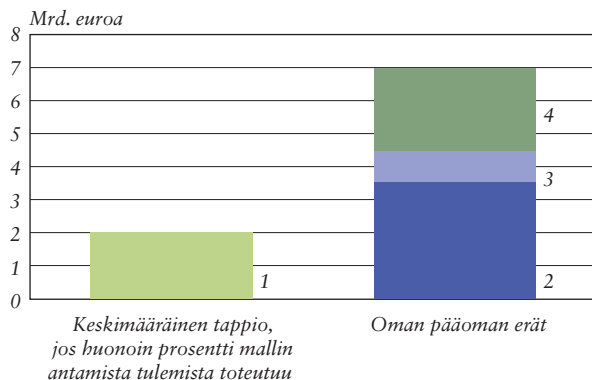
Taseen kokonaisriskit

Suomen Pankin kokonaisriskejä arvioidaan vakiintuneita menetelmiä käyttäen. Taseeseen kohdistuvia markkina- ja luottoriskejä mitataan Value-at-Risk-perusteisilla malleilla ja erityisesti tarkastellaan huonointa prosenttia mallien tulemista. Koska tilastolliset riskiluvut eivät anna täyttä kuvaa riskeistä, täydennetään riskiarviota skenaario-

Kuvio 19. Eurojärjestelmän tase-erien kehitys

Kuvio 20.
Suomen Pankin kokonaisriskit ja oma pääoma ilman kullan riskiä ja kullan arvonmuutostilejä

- 1. Markkina- ja luottoriski
 - 2. Käytettävissä olevat varaukset
 - 3. Käytettävissä olevat arvonmuutostilit
 - 4. Pääoma ilman varauksia ja arvonmuutostilejä
- Lähde: Suomen Pankki.

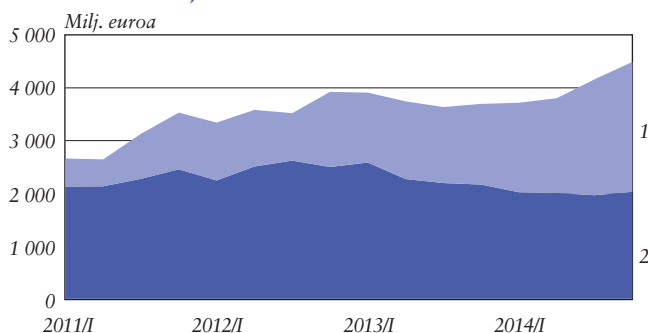
laskelmilla ja stressitesteillä, joiden avulla arvioidaan mahdollisten mutta epätodennäköisten skenaarioiden aiheuttamia tappioita.

Rahoitusvarallisuuden ja rahapolitiikan operaatioiden riskit laskettuina vuoden ajanjaksolle olivat vuoden 2014 lopussa yhteensä 2,0 mrd. euroa (pl. kullan riski, kuvio 20). Edellisvuotiseen verrattuna Suomen Pankin taseen riskit vähenivät, mikä johtui ennen kaikkea rahapolitiikan riskien pienentymisestä. Koska kullan arvonmuutostili kattoi yli puolet kullan arvosta, sen riski on laskettu erikseen. Kullan riski oli 0,7 mrd. euroa ja sen arvonmuutostili 1,2 mrd. euroa.

Vuoden 2014 lopussa Suomen Pankin koko oman pääoman määrä oli yhteensä 8,4 mrd. euroa. Tästä kanta- ja vararahaston osuus oli 2,5 mrd. euroa, varausten osuus (ilman eläkevarausta) 3,5 mrd. euroa ja arvonmuutostilien osuus 2,3 mrd. euroa.

Rahapolitiikan toteuttaminen sekä rahoitusjärjestelmän vakauden ja toimivuuden turvaaminen ovat keskuspankin ydintehtäviä, joista voi aiheutua tappioita. Riskeihin varaudutaan huolehtimalla taseen vahvuudesta eli kartuttamalla varauksia ja pääomia sekä vähentämällä tarvittaessa rahoitusvarallisuuden riskejä. Suomen Pankin taseen riskipuskurit kattavat oman sijoitustoiminnan ja rahapoliittisten toimien tunnistetut riskit. Suomen Pankki on lisännyt omia pääomiaan ja varauksiaan.

Kuvio 21.
Riskien ja riskipuskurien kehitys vuoden 2011 alusta ilman kultaa ja kullan arvonmuutostiliä

- 1. Varaukset ja käytettävissä olevat arvonmuutostilit
 - 2. Keskimääräinen tappio, jos huonoin prosentti mallin antamista tulemista toteutuu
- Lähde: Suomen Pankki.

Kuva: Peter Mickelsson.

Tilinpäätös

Tase

Milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
1 Kulta ja kultasaamiset	1 557	1 373
2 Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	7 020	6 585
Saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta	1 913	1 955
Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset	5 106	4 630
3 Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	360	297
4 Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	1 044	1 347
5 Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	722	2 475
Perusrahoitusoperaatiot	15	–
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	707	2 475
6 Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	36	0
7 Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	11 316	10 063
Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit	3 568	3 717
Muut arvopaperit	7 748	6 346
8 Eurojärjestelmän sisäiset saamiset	24 584	26 539
Osuus EKP:n pääomasta	144	141
Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset	728	722
Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset	3 962	3 522
Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)	19 749	22 154
9 Muut saamiset	1 082	1 052
Euroalueen metallirahat	29	23
Aineellinen ja aineeton käyttöomaisuus	143	149
Muu vaihto-omaisuus	698	641
Muut	213	238
Yhteensä	47 722	49 731

Pöyristyksien vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

<i>Milj. euroa</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
VASTATTAVAA		
1 <i>Liikkeessä olevat setelit</i>	16 793	15 753
2 <i>Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille</i>	20 308	23 803
<i>Vähimmäisvarantotalletukset</i>	20 233	14 303
<i>Yötalletukset</i>	75	–
<i>Määräaikaistalletukset (likviditeettiä vähentävä hienosäätöoperaatio)</i>	–	9 500
3 <i>Euromääräiset velat muille euroalueella oleville</i>	2	55
4 <i>Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle</i>	2	527
5 <i>Valuuttamääräiset velat euroalueelle</i>	–	0
6 <i>Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle</i>	58	66
7 <i>Myönnettyjen erityisten nosto-oikeuksien vastaerä</i>	1 418	1 330
8 <i>Eurojärjestelmän sisäiset velat</i>	–	–
9 <i>Muut velat</i>	22	21
10 <i>Arvonmuutostilit</i>	2 304	1 556
11 <i>Varaukset</i>	4 163	3 939
12 <i>Oma pääoma</i>	2 501	2 442
<i>Kantarahasto</i>	841	841
<i>Vararahasto</i>	1 660	1 601
13 <i>Tilikauden voitto</i>	150	239
<i>Yhteensä</i>	<i>47 722</i>	<i>49 731</i>

Tuloslaskelma

Milj. euroa	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
1 Korkotuotot	319	565
2 Korkokulut	-2	-23
3 KORKOKATE	317	542
4 Valuuttakurssierot	16	-6
5 Arvopapereiden hintaerot	38	56
Valuuttojen ja arvopapereiden arvostustappiot	-4	-19
6 Valuuttakurssi- ja hintaerovaruksen muutos	-50	-31
RAHOITUSKATE	317	542
7 Tuotot ja kulut palkkioista ja maksuista	-0	-1
8 Rahoitustulon netto-osuus	1	-111
9 Osuus EKP:n voitosta	1	8
10 Varaus rahapolitiikan operaatioiden vastapuoliriskeihin	-	6
11 Muut keskuspankkitoiminnan tuotot	18	28
KESKUSPANKKIERIEN KATE	337	472
12 Muut tuotot	31	33
<i>Toimintakulut</i>	<i>-43</i>	<i>-94</i>
13 Henkilöstökulut	-50	-52
14 Eläkerahastomaksu	57	-
15 Hallinnolliset kulut	-30	-29
16 Poistot käyttöomaisuudesta	-8	-8
17 Setelien bankintakulut	-11	-5
18 Muut kulut	-0	-0
TOIMINNALLINEN TULOS	325	411
<i>Eläkerahaston tulos</i>	<i>0</i>	<i>34</i>
19 Eläkerahaston tuotot	87	64
20 Eläkerahaston kulut	-87	-29
21 Varausten muutos	-175	-206
22 TILIKAUDEN TULOS	150	239

Johtokunnan esitys voitonjaosta

Johtokunta esittää pankkivaltuustolle, että Suomen Pankin voitto, 150 163 972,17 euroa, käytetään seuraavasti: Voitosta 12 663 972,17 euroa käytetään LSP 21 §:n 2 momentin perusteella vararahaston kartuttamiseen ja muu osa eli 137 500 000,00 euroa siirretään käytettäväksi valtion tarpeisiin.

Helsingissä 25. helmikuuta 2015

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNTA

Erkki Liikanen, puheenjohtaja

Pentti Hakkarainen

Seppo Honkapohja

./ . Mika Pösö

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1. Yleiset laatimisperiaatteet

Suomen Pankki noudattaa EKP:n neuvoston hyväksymiä talousperusteisia kirjanpitoperiaatteita ja tekniikoita, ja tilinpäätökset laaditaan näiden yhdenmukaistettujen periaatteiden mukaisesti. Pankkivaltuusto vahvistaa Suomen Pankista annetun lain 11. pykälän mukaisesti pankin tilinpäätöksen perusteet johtokunnan esityksen perusteella.

Suomen Pankin tuloslaskelma sisältää myös Suomen Pankin eläkerahaston ja Finanssi- valvonnan tuotot ja kulut. Suomen Pankin eläkerahaston sijoitussalkku arvostetaan kuukausittain kuukauden viimeisen päivän markkinahintaan.

2. Valuutta- ja kultamääraisten erien arvostaminen

Valuutta- ja kultamääräiset erät on tilinpäätöksessä muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurseja. Erät on arvostettu valuuttakohtaisesti. Valuuttakursseista johtuva arvostusero käsitellään erillään arvopapereiden hintojen muutoksesta johtuvasta erosta. Realisoitumattomat voitot kirjataan taseen arvomuutostileille. Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ovat suuremmat kuin aikaisemmin taseen arvomuutostileille kirjatut vastaavat realisoitumattomat arvostusvoitot. Tuloslaskelmaan kirjattuja realisoitumattomia tappioita ei peruuteta seuraavina tilikausina. Kullan hinnanmuutos- ja kurssimuutoserot käsitellään yhtenä eränä. Tilikauden aikana realisoituneiden valuuttakurssivoittojen ja -tappioiden laskemisessa on käytetty päivittäisen nettokeskihinnan menetelmää. Tilinpäätöksessä käytetyt kurssit käyvät ilmi oheisesta taulukosta.

<i>Valuutta</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
<i>Yhdysvaltain dollari</i>	<i>1,2141</i>	<i>1,3791</i>
<i>Japanin jeni</i>	<i>145,2300</i>	<i>144,7200</i>
<i>Australian dollari</i>	<i>1,4829</i>	<i>1,5423</i>
<i>Norjan kruunu</i>	<i>9,0420</i>	<i>8,3630</i>
<i>Tanskan kruunu</i>	<i>7,4453</i>	<i>7,4593</i>
<i>Ruotsin kruunu</i>	<i>9,3930</i>	<i>8,8591</i>
<i>Sveitsin frangi</i>	<i>1,2024</i>	<i>1,2276</i>
<i>Englannin punta</i>	<i>0,7789</i>	<i>0,8337</i>
<i>Kanadan dollari</i>	<i>1,4063</i>	<i>1,4671</i>
<i>Erityiset nosto-oikeudet (SDR)</i>	<i>0,8386</i>	<i>0,8942</i>
<i>Kulta</i>	<i>987,7690</i>	<i>871,2200</i>

3. Arvopapereiden arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperusteisesti. Realisoituneet tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan. Arvopapereiden hankintahinnan ja nimellisarvon erotus jaksotetaan arvopapereiden juoksuajalle. Arvopapereiden hintaeroista johtuvien voittojen ja tappioiden laskemisessa on käytetty arvopapereiden keskihinnan menetelmää.

Realisoitumattomat voitot kirjataan taseen arvomuutostileille. Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ovat suuremmat kuin aikaisemmin taseen arvomuutostileille kirjatut vastaavat realisoitumattomat arvostusvoitot. Tuloslaskelmaan kirjattuja realisoitumattomia tappioita ei peruuteta seuraavina tilikausina. Sekä valuutta- että euromääräiset arvopaperit on arvostettu arvopaperilajeittain. Jos arvopaperilajista tai valuutasta kirjataan tilinpäätökseen realisoitumattomia tappioita, tämän arvopaperilajin keskihintaa tai valuutan nettokeskikurssia muutetaan vastaavasti ennen seuraavan tilikauden alkua.

Arvopapereiden takaisinmyyntisitoumukset eli käänteiset reposopimukset kirjataan taseeseen vakuudellisina talletuksina vastaavaa-puolelle. Arvopapereiden takaisinostositoumukset

eli reposopimukset kirjataan taseeseen vakuudellisina luottoina vastattavaa-puolelle. Reposopimuksilla myydyt arvopaperit jäävät Suomen Pankin taseeseen.

Eläkerahaston sijoitussalkut arvostetaan kuukausittain kuukauden viimeisen päivän markkinahintaan.

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

EKP:n neuvosto päätti vuonna 2014, että rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon mahdollinen arvonalentuminen vähennettynä hallussapidon tarkoituksesta riippumatta. Vertailuvuoden 2013 lukuihin ei ole tarvinnut tehdä muutoksia, sillä rahapoliittista syistä hallussa pidetyt arvopaperit oli jo ennestään arvostettu saman periaatteen mukaisesti.

Muut kuin rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

Jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit (paitsi eräpäivään saakka pidettävät arvopaperit) ja vastaavat saamiset arvostetaan arvopaperikohtaisesti joko tilinpäätöspäivän markkinoiden keskihinnan tai tilinpäätöspäivän tuottokäyrän perusteella. Vuonna 2014 arvostuksessa on käytetty markkinoiden keskihintaa 31.12.2014.

Eräpäivään saakka pidettäväksi luokitellut jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit, ei-jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit ja epälikvidit kantaosakkeet arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon mahdollinen arvonalentuminen vähennettynä.

4. EKPJ:n sisäisiä saamia ja velkoja koskevat kirjanpitoperiaatteet

Eurojärjestelmän sisäisiä saamia ja velkoja aiheutuu pääasiassa EU-maasta toiseen suoritettavista euromääräisistä maksuista, joiden katteensirto suoritetaan keskuspankkirahassa. Maksujen alullepanijat ovat pääasiassa yksityisen sektorin toimijoita. Katteensirto suoritetaan TARGET2-järjestelmässä eli Euroopan laajuudessa automatisoidussa reaaliaikaisessa bruttomaksujärjestelmässä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Maksuista syntyy kahdenvälisiä saamia ja velkoja EU:n keskuspankkien toisilleen pitämällä TARGET2-tileillä. Nämä kahdenväliset saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin niin, että EKP asettuu tapahtumassa kummankin osapuolen vastapuoleksi. Tämän jälkeen kullekin kansalliselle keskuspankille jää vain nettopositio EKP:hen nähden. TARGET2-järjestelmään liittyvät Suomen Pankin EKP:hen kohdistuvat saamiset ja velat sekä muut eurojärjestelmän sisäiset euromääräiset saamiset ja velat (kuten ennakkovoitonjako kansallisille keskuspankeille ja rahoitustulon netto-osuus) esitetään Suomen Pankin taseessa yhtenä nettomääräisenä saamisena tai velkana erässä ”Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)”. EKPJ:n sisäiset euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansallisten keskuspankkien saamiset ja velat, jotka eivät liity TARGET2-järjestelmään, esitetään erässä ”Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta” tai ”Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle”.

Eurojärjestelmän sisäiset saamiset, jotka liittyvät Suomen Pankin osuuteen EKP:n pääomasta, esitetään erässä ”Osuus EKP:n pääomasta”.

Nettosaaminen, joka syntyy euroseteleiden kohdistamisesta eurojärjestelmän sisällä, esitetään yhtenä omaisuuseränä erässä ”Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset” (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit”).

Eurojärjestelmään liittyvien keskuspankkien valuuttavarantojen siirrosta EKP:lle syntyneet eurojärjestelmän sisäiset saamiset ovat euromääräisiä, ja ne esitetään erässä ”Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset”.

5. Käyttöomaisuutta koskevat arvostuseriaatteen

Tilikauden 1999 alusta lukien käyttöomaisuus on arvostettu hankintahintaan poistoilla vähennettynä. Poistot lasketaan tasapoistomenetelmällä. Tasapoistot tehdään käyttöomaisuuden odotettuna taloudellisena käyttöaikana siten, että ne aloitetaan pääasiassa hankintaa seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Vuonna 1999 taseeseen markkinahintaisina aktivoitujen rakennusten ja maa-alueiden vastaerä on arvonmuutostili. Näiden rakennusten poistot on kirjattu arvonmuutostiliä purkamalla siten, ettei niillä ole tulosvaikutusta.

Taloudelliset käyttöajat ovat seuraavat:

- ATK-laitteet ja -ohjelmistot, autot: 4 vuotta
- koneet ja kalusto: 10 vuotta
- rakennukset: 25 vuotta.

Käyttöomaisuus, jonka arvo on alle 10 000 euroa, poistetaan hankintavuonna.

6. Liikkeessä olevat setelit

EKP ja euroalueen 18 kansallista keskuspankkia, jotka yhdessä muodostavat eurojärjestelmän, laskevat liikkeeseen euroseteleitä.¹ Liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvo kohdistetaan keskuspankeille kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä setelien jakoperusteen mukaisesti.² EKP:lle on merkitty 8 prosentin osuus liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta, ja loput 92 % on merkitty kansallisille keskuspankeille setelien jakoperusteen mukaisesti. Osuus ilmoitetaan taseen vastattavaa-puolella erässä ”Liikkeessä olevat setelit”. Kullekin kansalliselle keskuspankille setelien jakoperusteen mukaisesti kohdistetun eurosetelien osuuden arvon ja kyseisen keskuspankin tosiasiallisesti liikkeeseen laskemien eurosetelien arvon erotuksesta aiheutuu myös eurojärjestelmän sisäisiä saamia tai velkoja, joille maksetaan korkoa. Nämä korolliset³ saamiset tai velat ilmoitetaan aluerässä ”Eurojärjestelmän sisäiset saamiset/velat: Eurosetelien kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvä nettosaaminen/-velka”. Suomen Pankin taseessa erä on vastaavaa-puolella.

Seteleistä saatava tulo jaetaan kansallisten keskuspankkien kesken suhteessa niiden EKP:n pääomasta maksamiin osuuksiin. Näistä eristä kertyvät korkotuotot ja -kulut selvitetään EKP:n tilien kautta, ja ne ovat osa korkokatetta. EKP:n pääoma-avainta tarkistetaan viiden vuoden välein ja uusien jäsenmaiden liittyessä Euroopan unioniin.

Setelitulo, joka EKP:lle kertyy sen 8 prosentin osuudesta liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta, jaetaan pääasiassa kansallisille keskuspankeille.⁴

7. Muutokset tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteen eivät ole muuttuneet tilikauden 2014 aikana.

8. Rahoitustulo

Euroopan keskuspankkijärjestelmässä rahapoliittisten tehtävien hoidon yhteydessä kertyvä rahoitustulo lasketaan ja jaetaan kansallisten keskuspankkien kesken perussäännön määräysten ja Euroopan keskuspankin neuvoston tekemien päätösten mukaisesti.

¹ Euroopan keskuspankin päätös, annettu 13. päivänä joulukuuta 2010, euroseteleiden liikkeeseenlaskusta (EKP/2010/29), EUVL L 35, 9.2.2011, s. 26.

² Setelien jakoperusteella tarkoitetaan prosentiosuuksia, jotka saadaan, kun otetaan huomioon EKP:n osuus liikkeeseen lasketujen euroseteleiden kokonaismäärästä ja sovelletaan merkityn pääoman jakoperustetta kansallisten keskuspankkien osuuteen tästä kokonaismäärästä.

³ Euroopan keskuspankin päätös (EKP/2010/23) rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien rahoitustulon jakamisesta.

⁴ EKP:n päätös (EKP/2005/11).

Ennakkovoitonjako

EKP:n neuvosto on päättänyt, että EKP:n euroseteleistä saama tulo eli sille kohdistettu 8 % liikkeeseen laskettujen euroseteleiden kokonaisarvosta sekä EKP:n saama nettotulo arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman (Securities Markets Programme), rahapoliittisten suorien kauppojen ohjelman (outright monetary transactions), omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelman (asset-backed securities programme) ja kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman (covered bond purchase programme) mukaisesti ostetuista arvopapereista maksetaan kokonaisuudessaan kansallisille keskuspankeille sinä tilikautena, jona se kertyy. Ellei EKP:n neuvosto muuta päättä, EKP jakaa tulon tilikautta seuraavan vuoden tammikuussa ennakkovoitonjakona.⁵ EKP:n liikkeeseen lasketuista euroseteleistä saaman tulon määrästä voidaan EKP:n neuvoston päätöksellä vähentää ne kulut, joita EKP:lle on koitunut euroseteleiden liikkeeseen laskemisesta ja käsittelemisestä. EKP:n neuvosto päättää ennen vuoden päättymistä, jätetäänkö edellä luetelluissa ohjelmissa ostetuista arvopapereista ja – tarpeen mukaan – liikkeeseen lasketuista euroseteleistä saatu EKP:n tulo kokonaan tai osittain jakamatta sen varmistamiseksi, että jaettavan tulon määrä ei ylitä EKP:n nettovoittoa kyseiseltä vuodelta.

EKP:n neuvosto voi myös päättää, että arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman ja rahapoliittisten suorien kauppojen ohjelman mukaisesti ostetuista arvopapereista ja – tarpeen mukaan – liikkeeseen lasketuista euroseteleistä saatu EKP:n tulo siirretään kokonaan tai osittain valuuttakursseista, koroista, luotoista ja kullan hinnasta johtuvien riskien varalta tehtävään varaukseen.

	EKP:n pääomaan sovellettava jakoperuste 1.1.2014 alkaen	
	EKPJ, pääoma-avain, %	Eurojärjestelmä, pääoma-avain, %
Belgian keskuspankki	2,4778	3,5408
Saksan keskuspankki	17,9974	25,7184
Viron keskuspankki	0,1928	0,2755
Irlannin keskuspankki	1,1607	1,6587
Kreikan keskuspankki	2,0332	2,9055
Espanjan keskuspankki	8,8409	12,6338
Ranskan keskuspankki	14,1792	20,2623
Italian keskuspankki	12,3108	17,5923
Kyproksen keskuspankki	0,1513	0,2162
Latvian keskuspankki	0,2821	0,4031
Luxemburgin keskuspankki	0,2030	0,2901
Maltan keskuspankki	0,0648	0,0926
Alankomaiden keskuspankki	4,0035	5,7211
Itävallan keskuspankki	1,9631	2,8053
Portugalin keskuspankki	1,7434	2,4913
Slovenian keskuspankki	0,3455	0,4937
Slovakian keskuspankki	0,7725	1,1039
Suomen Pankki	1,2564	1,7954
Eurojärjestelmä yhteensä	69,9783	100,0000
Bulgarian keskuspankki	0,8590	
Tšekin keskuspankki	1,6075	
Tanskan keskuspankki	1,4873	
Kroatian keskuspankki	0,6023	
Liettuan keskuspankki	0,4132	
Unkarin keskuspankki	1,3798	
Puolan keskuspankki	5,1230	
Romanian keskuspankki	2,6024	
Ruotsin keskuspankki	2,2729	
Englannin pankki	13,6743	
Euroalueeseen kuulumattomat kansalliset keskuspankit yhteensä	30,0216	
Yhteensä	100,0000	

⁵ EKP:n 25.11.2010 antama päätös Euroopan keskuspankin liikkeeseen lasketuista euroseteleistä sekä arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman mukaisesti ostetuista arvopapereista saaman tulon jakamisesta (EKP/2010/24), EUVL L 6, 11.1.2011, s. 35.

9. Eläkerahasto

Vuonna 2001 tehtiin päätökset Suomen Pankin eläkevastuun hoitamisesta pankin taseessa olevan eläkerahaston avulla. Vuoden 2002 alussa voimaan tulleen järjestelyn tarkoituksena on huolehtia Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan kattamiseen liittyvien varojen tuottavasta sijoittamisesta. Suomen Pankin eläkerahastosta laaditaan erillinen vuosikertomus. Eläkerahaston varat sisältyvät Suomen Pankin taseessa muihin saamisiin.

EKPJ:n suuntaviivat yhdenmukaistetusta kirjanpidosta eivät säätele eläkerahaston kirjanpitoa. Eläkerahaston sijoitukset arvostetaan markkinahintaan ja arvonneutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Tilinpäätöksessä käytetään vuoden viimeisen päivän markkinahintoja. Eläkerahaston kiinteistöt ovat taseessa siirtohetken mukaisessa arvossaan vuosipoistot vähennettyinä. Siltä osin kuin rakennusten tasearvo on katettu arvonorotuksella, vastaavat poistot kirjataan arvonorotusta purkamalla siten, että poistoilla ei ole tulosvaikutusta.

10. Varausten kirjaamisen periaatteet

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaamiseksi taikka valuuttakurssien tai arvopaperien markkinahintojen muutoksista aiheutuvien tuloksen vaihtelujen tasaamiseksi on tarpeen.

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä pankin eläkevastuun kattamiseksi tarpeellisia varauksia.

11. Taseen ulkopuoliset vastuut

Taseen ulkopuolisista eristä aiheutuvat voitot ja tappiot käsitellään samalla tavalla kuin taseessa olevista eristä aiheutuneet voitot ja tappiot. Valuuttatermiinit otetaan huomioon laskettaessa valuuttaposition nettokeskihintaa.

Taseen liitetiedot

Vastaavaa

1. Kultra ja kultasaamiset

Suomen Pankilla on 1 576 487 troyunssia kultaa (1 troyunssi = 31,103 g), joka on tilinpäätöksessä arvostettu markkinahintaan. Vuoden 1999 alussa Suomen Pankki, kuten muutkin eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit, siirsi noin 20 % kullastaan EKP:lle.

Kulta

	31.12.2014	31.12.2013
Määrä (milj. troyunssia)	1,6	1,6
Hinta troyunssilta (EUR)	987,8	871,2
Arvo markkinahintaan (milj. EUR)	1 557,2	1 373,5
Markkina-arvon muutos (milj. EUR)	183,7	-614,8

2. Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Tase-erässä ovat valuuttavarantoon luettavat valuuttasaamiset euroalueen ulkopuolelta sekä SDR-määräiset saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF).

2.1 Valuuttamääräiset saamiset IMF:ltä

Valuuttamääräiset saamiset IMF:ltä eriteltyinä

	31.12.2014		31.12.2013	
	Milj. EUR	Milj. SDR	Milj. EUR	Milj. SDR
Varanto-osuus IMF:ssä	274,0	229,8	365,0	326,4
Erityiset nosto-oikeudet	1 342,8	1 126,1	1 258,8	1 125,7
Muut saamiset IMF:ltä	296,6	248,7	331,3	296,3
Yhteensä	1 913,4	1 604,7	1 955,1	1 748,3

Euron ja SDR:n välisen kurssin kehitys tilikausina 2013 ja 2014

	2014	2013
Maaliskuun loppu	0,89	0,85
Kesäkuun loppu	0,88	0,87
Syyskuun loppu	0,85	0,88
Joulukuun loppu	0,84	0,89

Suomen jäsenosuuden kokonaismäärä valuuttarahastossa on 1 263,8 milj. SDR. Varanto-osuus on se osuus Suomen Pankin jäsenosuudesta, joka on maksettu IMF:lle valuuttana. Toinen osa jäsenosuudesta on maksettu aikoinaan markkoina. Tämän osan valuuttarahasto on lainannut takaisin Suomen Pankille. Markkoina maksetun jäsenosuuden nettovaikutus Suomen Pankin taseessa on nolla, sillä edellä mainittu saaminen ja velka ovat samassa tase-erässä.

Suomen Pankin erityisten nosto-oikeuksien (Special Drawing Rights, SDR) määrä on 1 342,8 milj. euroa. Erityiset nosto-oikeudet ovat IMF:n luomaa valuuttavarantoa, jonka rahasto on jakanut jäsenmailleen. Erityisiä nosto-oikeuksia käytetään valuuttakaupoissa normaalien valuuttojen tapaan. Erän arvo muuttuu valuuttarahaston jäsenmaiden välisten valuuttakauppojen seurauksena. Lisäksi erän suuruuteen vaikuttavat saadut ja maksetut korot sekä voitto-osuus IMF:ssä.

Yhteensä Suomen Pankin saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta ovat 1 913,4 milj. euroa.

EKPJ:n kirjanpito- ja rahoitustulokomitea päätti kesällä 2010 SDR-suojauskauppojen kirjanpitokäsittelystä, joka poikkeaa yleisestä valuuttakohtaisesta arvostusperiaatteesta. SDR-valuuttakurssiriskin suojaamiseksi tehty SDR-komponenttivaluuttojen myynnit otetaan huomioon vähentävinä erinä laskettaessa SDR:n määrää ja markkina-arvostusta. Myynnit eivät näin ollen myöskään vähennä komponenttivaluuttojen määrää eikä niillä ole vaikutusta näiden valuuttojen markkina-arvostukseen.

2.2 Muut valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Tase-erä sisältää valuuttamääräiset pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta.

Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta eriteltyinä

	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Talletukset	287,5	251,6	35,9
Kuponkipaperit	4 682,8	4 189,4	493,4
Diskonttopaperit	111,7	183,9	-72,2
Muut saamiset	24,5	4,8	19,7
Yhteensä	5 106,5	4 629,7	476,8

Euroalueen ulkopuolisten valuuttamäärien arvopapereiden valuuttajakauma

Valuutta	31.12.2014		31.12.2013	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Englannin punta	607,7	12,7	713,5	16,3
Yhdysvaltain dollari	3 772,1	78,7	3 247,2	74,3
Japanin jeni	414,7	8,6	412,7	9,4
Yhteensä	4 794,5	100,0	4 373,4	100,0

Euroalueen ulkopuolisten valuuttamäärien arvopapereiden jäljellä oleva juoksuaika

Maturiteetti	31.12.2014		31.12.2013	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	1 089,6	22,7	1 088,4	24,9
Yli 1 vuosi	3 704,9	77,3	3 285,0	75,1
Yhteensä	4 794,5	100,0	4 373,4	100,0

3. Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta

Tase-erässä ovat valuuttamääräiset talletukset ja arvopaperit sekä muut valuuttamääräiset saamiset euroalueelta.

Euroalueen sisäiset valuuttamääräiset saamiset eriteltyinä

	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Talletukset	–	–	–
Kuponkipaperit	383,5	301,2	82,3
Diskonttopaperit	–	–	–
Muut saamiset	–23,4	–3,8	–19,6
Yhteensä	360,1	297,4	62,7

Euroalueen sisäisten valuuttamääräisten arvopapereiden valuuttajakauma

Valuutta	31.12.2014		31.12.2013	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Englannin punta	108,0	28,2	51,6	17,1
Yhdysvaltain dollari	275,5	71,8	249,6	82,9
Japanin jeni	–	–	–	–
Yhteensä	383,5	100,0	301,2	100,0

Euroalueen sisäisten valuuttamääräisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksuaika

Maturiteetti	31.12.2014		31.12.2013	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	106,7	27,8	28,2	9,4
Yli 1 vuosi	276,8	72,2	273,0	90,6
Yhteensä	383,5	100,0	301,2	100,0

4. Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Tase-erä sisältää euroalueen ulkopuolisia eurotalletuksia, euroalueen ulkopuolella liikkeeseen laskettuja kuponki- ja diskonttopapereita sekä euromääräisiä saamisia Kansainväliseltä järjestypankilta (BIS).

Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Talletukset	40,8	644,6	–603,8
Kuponkipaperit	1 003,4	677,4	326,0
Diskonttopaperit	–	25,0	–25,0
Muut saamiset	0,0	0,3	–0,2
Yhteensä	1 044,2	1 347,3	–303,0

Euroalueen ulkopuolisten euromääraisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksuaika

<i>Maturiteetti</i>	<i>31.12.2014</i>		<i>31.12.2013</i>	
	<i>Milj. EUR</i>	<i>%</i>	<i>Milj. EUR</i>	<i>%</i>
<i>Alle 1 vuosi</i>	<i>119,3</i>	<i>11,9</i>	<i>290,8</i>	<i>41,4</i>
<i>Yli 1 vuosi</i>	<i>884,1</i>	<i>88,1</i>	<i>411,6</i>	<i>58,6</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>1 003,4</i>	<i>100,0</i>	<i>702,4</i>	<i>100,0</i>

5. Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille

Tase-erä sisältää rahapolitiikassa käytettävät instrumentit, joiden avulla Suomen Pankki toteuttaa rahapolitiikkaa osana eurojärjestelmää. Erä muodostuu korkoa sisältävistä luotoista suomalaisille luottolaitoksille, ja sen suuruus määräytyy suomalaisten luottolaitosten likviditeetintarpeen perusteella.

Koko eurojärjestelmän saamiset rahapoliittisista operaatioista ovat 630 340,8 milj. euroa, josta Suomen Pankin taseessa on 722,0 milj. euroa. Perussäännön artiklan 32.4 mukaisesti eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit jakavat rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät riskit, mikäli ne toteutuvat, täysimääräisesti ja suhteessa osuuksiinsa EKP:n merkityn pääoman jakoperusteesta. Tappioita voi syntyä ainoastaan, jos vastapuoli menee vararikkoon eikä kyseisen vastapuolen toimittamien vakuuksien realisointi tuota riittävästi varoja. Riskejä, jotka aiheutuvat mahdollisista kansallisten keskuspankkien harkinnanvaraisesti hyväksymistä erityisvakuuksista, ei EKP:n neuvoston päätöksen nojalla jaeta.

5.1 Perusrahoitusoperaatiot

Perusrahoitusoperaatiot ovat viikoittain toteutettavia likviditeettiä lisääviä käänteisoperaatioita, joiden maturiteetti on yksi viikko. Normaalitilanteessa perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vakiohuutokauppoina, mutta lokakuusta 2008 lähtien ne on toteutettu kiinteäkorkoisina huutokauppoina. Perusrahoitusoperaatiot ovat keskeisessä osassa pyrittäessä vaikuttamaan korkoihin ja hallitsemaan markkinoiden likviditeetitilannetta sekä viestittäessä rahapolitiikan mitoituksesta.

5.2 Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Näissä operaatioissa vastapuolille tarjotaan pitempiaikaista rahoitusta. Vuonna 2014 pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita toteutettiin yhden pitoajanjakson mittaisina sekä kolmen, kuuden, kahdentoista, 36 ja 48 kuukauden mittaisina. Operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti.

5.3 Käänteiset hienosäätöoperaatiot

Käänteisillä hienosäätöoperaatioilla pyritään hallitsemaan markkinoiden likviditeetitilannetta ja vaikuttamaan korkoihin. Niiden tarkoituksena on erityisesti tasoittaa markkinoiden odottamattomien heilahtelujen vaikutusta korkoihin. Näitä operaatioita toteutetaan tarvittaessa.

5.4 Rakenteelliset käänteisoperaatiot

Eurojärjestelmä toteuttaa rakenteellisia käänteisoperaatioita vakiohuutokauppoina halutesaan tarkistaa likviditeettiasemaansa rahoitussektoriin nähden.

5.5 Maksuvalmiusluotot

Maksuvalmiusluoton avulla vastapuolet voivat saada kansallisilta keskuspankeilta yön yli-likviditeettiä hyväksytyjä vakuuksia vastaan.

5.6 Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot

Erä sisältää vastapuolille suoritettut käteismaksut tilanteissa, joissa vastapuolen toimittamien vakuuksien markkina-arvo ylittää määritetyn kynnsarvon eli avoinna olevista rahapoliittisista operaatioista aiheutuvan tarpeen.

Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille

	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Perusrahoitusoperaatiot	15,0	–	15,0
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	707,0	2 475,0	–1 768,0
Käänteiset hienosäättöoperaatiot	–	–	–
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	–	–	–
Maksuvalmiusluotot	–	–	–
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	–	–	–
Yhteensä	722,0	2 475,0	–1 753,0

6. Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta

Tase-erässä ovat eurotalletukset sekä tilit euroalueen luottolaitoksissa. Tase-erän loppusumma tilikaudella 2014 oli 36,7 milj. euroa. Vuonna 2013 vastaava summa oli 0,1 milj. euroa.

7. Euromääräiset arvopaperit euroalueelta

Jotta rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit voidaan ilmoittaa erikseen, erä ”Euromääräiset arvopaperit euroalueelta” on jaettu kahteen osaan: ”Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit” ja ”Muut arvopaperit”.

7.1 Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

Erään sisältyvät arvopaperit, jotka Suomen Pankki on hankkinut osana kolmea katettujen joukkolainojen osto-ohjelmaa ja arvopaperimarkkinoita koskevaa ohjelmaa sekä suoraan valtioiden joukkolainojen jälkimarkkinoilta (ns. rahapoliittisissa suorissa kaupoissa) hankitut arvopaperit.

Näiden arvopapereiden markkina-arvoa ei kirjata taseeseen eikä tuloslaskelmaan, mutta esitetään alla vertailun vuoksi.

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

	31.12.2014 Milj. EUR		31.12.2013 Milj. EUR		Muutos Milj. EUR	
	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo
Ensimmäinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma	253,9	259,0	623,7	637,9	–369,7	–378,9
Toinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma	264,1	278,1	285,3	294,7	–21,1	–16,6
Kolmas katettujen joukkolainojen osto-ohjelma	685,0	692,2	–	–	685,0	692,2
Arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma	2 365,4	2 621,5	2 808,1	2 977,8	–442,7	–356,3
Rahapoliittiset suorat kaupat	–	–	–	–	–	–
Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelma	–	–	–	–	–	–
Yhteensä	3 568,5	3 850,8	3 717,0	3 910,4	–148,5	–59,5

Ensimmäinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma

Ohjelmassa kansalliset keskuspankit ja EKP ostivat euromääräisiä katettuja joukkolainoja euroalueelta. Ohjelman ostot saatiin päätökseen ennen kesäkuun 2010 loppua.

Toinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma

Ohjelmassa kansalliset keskuspankit ja EKP ostivat euromääräisiä katettuja joukkolainoja euroalueelta tarkoituksenaan helpottaa rahoituslaitosten ja yritysten rahoituksen hankintaa ja kannustaa luottolaitoksia luotonantoon. Ohjelma päättyi 31.10.2012.

Kolmas katettujen joukkolainojen osto-ohjelma

EKP:n neuvosto kertoi 2.10.2014 kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman teknisestä toteutuksesta. Ohjelmassa kansalliset keskuspankit ja EKP ostavat euromääräisiä katettuja joukkolainoja euroalueelta tarkoituksenaan helpottaa luottolaitosten rahoituksen hankintaa. Ohjelma kestää vähintään kaksi vuotta.

Toukokuussa 2010 käynnistetyssä arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa kansalliset keskuspankit ja EKP ostivat euroalueen julkisen ja yksityisen sektorin velkapapereita. Pyrkimyksenä oli palauttaa tiettyjen euroalueen velkapaperimarkkinalohkojen toimintakyky ja saada rahapolitiikan välittymismekanismi toimimaan taas asianmukaisesti. Neuvosto päätti lopettaa osto-ohjelman syyskuussa 2012.

Lokakuussa 2014 käynnistetyssä omaisuusvakuudellisten arvopaperien osto-ohjelmassa eurojärjestelmä voi ostaa sekä ensi- että jälkimarkkinoilta omaisuusvakuudellisia arvopapereita, jotka luetaan joko ylimpään etuoikeusluokkaan tai taattuihin mezzanine-luokan arvopapereihin. EKP on jo aloittanut ostot. Ohjelma on ainakin kaksivuotinen.

EKP:n neuvosto arvioi arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmien mukaisesti hankittuihin arvopapereihin liittyvät taloudelliset riskit säännöllisesti.

Eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien hallussa oleva arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman mukaisesti ostettujen arvopaperien määrä on yhteensä 134 162,4 milj. euroa. Tästä Suomen Pankin taseessa on 2 365,4 milj. euroa.

Eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien hallussa oleva kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman mukaisesti ostettujen arvopaperien määrä on yhteensä 27 333,2 milj. euroa. Tästä Suomen Pankin taseessa on 685,0 milj. euroa. Näissä kahdessa ohjelmassa eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit jakavat perussäännön artiklan 32.4 mukaisesti hallussa pidetyistä arvopapereista aiheutuvat riskit, mikäli ne toteutuvat, täysimääräisesti ja suhteessa osuuksiinsa EKP:n pääoman jakoperusteissa.

EKP:n neuvosto päätti rahapolitiikan arvopapereille tehtyjen arvonalentumistestien (tilanne 31.12.2014) pohjalta, että arvopapereista saadaan odotettavasti kaikki niihin liittyvät tulevat kassavirrat.

7.2 Muut arvopaperit

Tase-erä sisältää euroalueella liikkeeseen lasketut kuponki- ja diskonttopaperit.

Muut euroalueen sisäiset euromääräiset arvopaperit eriteltyinä

	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Kuponkipaperit	7 505,7	6 177,3	1 328,4
Diskonttopaperit	231,9	168,4	63,5
Osakerahastot	10,1	–	10,1
Yhteensä	7 747,7	6 345,7	1 402,0

Muiden euroalueen sisäisten euromääräisten arvoapereiden jäljellä oleva juoksuaika

<i>Maturiteetti</i>	<i>31.12.2014</i>		<i>31.12.2013</i>	
	<i>Milj. EUR</i>	<i>%</i>	<i>Milj. EUR</i>	<i>%</i>
<i>Alle 1 vuosi</i>	2 050,6	26,5	1 149,1	18,1
<i>Yli 1 vuosi</i>	5 686,9	73,5	5 196,6	81,9
<i>Yhteensä</i>	7 737,5	100,0	6 345,7	100,0

8. Eurojärjestelmän sisäiset saamiset

8.1 Osuus EKP:n pääomasta

EKPJ:n perussäännön artiklan 28 nojalla ainoastaan EKPJ:n kansalliset keskuspankit voivat merkitä EKP:n pääomaa. Merkinnässä sovellettavat osuudet määritetään EKPJ:n perussäännön artiklan 29.3 mukaisesti, ja ne tarkistetaan joka viides vuosi.

Eurojärjestelmän kunkin keskuspankin osuus EKP:n pääomasta määräytyy ns. pääoma-avaimen mukaan. Pääoma-avaimen vaikuttavat maan asukasluku ja bruttokansantuote. Pääoma-avain tarkistetaan viiden vuoden välein ja kun uusia jäseniä liittyy EU:hun. Suomen prosentuaalinen osuus EKP:n pääomasta on ollut 1.1.2014 alkaen 1,2564 %.

8.2 Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset

Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset -erä sisältää Suomen Pankin EKP:lle siirtämän valuuttavaranto-osuuden, 728,1 milj. euroa (721,8 milj. euroa vuonna 2013). Siirto tehtiin eurojärjestelmään siirtymisen yhteydessä. Saaminen on euromääräinen, ja sen arvo perustuu saamisen arvoon siirtohetkellä. Saamiselle maksetaan viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa lukuun ottamatta kultaa, jolle ei makseta korkoa.

8.3 Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset

Nettosaaminen, joka liittyy euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä, käsittää pääoman merkitsemiseen liittyvän mekanismin mukaisen CSM-erän (Capital Share Mechanism) vähennettynä ns. ECB issue -luvulla. CSM-luvulla liikkeessä olevan setelistön määrä oikaistaan keskuspankin taseessa pääoma-avaimen mukaiseksi. ECB issue -luku taas kertoo EKP:n osuuden (8 %) liikkeessä olevista seteleistä. Kummankin luvun vastakirjaus on taseen vastattavaa-puolen erässä ”Liikkeessä olevat setelit”.⁶

Tase-erän koko oli tilikaudella 3 962,3 milj. euroa (3 521,9 milj. euroa vuonna 2013). Erän kasvu johtui siitä, että Suomen Pankin liikkeeseen laskemien setelien määrä kasvoi 4,9 %, sekä siitä, että liikkeessä olleiden eurosetelien kokonaismäärä kasvoi 6,6 % vuodesta 2013. Näille saamisille kertyy viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa.

⁶ Euroseteleiden liikkeeseenlaskua koskevien eurojärjestelmän tilinpäätöskäytäntöjen mukaan liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta kohdistetaan kuukausittain EKP:lle 8 %. Jäljelle jäävä 92 prosentin osuus kohdistetaan kansallisille keskuspankeille niin ikään kuukausittain siten, että kukin keskuspankki esittää taseessaan liikkeeseen lasketuista euroseteleistä osuuden, joka vastaa pankin maksamaa osuutta EKP:n pääomasta. Kansalliselle keskuspankille tämän käytännön mukaisesti kohdistettujen euroseteleiden arvon ja liikkeeseen laskettujen euroseteleiden arvon välinen erotus kirjataan erään ”Eurosetelien kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät eurojärjestelmän sisäiset saamiset/velat”.

Kansallisten keskuspankkien osuudet merkitystä ja maksetusta pääomasta:

	<i>Merkitty pääoma 1.1.2014 alkaen</i>	<i>Maksettu pääoma 1.1.2014 alkaen</i>
<i>Belgian keskuspankki</i>	268 222 025	268 222 025
<i>Saksan keskuspankki</i>	1 948 208 997	1 948 208 997
<i>Viron keskuspankki</i>	20 870 614	20 870 614
<i>Irlannin keskuspankki</i>	125 645 857	125 645 857
<i>Kreikan keskuspankki</i>	220 094 044	220 094 044
<i>Espanjan keskuspankki</i>	957 028 050	957 028 050
<i>Ranskan keskuspankki</i>	1 534 899 402	1 534 899 402
<i>Italian keskuspankki</i>	1 332 644 970	1 332 644 970
<i>Kyproksen keskuspankki</i>	16 378 236	16 378 236
<i>Latvian keskuspankki</i>	30 537 345	30 537 345
<i>Luxemburgin keskuspankki</i>	21 974 764	21 974 764
<i>Maltan keskuspankki</i>	7 014 605	7 014 605
<i>Alankomaiden keskuspankki</i>	433 379 158	433 379 158
<i>Itävallan keskuspankki</i>	212 505 714	212 505 714
<i>Portugalin keskuspankki</i>	188 723 173	188 723 173
<i>Slovenian keskuspankki</i>	37 400 399	37 400 399
<i>Slovakian keskuspankki</i>	83 623 180	83 623 180
<i>Suomen Pankki</i>	136 005 389	136 005 389
<i>Euroalueen kansalliset keskuspankit yhteensä*</i>	7 575 155 922	7 575 155 922
<i>Bulgarian keskuspankki</i>	92 986 811	3 487 005
<i>Tšekin keskuspankki</i>	174 011 989	6 525 450
<i>Tanskan keskuspankki</i>	161 000 330	6 037 512
<i>Kroatian keskuspankki</i>	65 199 018	2 444 963
<i>Liettuan keskuspankki</i>	44 728 929	1 677 335
<i>Unkarin keskuspankki</i>	149 363 448	5 601 129
<i>Puolan keskuspankki</i>	554 565 112	20 796 192
<i>Romanian keskuspankki</i>	281 709 984	10 564 124
<i>Ruotsin keskuspankki</i>	246 041 586	9 226 559
<i>Englannin pankki</i>	1 480 243 942	55 509 148
<i>Euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansalliset keskuspankit yhteensä*</i>	3 249 851 147	121 869 418
<i>Yhteensä*</i>	10 825 007 070	7 697 025 340

*Pyöritysten vuoksi kaikki väli- ja loppusummat eivät välttämättä täsmää.

8.4 Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto) tai vastattavaa-puolen erä muut velat eurojärjestelmän sisällä (netto)

Muut saamiset/velat eurojärjestelmän sisällä (netto)

	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
TARGET2-järjestelmään liittyvät velat EKP:lle / saamiset EKP:ltä (ml. eurojärjestelmässä pidettävien kirjeenvaihtajapankkitilien saldot)	19 732,5	22 240,2	-2 507,7
Rahoitustulon netto-osuus	1,3	-110,5	111,9
EKP:n ennakkoitoonjakoon liittyvät saamiset EKP:ltä	15,1	24,5	-9,4
Muut saamiset/velat eurojärjestelmän sisällä (netto)	-	-	-
Muut saamiset/velat eurojärjestelmän sisällä yhteensä (netto)	19 748,9	22 154,2	-2 405,3

Erän suuruus oli 19 748,9 milj. euroa 31.12.2014, ja se koostui kolmesta tekijästä: 1) EKP:n ja EKPJ:n kansallisten keskuspankkien TARGET2-järjestelmän kautta toimittamiin ja vastaanottamiin maksuihin liittyvät Suomen Pankin saamiset EKP:hen nähden sekä eurojärjestelmän keskuspankeissa pidettävien kirjeenvaihtajapankkitilien saldot, 2) rahoitustulon yhteenlaskennasta ja jakamisesta eurojärjestelmässä aiheutuvat saamiset/velat EKP:hen nähden sekä 3) ne Suomen Pankin saamiset EKP:hen nähden, jotka johtuvat euroseteleiden liikkeeseenlaskusta EKP:n osuudelle kertyneestä setelitulosta ja EKP:n arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa hankkimista arvopapereista sekä mahdollisista muista saamisista tai palautettavista määristä.

TARGET2-järjestelmän kautta toimitettuihin nettomääräisiin maksuihin liittyvä netto-saaminen vuoden lopussa oli 19 732,5 milj. euroa. Erälle kertyvä korko perustuu viimeisimpään saatavilla olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation marginaalikorkoon, ja se lasketaan päivittäin.

Vuotuisesta rahoitustulon yhteenlaskennasta ja jakamisesta eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien kesken aiheutui vuoden lopussa 1,3 milj. euron saaminen EKP:ltä (ks. tuloslaskelman liitetietojen kohta ”Rahoitustulon netto-osuus”).

Vuodelta 2014 EKP:n neuvosto päätti jakaa 841 milj. euroa EKP:n osuudelle liikkeessä olevista seteleistä kertyneestä tulosta, EKP:n arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa hankkimista arvopapereista saadusta tulosta, omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelman tulosta ja kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman tulosta (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta ”Ennakkoitoonjako”). Suomen Pankin osuus jaettavasta summasta oli 15,1 milj. euroa.

9. Muut saamiset

Tase-erä sisältää Suomen Pankin hallussa olevat eurokolikot, käyttöomaisuuden (rakennukset, koneet ja kalusto) ja sijoitusomaisuuden (osakkeet ja osuudet). Tase-erään sisältyvät myös eläkerahaston omaisuus- ja sijoituserät, taseen ulkopuolisten erien arvostuksesta johtuvat erät sekä siirtosaamiset ja muut saamiset.

Aineellinen käyttöomaisuus

<i>Kirjanpitoarvo</i>	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>	<i>Muutos Milj. EUR</i>
<i>Maa-alueet</i>	8,5	8,5	0,0
<i>Rakennukset</i>	112,9	121,2	-8,3
<i>Koneet ja kalusto</i>	8,0	8,2	-0,2
<i>Taide ja numismaattinen kokoelma</i>	0,5	0,4	0,0
<i>Yhteensä</i>	<i>129,9</i>	<i>138,3</i>	<i>-8,4</i>

Aineeton käyttöomaisuus

<i>Kirjanpitoarvo</i>	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>	<i>Muutos Milj. EUR</i>
<i>Tietojärjestelmät</i>	13,2	10,8	2,4
<i>Yhteensä</i>	<i>13,2</i>	<i>10,8</i>	<i>2,4</i>

Muu omaisuus ja saamiset

	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>	<i>Muutos Milj. EUR</i>
<i>Euroalueen metalliraha</i>	28,8	23,5	5,3
<i>Osakkeet ja osuudet</i>	24,9	24,9	-
<i>Eläkerahaston sijoitukset</i>	673,0	616,2	56,8
<i>Siirtosaamiset</i>	205,4	231,6	-26,2
<i>Muut saamiset</i>	7,1	6,8	0,3
<i>Yhteensä</i>	<i>939,2</i>	<i>903,0</i>	<i>36,2</i>

Vastattavaa

1. Liikkeessä olevat setelit

Tase-erä sisältää pääoma-avaimen mukaisen, EKP:n osuudella oikaistun Suomen Pankin osuuden liikkeessä olevien euroseteleiden kokonaismäärästä.

Vuonna 2014 liikkeessä olleiden eurosetelien yhteenlaskettu arvo kasvoi 6,6 %. Jakoperusteen mukaan Suomen Pankin osuus liikkeessä olevista euroseteleistä oli vuoden 2014 lopussa arvoltaan 16 793,2 milj. euroa (vuoden 2013 lopussa 15 753,1 milj. euroa). Suomen Pankin liikkeeseen laskemien eurosetelien kokonaisarvo kasvoi 4,9 % eli 12 830,9 milj. euroon vuonna 2014 (edellisvuonna 12 231,3 milj. euroa). Määrä oli pienempi kuin jakoperusteen mukaan kohdistetun osuuden kokonaisarvo, ja erotus eli 3 962,3 milj. euroa (3 521,9 milj. euroa vuonna 2013) on kirjattu vastaavaa-puolen alaerään ”Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset”.

<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>
<i>5 euroa</i>	93,1	101,4
<i>10 euroa</i>	-26,8	-5,8
<i>20 euroa</i>	2 665,1	2 556,0
<i>50 euroa</i>	7 641,3	6 904,1
<i>100 euroa</i>	-605,2	-477,9
<i>200 euroa</i>	407,5	398,1
<i>500 euroa</i>	2 655,9	2 755,4
<i>Eurosetelit yhteensä</i>	<i>12 830,9</i>	<i>12 231,3</i>
<i>ECB issue -luku</i>	<i>-1 460,1</i>	<i>-1 369,8</i>
<i>CSM-luku</i>	<i>5 422,3</i>	<i>4 891,7</i>
<i>Pääoma-avaimen mukainen liikkeessä oleva setelistö</i>	<i>16 793,2</i>	<i>15 753,1</i>

2. Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille

Tämä tase-erä muodostuu korkoa sisältävistä velvoitteista luottolaitoksille, ja siihen sisältyvät luottolaitosten vähimmäisvarantotilien saldot sekä luottolaitosten yötalletukset ja määräaikaistalletukset. Tase-erä syntyy sen rahamarkkinapolitiikan seurauksena, jota Suomen Pankki toteuttaa osana eurojärjestelmää. Vähimmäisvarantojärjestelmän avulla pyritään tasaamaan rahamarkkinakorkoja sekä lisäämään rakenteellisen keskuspankkirahoituksen tarvetta. Luottolaitosten vähimmäisvarantotilien päivittäisten saldojen keskiarvon on seurantajakson aikana oltava vähintään varantovelvoitteen suuruinen.

2.1 Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)

Sekkitileillä ovat vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantotalletuksista koostuvat saamiset. Vähimmäisvarantotalletuksille on 1.1.1999 lähtien maksettu kulloiseenkin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa. Kesäkuusta 2014 lähtien vähimmäisvarantovelvoitteen ylittäville pankkien varantotalletuksille on maksettu joko nollakorkoa tai talletusmahdollisuuden korkoa sen mukaan, kumpi näistä on alhaisempi.

2.2 Yli yön -talletukset (talletusmahdollisuus)

Talletusmahdollisuus on eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmän likviditeettiä vähentävä osa, johon pankit voivat tehdä yön yli -talletuksia ennalta määrätyllä korolla.

2.3 Määräaikaistalletukset

Likviditeettiä vähentäviä hienosäättöoperaatioita voidaan toteuttaa mm. keräämällä määräaikaistalletuksia.

2.4 Käänteiset hienosäättöoperaatiot

Käänteisillä hienosäättöoperaatioilla pyritään tasaamaan suuria likviditeetin yli- tai alimääriä.

2.5 Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset

Erä sisältää vastapuolten talletukset tilanteissa, joissa vastapuolen toimittamien vakuuksien markkina-arvo jää alle määritetyn kynnsarvon.

Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille

	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	20 232,6	14 302,7	5 929,9
Yötalletukset	75,0	–	75,0
Määräaikaistalletukset	–	9 500,0	–9 500,0
Käänteiset hienosäättöoperaatiot	–	–	–
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	–	–	–
Yhteensä	20 307,6	23 802,7	–3 495,1

3. Euromääräiset velat muille euroalueella oleville

Tase-erässä ovat euromääräiset velat julkiselle sektorille ja muille kuin vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille.

4. Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle

Tase-erässä ovat kansainvälisten organisaatioiden ja euroalueen ulkopuolella sijaitsevien pankkien tilien saldot Suomen Pankissa sekä reposopimukset euroalueen ulkopuolisten vastapuolien kanssa.

5. Valuuttamääräiset velat euroalueelle

Suomen Pankilla ei ollut 31.12.2014 valuuttamääräisiä velkoja euroalueelle.

Vuonna 2013 erään sisältyi valuuttamääräisiä varoja, jotka Valtiokonttori oli tallettanut omia maksujaan varten.

6. Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle

Valuuttavarannon hallinnoimiseksi tehdyt valuuttamääräiset reposopimukset on kirjattu tähän tase-erään.

7. Myönnettyjen erityisten nosto-oikeuksien vastaerä

Tase-erä on erityisten nosto-oikeuksien (vrt. vastaavaa-puolen erä) vastaerä. Alun perin erityiset nosto-oikeudet ja niiden vastaerä olivat yhtä suuret. SDR-määräisen kaupankäynnin seurauksena Suomen Pankin erityisiin nosto-oikeuksiin liittyvät saamiset olivat vuoden 2014 lopussa pienemmät kuin niiden vastaerä taseen velkapuolella. Velkapuolen vastaerän suuruus on 1 189,5 milj. SDR. Taseessa erä esitetään euromääräisenä ja arvostettuna vuoden viimeisen päivän kurssiin (1 418,4 milj. euroa).

8. Eurojärjestelmän sisäiset velat

Tase-erä sisältää nettomääräisenä muiden keskuspankkitilien ja TARGET2-maksujärjestelmän EKP-tilin saldon, mikäli Suomen Pankilla on tarkasteluhetkellä ollut velka suhteessa eurojärjestelmään. Eurojärjestelmän sisäiset velat ja saamiset on eritelty taseen vastaavaa-puolen erän ”Eurojärjestelmän sisäiset saamiset” liitetiedoissa. Tilikauden 2014 lopussa Suomen Pankilla ei ollut eurojärjestelmän sisäisiä velkoja.

9. Muut velat

<i>Muut velat</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013</i> <i>Milj. EUR</i>	<i>Muutos</i> <i>Milj. EUR</i>
<i>Siirtovelat</i>	14,7	14,5	0,2
<i>Ostovelat</i>	0,2	0,5	-0,3
<i>Muut velat</i>	7,0	5,8	1,2
<i>Yhteensä</i>	22,0	20,8	1,1

10. Arvonmuutostilit

Tase-erässä ovat valuuttamääräisten erien ja arvopapereiden markkinahinta-arvostuksesta syntyneet realisoitumattomat arvostusvoitot. Lisäksi tase-erä sisältää maa-alueiden ja rakennusten arvonorotukset sekä vuoden 1999 kirjanpitokäytännön muutoksesta johtuvat muut arvostuserot.

<i>Arvonmuutostilit</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013</i> <i>Milj. EUR</i>	<i>Muutos</i> <i>Milj. EUR</i>
<i>Kulta</i>	1 168,2	984,5	183,7
<i>Valuutat:</i>			
<i>USD</i>	622,3	130,6	491,7
<i>GBP</i>	137,0	87,4	49,5
<i>JPY</i>	38,2	39,7	-1,5
<i>SDR</i>	2,8	-	2,8
<i>Muut valuutat</i>	0,2	0,2	-0,0
<i>Arvopaperit</i>	145,0	115,7	29,2
<i>Muut arvonorotukset</i>	190,2	197,8	-7,6
<i>Yhteensä</i>	2 303,9	1 556,1	747,9

11. Varaukset

Suomen Pankista annetun lain 20 pykälän mukaan tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaamiseksi taikka valuuttakurssien tai arvopapereiden markkinahintojen muutoksista aiheutuvien tuloksen vaihteluiden tasaamiseksi on tarpeen. Vuoden 2014 lopussa varausten yhteismäärä on 4 163,5 milj. euroa. Varaukset koostuvat yleisvarauksesta, reaaliarvovarauksesta, eläkevarauksesta sekä valuuttakurssi- ja hintaerovarauksesta.

Eläkevaraus on tehty eläkevastuun kattamiseksi. Suomen Pankin eläkevastuun kokonaismäärä on 581,2 milj. euroa, ja tästä on katettu 105,9 % eli 615,7 milj. euroa. Eläkevarauksen muutos tilikauden aikana koostuu tehdystä arvonorotusrahaston purusta -0,4 milj. euroa.

Perussäännön artiklan 32.4 nojalla tehdyn EKP:n neuvoston päätöksen mukaisesti vuonna 2008 perustettu varaus rahamarkkinaoperaatioista johtuvia vastapuoliriskejä varten jaettiin euroalueen kansallisten keskuspankkien kesken suhteessa niiden osuuksiin EKP:n merkityn pääoman jakoperusteesta tappionaiheutumisvuonna. Varausta tarkistettiin vuosittain. EKP:n neuvosto päätti lakkauttaa varauksen vuoden 2013 lopussa.

<i>Varaukset (milj. EUR)</i>	<i>Varausten määrä 1.1.2013</i>	<i>Varausten muutos 2013</i>	<i>Varaukset yhteensä 31.12.2013</i>	<i>Varausten muutos 2014</i>	<i>Varaukset yhteensä 31.12.2014</i>
<i>Kurssi- ja hintaerovaraus</i>	647	31	678	50	728
<i>Yleisvaraus</i>	1 495	50	1 545	50	1 595
<i>Reaaliarvovaraus</i>	978	122	1 100	125	1 225
<i>Eläkevaraus</i>	582	34	616	0	616
<i>Varaus rahapolitiikan operaatioiden vastapuoliriskeihin</i>	6	-6	-	-	-
<i>Yhteensä</i>	3 708	231	3 939	224	4 163

12. Oma pääoma

Tase-erässä ovat kantarahasto ja vararahasto. Suomen Pankista annetun lain 21 pykälän mukaan tappio on katettava vararahastosta, jos pankin tilinpäätös on tappiollinen. Siltä osin kuin vararahasto ei riitä, tappio voidaan jättää kattamatta toistaiseksi. Seuraavien vuosien voitto on ensisijaisesti käytettävä kattamatta jääneiden tappioiden kattamiseen.

<i>Oma pääoma (milj. EUR)</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
<i>Kantarahasto</i>	840,9	840,9
<i>Vararahasto</i>	1 660,3	1 601,5
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	2 501,2	2 442,4

13. Tilikauden voitto

Tilikauden 2014 voitto oli 150,2 milj. euroa.

<i>Tilikauden tulos (milj. EUR)</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
<i>Voitonjako valtiolle</i>	137,5	180,0
<i>Suomen Pankin osuus voitosta (siirretään vararahastoon)</i>	12,7	58,8
<i>Yhteensä</i>	150,2	238,8

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Korkotuotot

Korkotuotot euroalueen ulkopuolelta ja euroalueelta olivat yhteensä 319,1 milj. euroa, ja niistä 59,5 milj. euroa oli valuuttamääräisiä korkotuottoja ja 259,6 milj. euroa euromääräisiä korkotuottoja.

EKPJ-erien korkotuotot, 34,6 milj. euroa, kertyivät seuraavasti: 1,0 milj. euroa valuuttavarrantojen siirtoja vastaavista saamisista EKP:ltä. EKP:n seteliosuudesta, pääoma-avainten soveltamisesta ja porrastuksesta aiheutuvasta saamisesta ja velasta syntyvä korkotuotto, 5,9 milj. euroa, on esitetty nettomääräisenä. TARGET2-saldoihin liittyviä korkotuottoja syntyi 27,8 milj. euroa.

<i>Korkotuotot euroalueen ulkopuolelta (milj. EUR)</i>	2014			2013		
	<i>Euro-määräiset</i>	<i>Valuuttamääräiset</i>	<i>Yhteensä</i>	<i>Euro-määräiset</i>	<i>Valuuttamääräiset</i>	<i>Yhteensä</i>
<i>Korkotuotot kultasijoituksista</i>	–	0,4	0,4	–	0,4	0,4
<i>Korkotuotot kuponkipapereista</i>	13,4	43,4	56,7	18,7	34,7	53,5
<i>Korkotuotot diskonttopapereista</i>	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2
<i>Korkotuotot talletuksista</i>	0,3	0,6	0,9	–0,4	1,1	0,7
<i>Muut korkotuotot</i>	–	1,4	1,4	–	1,2	1,2
<i>Yhteensä</i>	13,6	45,9	59,5	18,4	37,6	56,0

<i>Korkotuotot euroalueelta (milj. EUR)</i>	2014			2013		
	<i>Euro-määräiset</i>	<i>Valuuttamääräiset</i>	<i>Yhteensä</i>	<i>Euro-määräiset</i>	<i>Valuuttamääräiset</i>	<i>Yhteensä</i>
<i>Korkotuotot kuponkipapereista</i>	59,4	5,0	64,4	86,9	6,2	93,1
<i>Korkotuotot diskonttopapereista</i>	1,4	–	1,4	1,2	0,0	1,2
<i>Korkotuotot talletuksista</i>	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
<i>EKPJ-erien korkotuotot</i>	34,6	–	34,6	198,5	–	198,5
<i>Korkotuotot rahapolitiikan eristä</i>	158,9	–	158,9	216,4	–	216,4
<i>Muut korkotuotot</i>	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
<i>Yhteensä</i>	254,4	5,2	259,6	503,0	6,3	509,2

<i>Korkotuotot yhteensä (milj. EUR)</i>	2014			2013		
	<i>Euro-määräiset</i>	<i>Valuuttamääräiset</i>	<i>Yhteensä</i>	<i>Euro-määräiset</i>	<i>Valuuttamääräiset</i>	<i>Yhteensä</i>
<i>Korkotuotot euroalueen ulkopuolelta</i>	13,6	45,9	59,5	18,4	37,6	56,0
<i>Korkotuotot euroalueelta</i>	254,4	5,2	259,6	503,0	6,3	509,2
<i>Yhteensä</i>	268,0	51,1	319,1	521,4	43,9	565,3

2. Korkokulut

Korkokulut euroalueen ulkopuolelle (milj. EUR)	2014			2013		
	Euro-määräiset	Valuuttamääräiset	Yhteensä	Euro-määräiset	Valuuttamääräiset	Yhteensä
Korkokulut euroalueen ulkopuolisista talletuksista	-0,1	-0,2	-0,3	0,3	-0,6	-0,3
Muut korot euroalueen ulkopuolelle	-	-1,2	-1,2	-	-1,1	-1,1
Yhteensä	-0,1	-1,3	-1,4	0,3	-1,7	-1,4

Korkokulut euroalueelle (milj. EUR)	2014			2013		
	Euro-määräiset	Valuuttamääräiset	Yhteensä	Euro-määräiset	Valuuttamääräiset	Yhteensä
Korkokulut EKPJ-eristä	0,0	-	0,0	-	-	-
Korkokulut rahapolitiikan eristä	-0,3	-	-0,3	-21,7	-	-21,7
Muut korot euroalueelle	0,1	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3
Yhteensä	-0,2	-0,2	-0,5	-21,8	-0,2	-22,0

Korkokulut yhteensä (milj. EUR)	2014			2013		
	Euro-määräiset	Valuuttamääräiset	Yhteensä	Euro-määräiset	Valuuttamääräiset	Yhteensä
Korkokulut euroalueen ulkopuolelle	-0,1	-1,3	-1,4	0,3	-1,7	-1,4
Korkokulut euroalueelle	-0,2	-0,2	-0,5	-21,8	-0,2	-22,0
Korkokulut yhteensä	-0,3	-1,6	-1,9	-21,5	-1,9	-23,4

Sekä euroalueelle että sen ulkopuolelle maksetut korot olivat yhteensä 1,9 milj. euroa. Niistä -6 milj. euroa on vähimmäisvarantotalletuksien ja vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävien talletusten korkoja ja 6,2 milj. euroa määräaikaistalletuksille maksettua korkoa; yön yli -talletuksille ei ole maksettu korkoja.

3. Korkokate

Korkokate	31.12.2014 Milj. EUR	31.12.2013 Milj. EUR
Korkotuotot		
Korkotuotot rahoitusvarallisuudesta	125,6	150,4
Korkotuotot rahapolitiikan eristä	158,9	216,4
Korkotuotot EKPJ-saamisista	34,6	198,5
Yhteensä	319,1	565,3
Korkokulut		
Korkokulut rahoitusvarallisuudesta	-1,6	-1,7
Korkokulut rahapolitiikan eristä	-0,3	-21,7
Korkokulut EKPJ-veloista	0,0	-
Yhteensä	-1,9	-23,4
KORKOKATE	317,2	541,9

4. Valuuttakurssierot

Erä sisältää valuuttamääräisten erien myynnistä realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä arvostustappiot. Vuonna 2014 valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet voitot olivat 15,8 milj. euroa.

5. Arvopapereiden hintaerot

Erä sisältää arvopapereiden myynnistä realisoituneet voitot ja tappiot sekä arvostustappiot. Jokaista arvopaperilajia tarkastellaan kirjanpidossa erikseen. Vuonna 2014 arvopapereista realisoitui hinnanmuutosten johdosta 34,2 milj. euroa voittoa.

6. Valuuttakurssi- ja hintaerovaruksen muutos

Valuuttakurssi- ja hintaeromuutoksista realisoituneilla nettovoitoilla, yhteensä 50,0 milj. euroa, kartutettiin varauksia tilinpäätöspolitiikan mukaisesti. Kaikki varaukset on eritelty taaseen vastattavaa-puolen liitetiedoissa.

7. Tuotot ja kulut palkkioista ja maksuista

Erä sisältää sijoitustoiminnasta aiheutuneet palkkiot ja maksut.

8. Rahoitustulon netto-osuus

<i>Rahoitustulo</i>	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>
<i>Suomen Pankin pooliin lähettämä rahoitustulo</i>	189,3	409,6
<i>Suomen Pankin pääoma-avaimen mukainen rahoitustulo</i>	178,6	298,8
<i>Pääoma-avaimen mukainen rahoitustulon netto-osuus</i>	-10,7	-110,9
<i>Korjaukset aiempina vuosina jaettuun rahoitustuloon</i>	12,1	0,3

Eurojärjestelmän kunkin kansallisen keskuspankin rahoitustulo lasketaan käyttämällä sen velkapohjaa vastaan yksilöitävistä saamisista kertynyttä todellista vuosituloa. Velkapohja koostuu pääasiassa seuraavista eristä: liikkeessä olevat setelit, rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat luottolaitoksille, EKP:n velkasitoumuksien liikkeeseenlaskusta aiheutuvat kansallisten keskuspankkien velat eurojärjestelmän sisällä, TARGET2-transaktioista johtuvat eurojärjestelmän sisäiset nettovelat sekä eurojärjestelmän sisäiset nettovelat, jotka liittyvät euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä. Velkapohjaan sisältyville veloille maksetut korot vähennetään yhteenlaskettavan rahoitustulon määrästä.

Yksilöidyt varat koostuvat pääasiassa seuraavista eristä: rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta, rahapoliittisista syistä hallussa pidettävät arvopaperit, valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset EKP:ltä, TARGET2-järjestelmään liittyvät nettosaamiset sekä nettosaamiset, jotka liittyvät euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä, ja pääoman jakoperusteen avulla laskettu osuus kansallisen keskuspankin kullan määrästä.

Kullasta ei katsota kertyvän tuottoa. Katettujen joukkolainojen osto-ohjelman toteutuksesta 2.7.2009 annetun päätöksen (EKP/2009/16) ja katettujen joukkolainojen toisen osto-ohjelman toteutuksesta 3.11.2011 annetun päätöksen (EKP/2011/17) mukaisesti rahapoliittisista syistä hallussa pidettävistä arvopapereista katsotaan kertyvän tuottoa, joka on eurojärjestelmän viimeisimmän saatavilla olevan perusrahoitusoperaation marginaalikoron mukainen. Jos kansallisen keskuspankin yksilöityjen varojen arvo ylittää tai alittaa keskuspankin velka-

pohjan arvon, ero kompensoidaan soveltamalla siihen viimeisintä saatavilla olevaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation marginaalikorkoa.

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu rahoitustulo jaetaan kansallisille keskuspankeille EKP:n merkityn pääoman jakoperusteen mukaisesti. Suomen Pankin rahoitustulon netto-osuus on yhtä kuin Suomen Pankin pooliin lähettämä osuus yhteenlaskettavasta rahoitustulosta (189 milj. euroa) miinus Suomen Pankille jakoperusteen mukaisesti kuuluva osuus rahoitustulosta (179 milj. euroa).

9. Osuus EKP:n voitosta

EKP jakoi tilikaudelta 2013 voittoa 61 milj. euroa. Tästä tilikaudelle 2014 kirjattu Suomen Pankin osuus oli 1,1 milj. euroa.

10. Varaus rahapolitiikan operaatioiden vastapuoliriskeihin

Perussäännön artiklan 32.4 nojalla tehdyn EKP:n neuvoston päätöksen mukaisesti vuonna 2008 perustettu varaus rahamarkkinaoperaatioista johtuvia vastapuoliriskejä varten jaettiin euroalueen kansallisten keskuspankkien kesken suhteessa niiden osuuksiin EKP:n merkityn pääoman jakoperusteesta tappionaiheutumivuonna. EKP:n neuvosto päätti lakkauttaa varauksen vuoden 2013 lopussa.

11. Muut keskuspankkitoiminnan tuotot

Erä sisältää Suomen Pankin osuuden EKP:n ennakkovoitonjakona tilikaudelta 2014 jakamasta setelituotosta ja arvopaperimarkkinoita koskevaan ohjelmaan liittyvän arvopaperisalkun (ns. SMP-salkun), kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman (CBPP3) ja omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelman (ABSPP) tuotoista, 15,1 milj. euroa. Lisäksi erä sisältää saadut osingot, 2,6 milj. euroa, jotka koostuvat pääasiassa BIS:n osakkeista.

12. Muut tuotot

Erä sisältää Finanssivalvonnan valvonta- ja toimenpidemaksut, 26,1 milj. euroa, kiinteistöjen tuotot, 5,3 milj. euroa, sekä toimitusmaksuja ja palkkioita.

13. Henkilöstökulut

<i>Henkilöstökulut</i>	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>
<i>Palkat ja palkkiot</i>	40,0	40,8
<i>Työnantajakorvaukset eläkerahastolle</i>	7,7	7,9
<i>Muut henkilösivukulut</i>	2,7	2,9
<i>Yhteensä</i>	50,4	51,7

<i>Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä</i>	<i>2014 Henkeä</i>	<i>2013 Henkeä</i>
<i>Suomen Pankki</i>	389	398
<i>Finanssivalvonta</i>	193	208
<i>Yhteensä</i>	582	606

	2014
<i>Johtokunnan jäsenille maksetut peruspalkat</i>	<i>Euroa</i>
<i>Erkki Liikanen</i>	259 996
<i>Pentti Hakkarainen</i>	234 664
<i>Seppo Honkapohja</i>	191 320
<i>Yhteensä</i>	<i>685 980</i>

Johtokunnan jäsenille maksetut luontoisedut (ateria-, puhelin- ja autoetu) olivat yhteensä 41 343 euroa.

Suomen Pankin johtokunnan jäsenen eläke-etuudet määräytyvät vuodesta 2005 alkaen Suomen Pankin eläkesäännön mukaisesti ilman erityisehtoja ja samoin edellytyksin ja ehdoin kuin muulle henkilöstölle on eläkesäännössä vahvistettu. Suomen Pankin eläkesääntö on soveltuvin osin valtion eläkelain (VaEL) mukainen. Toimikautensa päättäneelle johtokunnan jäsenelle voidaan maksaa tulonmenetyksen korvausta, jos henkilö ei voi karenssisäännöksen perusteella vastaanottaa työtehtävää muualta tai jos Suomen Pankista saatu eläke on pienempi kuin tulonmenetyksen korvaus. Tulonmenetyksen täysimääräinen korvaus on 60 % palkasta, ja sitä maksetaan yhden vuoden ajan yhteen sovittaen Suomen Pankista maksettavan eläkkeen kanssa siten, että nämä yhdessä eivät ylitä 60:tä prosenttia palkasta.

14. Eläkerahastomaksun palautus

Tilikaudella 2014 Suomen Pankin eläkerahasto palautti eläkerahastomaksuja Suomen Pankille 57,2 milj. euroa.

15. Hallinnolliset kulut

<i>Hallinnolliset kulut</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>Milj. EUR</i>	<i>Milj. EUR</i>
<i>Tarvikkeista ja hankinnoista aiheutuvat kulut</i>	0,6	0,6
<i>Koneista ja kalustosta aiheutuvat kulut</i>	2,9	3,5
<i>Kiinteistöistä aiheutuvat kulut</i>	9,3	10,5
<i>Henkilöstösidonnaiset kulut</i>	3,8	3,7
<i>Ostetuista palveluista aiheutuvat kulut</i>	11,8	9,2
<i>Muut hallinnolliset kulut</i>	2,1	1,9
<i>Yhteensä</i>	<i>30,5</i>	<i>29,4</i>

Erään sisältyvät vuokrat, kokous- ja sidosryhmäkulut, ostopalveluista aiheutuneet kulut ja tarvikkeet. Lisäksi erässä on henkilöstön koulutus-, virkamatka- sekä rekrytointikuluja.

16. Poistot käyttöomaisuudesta

<i>Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>Milj. EUR</i>	<i>Milj. EUR</i>
<i>Maa-alueet</i>	–	–
<i>Rakennekset</i>	2,5	2,4
<i>Koneet ja kalusto</i>	2,5	2,6
<i>Taide ja numismaattinen kokoelma</i>	–	–
<i>Yhteensä</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>

<i>Poistot aineettomasta käyttöomaisuudesta</i>	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>
<i>Tietojärjestelmät</i>	2,9	2,7
<i>Yhteensä</i>	2,9	2,7

Poistot eivät sisällä maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksista tehtyjä poistoja.

17. Setelien hankintakulut

Setelien hankintakulut olivat 11,3 milj. euroa.

18. Muut kulut

Muista kuluista suurin osa liittyy kiinteistöjen käyttöön ja ylläpitoon.

19. Eläkerahaston tuotot

Erään sisältyvät Suomen Pankin eläkerahaston sijoitustoiminnan tuotot, 75,1 milj. euroa. Lisäksi erässä ovat Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan työnantajan osuudet sekä työntekijän osuus maksutulosta, 10,4 milj. euroa.

20. Eläkerahaston kulut

Erään sisältyvät Suomen Pankin eläkerahaston sijoitusten kulut, 0,1 milj. euroa, maksetut eläkkeet, 26,6 milj. euroa, hoitokulut sekä poistot eläkerahaston hallussa olevasta käyttöomaisuudesta.

21. Varausten muutos

Erään sisältyvät reaaliarvovarauksen lisäys, 125 milj. euroa, ja yleisvarauksen lisäys, 50 milj. euroa. Kaikki varaukset on eritelty taseen vastattavaa-puolen liitetiedoissa.

22. Tilikauden tulos

Tilikauden 2014 tulos oli 150,2 milj. euroa. Johtokunta esittää pankkivaltuustolle, että voitosta siirretään 137,5 milj. euroa käytettäväksi valtion tarpeisiin.

Taseen ulkopuoliset vastuut

Tämä erä sisältää Suomen Pankin johdannaissopimukset. Niistä valtaosa on tehty valuuttakurssiriskiltä suojautumiseksi.

<i>Johdannaissopimukset</i>	<i>31.12.2014 Milj. EUR</i>	<i>31.12.2013 Milj. EUR</i>
<i>Valuuttamääräisten futuurisopimusten nimellisarvo</i>		
<i>Ostosopimukset</i>	–	–
<i>Myyntisopimukset</i>	–	–
<i>FX-swapsopimusten markkina-arvo</i>	7,9	3,7
<i>GIRS-sopimusten markkina-arvo</i>	–	0,0
<i>IRS-sopimusten markkina-arvo</i>	–	–
<i>FX-forward-sopimusten markkina-arvo</i>	–	–
<i>Yhteensä</i>	7,9	3,7

Tilinpäätöksen liitteet

Milj. euroa	31.12.2014	31.12.2013
<i>Osakkeet ja osuudet, nimellisarvo</i>		
Kansainvälinen järjestelypankki (BIS) ¹	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
Asunto-osakkeet	2,5	2,5
Muut osakkeet ja osuudet	0,0	0,0
Yhteensä	24,9	24,9
Laskennallinen osuus arvopaperikeskuksen rahastosta	0,3	0,3
<i>Eläkesitoumuksista johtuva vastuu</i>		
Suomen Pankin eläkevastuu ²	581,2	581,5
– tästä varauksilla katettu	615,7	616,1
<i>Suomen Pankin huoltokonttori</i>		
Talletukset	24,9	25,4
Luotot	3,8	3,7

¹ Suluissa Suomen Pankin suhteellinen omistusosuus BIS:n liikkeessä olevista osakkeista.

² Vuoden 2014 eläkevastuussa on mukana 1.1.2015 voimaan tuleva eläkkeiden ja vapaakirjojen indeksikorotus.

Suomen Pankin kiinteistöt

Kiinteistö	Osoite	Valmistumisvuosi	Tilavuus noin m ³
Helsinki	Rauhankatu 16	1883/1961/2006	52 100
	Rauhankatu 19	1954/1981	40 500
	Snellmaninkatu 6 ¹	1857/1892/2001	24 600
	Snellmaninkatu 2 ¹	1901/2003	3 400
	Ramsinniementie 34	1920/1983/1998	4 800
Oulu	Kajaaninkatu 8	1973	17 200
Vantaa	Turvalaaksontie 1	1979	324 500
Inari	Saariseläntie 9	1968/1976/1998	6 100

¹ Siirretty vuoden 2002 alussa Suomen Pankin eläkerahaston omaisuudeksi.

Viiden vuoden katsaus

Oheisessa taulukossa ovat Suomen Pankin taseen ja tuloslaskelman luvut viideltä viimeksi kuluneelta tilikaudelta.

TASE (milj. EUR)	2014	2013	2012	2011	2010
Vastaavaa					
Kulta ja kultasaamiset	1 557	1 373	1 988	1 918	1 664
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	7 020	6 585	6 171	5 886	5 223
Saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta	1 913	1 955	2 097	1 967	1 815
Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset	5 106	4 630	4 074	3 919	3 408
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	360	297	404	628	712
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	1 044	1 347	1 970	1 946	1 662
Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	722	2 475	3 681	2 311	50
Perusrahoitusoperaatiot	15	–	–	10	0
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	707	2 475	3 681	2 301	50
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	37	0	0	40	1
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	11 316	10 063	11 471	13 889	11 668
Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit	3 568	3 717	4 555	4 637	2 203
Muut arvopaperit	7 748	6 346	6 915	9 253	9 466
Eurojärjestelmän sisäiset saamiset	24 584	26 539	74 382	70 271	23 888
Osuus EKP:n pääomasta	144	141	141	120	99
Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset	728	722	722	722	722
Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset	3 962	3 522	3 248	3 485	3 414
Muut eurojärjestelmän sisäiset saamiset (netto)	19 749	22 154	70 270	65 944	19 653
Muut saamiset	1 082	1 052	1 115	1 171	1 090
Euroalueen metallirahat	29	23	27	25	22
Aineellinen ja aineeton käyttöomaisuus	143	149	155	165	171
Muu vaihto-omaisuus	698	641	607	569	551
Muut	213	238	326	413	346
Vastaavaa yhteensä	47 722	49 731	101 182	98 061	45 957

TASE (milj. EUR)	2014	2013	2012	2011	2010
<i>Vastattavaa</i>					
<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	16 793	15 753	15 044	14 649	13 880
<i>Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille</i>	20 308	23 803	73 799	71 697	21 696
<i>Vähimmäisvarantotalletukset</i>	20 233	14 303	31 698	1 657	9 383
<i>Yötalletukset</i>	75	–	37 101	52 540	9 113
<i>Määräaikaistalletukset (likviditeettiä vähentävä hienosäätöoperaatio)</i>	–	9 500	5 000	17 500	3 200
<i>Euromääräiset velat muille euroalueella oleville</i>	2	55	801	836	262
<i>Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle</i>	2	527	1 004	782	1 021
<i>Valuuttamääräiset velat euroalueelle</i>	–	0	0	0	0
<i>Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle</i>	58	66	139	153	23
<i>Myönnettyjen erityisten nosto-oikeuksien vastaerä</i>	1 418	1 330	1 387	1 412	1 377
<i>Eurojärjestelmän sisäiset velat</i>	–	–	–	–	–
<i>Muut velat</i>	22	21	24	178	151
<i>Arvonmuutostilit</i>	2 304	1 556	2 609	2 806	2 274
<i>Varaukset</i>	4 163	3 939	3 708	3 032	2 814
<i>Oma pääoma</i>	2 501	2 442	2 332	2 262	2 175
<i>Kantarabasto</i>	841	841	841	841	841
<i>Vararahasto</i>	1 660	1 601	1 491	1 421	1 334
<i>Tilikauden voitto</i>	150	239	337	254	283
<i>Vastattavaa yhteensä</i>	47 722	49 731	101 182	98 061	45 957

TULOSLASKELMA (milj. EUR)	2014	2013	2012	2011	2010
<i>Korkotuotot</i>	319	565	1 110	763	597
<i>Korkokulut</i>	-2	-23	-113	-170	-71
Korkokate	317	542	998	592	526
<i>Valuuttakurssierot</i>	16	-6	14	5	221
<i>Arvopapereiden hintaerot</i>	34	37	218	4	69
<i>Valuuttakurssi- ja hintaerovaruksen muutos</i>	-50	-31	-232	-9	-290
Rahoituskate	317	542	998	592	526
<i>Rahoitustulon netto-osuus</i>	1	-111	-343	-75	-33
<i>Osuus EKP:n voitosta</i>	1	8	1	3	26
<i>Varaus rahapolitiikan operaatioiden vastapuoliriskeihin</i>	-	6	11	22	32
<i>Muut keskuspankkitoiminnan tuotot</i>	18	27	133	15	9
Keskuspankkierien kate	337	472	800	557	560
Muut tuotot	31	33	47	35	34
Toimintakulut	-43	-94	-92	-125	-102
<i>Henkilöstökulut</i>	-50	-52	-52	-51	-51
<i>Eläkerahastomaksu</i>	57	-	-	-32	-10
<i>Hallinnolliset kulut</i>	-30	-29	-29	-29	-28
<i>Poistot käyttöomaisuudesta</i>	-8	-8	-8	-8	-7
<i>Setelien hankintakulut</i>	-11	-5	-3	-4	-6
<i>Muut kulut</i>	-0	-0	-2	-1	0
Toiminnallinen tulos	325	411	754	467	491
Eläkerahaston tulos	0	34	47	19	24
Varausten muutos	-175	-206	-464	-232	-232
Tilikauden tulos	150	239	337	254	283

Pyörityksien vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Riskienhallinnan liitetiedot

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnan riskienhallinta ja riskienvalvonta

Sijoitustoimintaan kohdistuu riskejä, joita riskienhallinnan avulla pyritään tunnistamaan, mittaamaan ja rajoittamaan. Suomen Pankissa käytetään riskienhallinnassa yleisesti sovellettavia menetelmiä, markkina- ja luottoriskimalleja sekä herkkyysanalyyseja.

Suomen Pankin sijoitustoiminnan riskienhallinnasta vastaavat hallinto-osaston riskienvalvontatoimisto (nimi 1.1.2015 alkaen riskienvalvonnan ja ulkoisen laskennan toimisto) ja pankkitoimintaosasto yhteistyössä. Sijoitustoiminnan riskienvalvonta on hallinto-osaston riskienvalvontatoimiston vastuulla.

Riskienvalvontatoimiston vastuualueeseen kuuluvat sijoitustoiminnan riskienvalvonnan lisäksi riskipositivoiden seuranta, instrumenttien hinnoittelu, riski- ja tuottoraportointi sekä Suomen Pankin taseriskien seuranta ja raportointi. Lisäksi riskienvalvontatoimisto ylläpitää yleistä sijoitustoiminnan riskienhallintakehikkoa ja sijoitustoiminnan vertailuindeksejä sekä kehittää riskienhallintamenetelmiä.

Sijoitustoiminnan operatiiviseen työhön osallistuville sijoitustoiminnan riskeistä raportoidaan päivittäin ja johtokunnalle kuukausittain. Sijoitustuottojen kehityksestä raportoidaan kuukausittain. Tuotot käsitellään sijoitustoiminnasta vastaavan johtokunnan jäsenen johdolla markkinatoimikunnassa neljännesvuosittain. Johtokunnassa on laajempi riskien ja tuottojen käsittely puolivuositteittain. Rajoiterikkomuksista raportoidaan heti. Laaja kokonaisrahoitusriskiraportti esitetään johtokunnassa neljännesvuosittain.

Suomen Pankissa on myös riskikomitea, jonka tehtävänä on riippumattomasti arvioida ja valvoa sijoitustoiminnan riskejä ja riskienhallintaa. Riskikomitea ei tee sijoitustoimintaa ja riskienhallintaa koskevia päätöksiä, mutta se voi viedä tarvittaessa asioita johtokuntaan tiedoksi tai päätettäväksi. Riskikomitean puheenjohtajana toimii riskienvalvonnasta vastaava johtokunnan jäsen. Riskikomitea kokoontuu kahdessa eri kokoonpanossa. Toisessa kokoonpanossa käsitellään rahoitusriskejä ja toisessa operatiivisia riskejä.

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnan ja riskienhallinnan päätöksentekorakenne

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoimintaan ja riskienhallintaan liittyviä päätöksiä tehdään Suomen Pankin johtokunnassa, markkinatoimikunnassa sekä operatiivisissa kysymyksissä myös sijoitusryhmässä ja riskiryhmässä.

Suomen Pankin johtokunta päättää sijoitustoiminnan päämääristä ja sijoituspolitiikasta sekä riskienhallinnan periaatteista. Johtokunnassa päätettäviä asioita ovat muun muassa oman rahoitusvarallisuuden ja valuuttavarannon koko, valuuttavarannon valuuttajakauma, likvidivaruuden koko ja koostumus, sijoitusvarallisuuden sijoitusluokittainen strateginen allokaatio, sijoitustoiminnan sijoitusluokittaiset sallitut vaihteluvälit sekä korko- ja luottoriskin taso. Johtokunta määrittää myös luottoriskilimiittien enimmäismäärät.

Markkinatoimikunta tekee johtokunnan asettamissa rajoissa rahoitusvarallisuuden sijoittamiseen ja riskienhallintaan liittyvät yksityiskohtaiset päätökset. Se päättää muun muassa vastapuoli- ja liikkeeseenlaskijakriteereistä sekä tarkemmista luottoriskilimiiteistä. Markkinatoimikunnan puheenjohtajana ja päätöksentekijänä toimii Suomen Pankin omista sijoituksista vastuussa oleva johtokunnan jäsen.

Sijoitusryhmän ja riskiryhmän työskentelyssä pääpaino on asioiden valmistelussa ylempien päätöksentekuelinten käsittelyyn. Lisäksi sijoitusryhmä toimii pankkitoimintaosaston sisäisenä päätöksentekuelimenä sekä sijoituslinjan ja riskienvalvontalinjan yhteisten asioiden koordinoituelimenä. Sijoitusryhmän puheenjohtaja ja päätöksentekijä on pankkitoimintaosaston osastopäällikkö. Riskiryhmän puheenjohtajana ja päätöksentekijänä toimii hallinto-osaston riskienvalvontatoimiston päällikkö.

Suomen Pankin arvioitu kokonaisriski kulta mukaan luettuna

Suomen Pankin kokonaisriskejä käsitellään Kokonaisriskit-luvussa (s. 69–71). Tässä esitystavassa kulta on jätetty tarkastelun ulkopuolelle suuren arvonmuutostilinsä vuoksi. Kun kaikki Suomen Pankin riskit – kulta mukaan lukien – lasketaan yhteen, kokonaisriskin arvioidaan olevan vuositasolla noin 2,4 mrd. euroa.

Riskitunnuslukuja ja jakaumia

Taulukko 1.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmiin (CBPP1 ja CBPP2) kuuluvien velkakirjojen ja talletusten luottoluokitusjakauma¹

<i>Luottoluokitus</i>	<i>31.12.2014, %</i>	<i>31.12.2013, %</i>
AAA	35,2	43,4
AA+	32,4	29,4
AA	19,4	13,8
AA-	4,3	5,3
A+	2,7	1,9
A	2,2	1,5
A-	1,0	1,6
BBB+	0,6	0,3
BBB	1,3	1,1
BBB-	0,2	0,8
Alle BBB-	0,1	0,2
<i>Luottoluokittelemattomat</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>

¹ Katetut joukkolainat on luokiteltu velkakirjan oman luottoluokituksen perusteella, ei liikkeeseenlaskijan luottoluokituksen perusteella. Japanin ja Yhdysvaltojen keskuspankit käsitellään valtion luottoluokituksen mukaan.

Lähde: Suomen Pankki.

Taulukko 2.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmiin (CBPP1 ja CBPP2) kuuluvien velkakirjojen jakautuminen liikkeeseenlaskijan kotimaan perusteella (velkakirjan markkina-arvon mukaan)

<i>Maa tai alue</i>	<i>31.12.2014, %</i>	<i>31.12.2013, %</i>
<i>Euroalue</i>	55,3	55,2
<i>Ranska</i>	16,3	13,8
<i>Saksa</i>	14,6	22,2
<i>Alankomaat</i>	9,6	7,9
<i>Suomi</i>	7,0	6,8
<i>Itävalta</i>	3,2	1,5
<i>Belgia</i>	3,4	0,7
<i>Espanja</i>	0,6	0,9
<i>Irlanti</i>	0,3	0,3
<i>Italia</i>	0,2	0,6
<i>Portugali</i>	0,1	0,4
<i>Luxemburg¹</i>	0,0	0,0
<i>Muu Eurooppa</i>	11,7	11,2
<i>Iso-Britannia</i>	4,2	4,7
<i>Ruotsi</i>	4,2	4,5
<i>Norja</i>	2,0	1,3
<i>Tanska</i>	1,3	0,7
<i>Sveitsi¹</i>	0,0	0,0
<i>Amerikka</i>	21,0	21,2
<i>Yhdysvallat</i>	19,2	20,4
<i>Kanada</i>	1,8	0,8
<i>Aasian ja Tyynenmeren alue</i>	4,7	4,1
<i>Japani</i>	3,3	3,5
<i>Australia</i>	1,0	0,2
<i>Singapore</i>	0,4	0,2
<i>Uusi-Seelanti¹</i>	–	0,1
<i>Kansainväliset instituutiot</i>	7,2	8,4

¹ Luku 0,0 tarkoittaa vähemmän kuin 0,05, merkintä – tarkoittaa nollaa.

Lähde: Suomen Pankki.

Taulukko 3.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden herkkyyden valuuttakurssin ja korkotason muutoksiin nähden

Milj. euroa	2014	2013
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden arvonmuutos, jos euron valuuttakurssi vahvistuisi 15 % subteessa valuuttavarannon valuuttoihin ja kultaan 31.12. tilanteesta	-941	-863
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden arvonmuutos, jos korkotaso nousee 1 prosentin, kun rahoitusvarallisuuden määrä, koostumus ja modifioitu duraatio ovat 31.12. tilanteen mukaiset	-279	-235

Lähde: Suomen Pankki.

Taulukko 4.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden VaR-luvut

Markkinariskin VaR-luvut (päivän ajanjakso, 99 prosentin luottamustaso)

Milj. euroa	Keskimäärin	2014			31.12.
		Suurin	Pienin		
Korkoriski	9	12	6	9	
Valuuttakurssiriski	37	67	23	56	
Kokonaismarkkinariski (pl. kulta)	38	63	25	52	
Kokonaismarkkinariski (ml. kulta)	53	88	33	80	
Osakeriski ¹	0	0	0	0	

Milj. euroa	Keskimäärin	2013			31.12.
		Suurin	Pienin		
Korkoriski	11	19	6	9	
Valuuttakurssiriski	45	68	31	37	
Kokonaismarkkinariski (pl. kulta)	47	75	30	39	
Kokonaismarkkinariski (ml. kulta)	73	118	49	55	

Luottoriskin VaR-luvut²

(vuoden ajanjakso, 95 prosentin, 99 prosentin ja 99,9 prosentin luottamustaso)

	2014		
Luottamustaso, %	95	99	99,9
Luottoriski (milj. euroa)	7	28	98

	2013		
Luottamustaso, %	95	99	99,9
Luottoriski (milj. euroa)	4	17	69

¹ Osakesijoittaminen alkoi marraskuussa 2014.² Luvuissa eivät ole mukana valtioiden kotimaanvaluutan määräisinä liikkeeseen laskemat velkakirjat.

Lähde: Suomen Pankki.

Määritelmiä ja käsitteitä

- **Markkinariskissä** kyse on riskistä, että varallisuuden nettoarvo alenee markkinahintojen muutosten johdosta. Markkinahintojen muutokset voivat olla esimerkiksi korkojen, valuuttakurssien, kullan hinnan tai osakkeiden hintojen muutoksia, jolloin vastaavasti puhutaan korkoriskistä, valuuttakurssiriskistä, kullan hintariskistä tai osakeriskistä.
- **Luottoriskillä** tarkoitetaan riskiä taloudellisista menetyksistä, jotka aiheutuvat taloudellisen transaktion vastapuolen tai arvopapereiden liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden muutoksista sekä vastapuolen tai liikkeeseenlaskijan ajautumisesta maksukyvyttömyytilaan.
- **Likvidiysriski** on riski, että varoja ei voida tarpeen syntyessä ottaa käyttöön tai niiden muuttaminen rahaksi aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia.
- **Operatiivisella riskillä** tarkoitetaan riskiä ylimääräisistä kustannuksista tai tappioista, jotka aiheutuvat riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä.
- **Likvidivarallisuus** on Suomen Pankin varallisuuden osa, jonka tavoitteena on varmistaa Suomen Pankin kyky tarjota likviditeettiä äkillisiin politiikkatarpeisiin kaikissa olosuhteissa. Likvidivarallisuus on valuuttamääräistä.
- **Sijoitusvarallisuus** on Suomen Pankin varallisuuden osa, jonka tavoitteena on turvata rahoitusvarallisuuden arvo ja Suomen Pankin kyky selviytyä keskuspankkivelvoitteista myös tulevaisuudessa. Suomen Pankilla on sekä valuuttamääräistä että euromääräistä sijoitusvarallisuutta.
- **Valuuttavaranto** koostuu suojaamattomista valuuttamääräisistä sijoituksista ja saamisista. Siihen kuuluvat likvidivarallisuus, valuuttamääräinen sijoitusvarallisuus sekä nettosaamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF).
- **Käteinen** tarkoittaa vakuudellisia ja vakuudettomia lyhytaikaisia pankkitalletuksia.
- **Modifioitu duraatio** on korkoriskin mittari, joka kertoo, kuinka paljon korkosijoituksen tai korkosijoitusten arvo muuttuu, kun korot muuttuvat hieman. Esimerkiksi kun modifioitu duraatio on 2 ja korot nousevat 1 prosentin, korkosijoitusten arvo laskee 2 %.
- **VaR-luku** tietyllä luottamustasolla tarkoittaa sellaista tappiota, jota suurempi tappio toteutuu kyseistä luottamustasoa vastaavalla todennäköisyydellä, valitun ajan päästä. Jos esimerkiksi päivätason VaR 99 % on 3 milj. euroa, tämä tarkoittaa, että tänään toteutuu 1 prosentin todennäköisyydellä tulos, joka on huonompi kuin 3 milj. euron suuruinen tappio (ja 99 prosentin todennäköisyydellä tulos, joka on parempi kuin 3 milj. euron suuruinen tappio).

Tilintarkastuskertomus

Eduskunnan valitsemina tilintarkastajina olemme suorittaneet Suomen Pankin kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä hallinnon tarkastuksen tilivuodelta 2014 hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Pankin sisäinen tarkastus on tilivuoden aikana tarkastanut pankin kirjanpitoa ja toimintaa. Olemme perehtyneet sisäisestä tarkastuksesta laadittuihin kertomuksiin.

Olemme lukeneet pankin vuosikertomuksen ja saaneet johtokunnalta pankin toimintaa koskevia selostuksia.

Tilinpäätös on laadittu eduskunnan pankkivaltuuston vahvistamien tilinpäätösperusteiden ja voimassa olevien säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot pankin taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta.

Esitämme tuloslaskelman ja taseen vahvistamista tarkastamaltamme tilivuodelta. Puollamme tilivuoden tuloksen käyttöä pankin johtokunnan esittämällä tavalla.

Helsingissä maaliskuun 13. päivänä 2015

Esko Kiviranta

Jukka Kopra

Kauko Tuupainen

Osmo Immonen KHT

Eero Prepula KHT, JHTT

./ Markku Koskela KHT

Lausunto Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 27 mukaisesta tilintarkastuksesta

Olemme tarkastaneet Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 27.1 mukaisesti Suomen Pankin kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2014–31.12.2014. Tilinpäätös on laadittu Euroopan keskuspankin neuvoston hyväksymien kirjanpitoperiaatteiden ja -tekniikoiden sekä Suomen Pankista annetun lain mukaisesti. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Johtokunnan vastuu

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus IFAC:n (International Federation of Accountants) laatimien kansainvälisten ISA-tilintarkastusstandardien ja eettisten ohjeiden, Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan sekä soveltuvien osin tilintarkastuslain mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä ei ole olennaisia virheellisyyskärsiä.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa.

Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa Euroopan keskuspankin neuvoston hyväksymien kirjanpitoperiaatteiden ja -tekniikoiden mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Suomen Pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Helsingissä, 26. päivänä helmikuuta 2015
PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Tuomala
KHT

Liitteet

Eurojärjestelmän rahapolitiikkaan liittyvät toimenpiteet vuonna 2014

- Tammi-joulukuu** EKP:n neuvoston tekemien päätösten mukaisesti perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset säännölliset ja poikkeukselliset rahoitusoperaatiot toteutettiin edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden korko oli operaation voimassaoloajan perusrahoitusoperaatioiden korkojen keskiarvo.
- Tammikuu** EKP ilmoitti 24.1. lakkauttavansa kolmen kuukauden mittaiset Yhdysvaltain dollarin määräiset operaatiot huhtikuusta 2014 lähtien. Viikon mittaisia dollarimääräisiä operaatioita jatketaan vähintään heinäkuun 2014 loppuun.
- Maaliskuu** EKP:n neuvosto antoi kahdet suuntaviivat ja yhden päätöksen, joilla pantiin täytäntöön useita aiempia päätöksiä rahapoliittisissa operaatioissa hyväksyttävien vakuuksien kelpoisuusehdoista ja toimitusmenettelyistä. Päätökset koskivat mm. luottokorttisaamisvakuudellisten arvopaperien lainakohtaisen tiedon vaatimuksia, omaisuusvakuudellisten arvopaperien luottoluokitusvaatimuksia ja ulkoisten luottoluokituslaitosten antamien luokitusten suhteuttamista eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa käytettyyn yhdenmukaistettuun luokitusasteikkoon. Vakuuksien toimitusmenettelyistä todettiin, että arvopapereita ei enää tarvitse kotiuttaa liikkeeseenlaskijan arvopaperikeskukseen vakuuskäyttöä varten ja että kolmansien osapuolten vakuushallintapalveluja voidaan käyttää myös rajat ylittävissä operaatioissa.
- Kesäkuu** EKP:n neuvosto teki 5.6. joukon rahapoliittisia päätöksiä:
- Perusrahoitusoperaatioiden korko laskettiin 0,15 prosenttiin, yli yön -talletuksille maksettava korko historiallisen alhaiseen -0,10 prosenttiin ja maksuvalmiusluoton korko 0,40 prosenttiin 11.6. lähtien. Negatiivista talletuskorkoa sovelletaan myös vähimmäisvarantovelvoitteen ylittäviin talletuksiin vastapuolten sekkitileillä.
- Perusrahoitusoperaatiot ja kolmen kuukauden mittaiset operaatiot toteutetaan ainakin joulukuussa 2016 päättyvän pitoperiodin loppuun saakka kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.
- Pitoperiodin mittaiset rahoitusoperaatiot lakkautetaan 10.6. järjestettävän operaation jälkeen. Samoin lopetetaan toistaiseksi arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman (Securities Markets Programme eli ns. SMP-ohjelman) likviditeettivaikutuksen neutraloimiseksi järjestetyt viikoittaiset hienosäätöoperaatiot.
- Rahapolitiikan välitysmekanismien toiminnan parantamiseksi järjestetään kahden vuoden ajan syyskuusta 2014 lähtien neljännesvuosittain kohdennettuja pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita (targeted longer-term refinancing operations, TLTRO), joilla pyritään edistämään pankkien luotonantoa euroalueen yksityiselle ei-rahoitussektorille. Myönnettävän keskuspankkirahoituksen määrä on sidottu pankkien luotonantoon. Rahoituksen korko on kiinteä (perusrahoitusoperaatioiden korko lainanottohetkellä + 0,10 prosenttiyksikköä). Lisäksi omaisuusvakuudellisten arvopaperien (asset-backed securities, ABS) suorien ostojen valmistelua nopeutetaan.
- Vakuuksien riittävyyden varmistamiseksi tilapäisesti vakuudeksi hyväksytyt lainasaamiset ja muut omaisuserät säilyttävät vakuuskelpoisuutensa ainakin syyskuuhun 2018 saakka.
- EKP:n neuvosto ilmoitti 17.6., että Yhdysvaltain dollarin määräisten rahoitusoperaatioiden toteutusta jatketaan toistaiseksi ja että operaatioiden tarvetta arvioidaan tulevaisuudessa säännöllisin väliajoin.

Heinäkuu	<p>EKP:n neuvosto ilmoitti 3.7. alkavansa käsitellä rahapolitiikkaa kokouksissaan kuuden viikon välein. Uuden kokousaikataulun myötä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksot pitenevät kuusiviikkoisiksi. EKP alkaa myös julkaista selontekoja rahapoliittisista keskusteluista tammikuusta 2015 lähtien. Samaan aikaan kerrottiin lisätietoja kohdennettujen pitempi-aikaisten rahoitusoperaatioiden (TLTRO) toteutuksesta.</p> <p>EKP:n neuvosto hyväksyi 9.7., että tietyt kelpoisuusvaatimukset täyttäviä yritysten lyhytaikaisia velkainstrumentteja voidaan lukea tilapäisesti vakuudeksi hyväksyttäviin lainasääntöihin.</p>
Elokuu	<p>EKP:n neuvosto päätti 7.8. EU:n neuvoston hyväksymien, Venäjään kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden toimeenpanosta eurojärjestelmän rahoitusoperaatioissa.</p>
Syyskuu	<p>EKP:n neuvosto päätti 4.9., että perusrahoitusoperaatioiden korko lasketaan 0,05 prosenttiin, maksuvalmiusluoton korko 0,30 prosenttiin ja yli yön -talletuksille maksettava korko -0,20 prosenttiin 10.9. lähtien.</p> <p>Lisäksi kerrottiin, että eurojärjestelmä alkaa ostaa suorien kauppajen avulla omaisuusvakuudellisia arvopapereita (ABS purchase programme, ABSPP) ja katettuja joukkolainoja (covered bond purchase programme, CBPP3).</p> <p>Muutoksista vakuutena käytettävien autolaina-, leasing- ja luottokorttisaamisvakuudellisten arvopapereiden (ABS) lainakohtaisessa raportoinnissa kerrottiin 4.9.</p>
Lokakuu	<p>EKP julkisti 2.10. lisää operatiivisia yksityiskohtia omaisuusvakuudellisten arvopapereiden ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmasta.</p> <p>Pankkien liikkeeseen laskemien katettujen joukkolainojen osto-ohjelma alkoi 20.10.</p>
Marraskuu	<p>EKP:n neuvosto ilmoitti 7.11. kolmen vuoden mittaisen rahoitusoperaation takaisinmaksujen väliaikaisesta keskeyttämisestä joulukuun 2014 lopussa.</p> <p>EKP:n neuvosto teki 19.11. päätöksen omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelman toteuttamisesta. Arvopaperiostot ohjelman kautta alkoivat 21.11.</p> <p>EKP:n neuvosto muutti 19.11. aliarvostusprosentteja, joita sovelletaan vakuutena käytettyihin Kreikan valtion liikkeeseen laskemiin tai takaamiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin.</p>
Joulukuu	<p>Syyskuussa (1.9.) tehty päätös, jolla muutettiin julkiseen sektoriin kuuluviin liikkeeseenlaskijoihin sovellettavaa sääntöä, joka koskee luottoluokitusten ensisijaisuusjärjestystä määrittäessä jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuutta ja niihin sovellettavia aliarvostuksia, tuli voimaan 15.12.</p>

Rahoitusmarkkinoita koskevat keskeiset viranomaistoimenpiteet vuonna 2014

Euroopan keskuspankkijärjestelmän toimenpiteet

- Tammikuu** EKP:n neuvosto hyväksyi 3.1.2014 uudet säännöt arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien ja linkkien arvioinnista sen selvittämiseksi, voidaanko ne hyväksyä käytettäväksi eurojärjestelmän luottotoimissa.
- EKP:n neuvosto antoi 7.1.2014 Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan parlamentin pyynnöstä lausunnon ehdotuksesta asetukseksi vertailuindeksien käytöstä rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa.
- EKP:n neuvosto antoi 22.1.2014 päätöksen Euroopan keskuspankin työjärjestyksen muuttamisesta siten, että siinä mm. määritetään yksityiskohtaisesti EKP:n neuvoston ja yhteisen valvontamekanismin valvontaelimen keskinäinen suhde.
- EKP:n neuvosto antoi 23.1.2014 suosituksen ulkomaisia tilastoja koskevista tilastovaatimuksista. Suositus on suunnattu mm. Suomen tilastoviranomaisille.
- EKP:n neuvosto hyväksyi 30.1.2014 verkkomaksamisen turvallisuutta koskevan arviointioppaan.
- Helmikuu** EKP:n neuvosto antoi 5.2.2014 EU:n neuvoston pyynnöstä lausunnon ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksupalveluista sisämarkkinoilla sekä lausunnon ehdotuksesta asetukseksi korttipohjaisista maksutapahtumista veloittavista toimitusmaksuista.
- EKP:n neuvosto hyväksyi 13.2.2014 arviointiraportin kaikista eurojärjestelmän luottooperaatioiden vakuuksien käsittelyssä käytettävistä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmistä ja linkeistä.
- EKP:n neuvosto antoi 24.2.2014 päätöksen ja suosituksen, jotka koskevat valmistelevien toimien järjestämistä yksityiskohtaisten luottotietojen keräämiseksi Euroopan keskuspankkijärjestelmässä.
- Maaliskuu** EKP:n neuvosto antoi 21.3.2014 Euroopan unionin neuvostolle suosituksen, jonka taustalla on tarve käyttää tilastotietoja EKP:n valvontatehtävissä.
- EKP:n neuvosto antoi 27.3.2014 suosituksen, jonka taustalla on kasvanut tarve vaihtaa luottamuksellisia tilastotietoja Euroopan keskuspankkijärjestelmän sisällä.
- Huhtikuu** EKP:n neuvosto antoi 16.4.2014 sekä suosituksen että asetuksen, joilla muutetaan EKP:n valtuuksia määrätä seuraamuksia. Seuraamuksia koskevaa EKP:n lainsäädäntöä muutetaan yhteisen valvontamekanismin perustamisen vuoksi. Säännöillä myös osin rajoitetaan seuraamusten määräämistä EKP:n valvontatehtävien yhteydessä, sillä näistä seuraamuksista säädetään yhteisen valvontamekanismin kehysasetuksessa (ns. YVM-asetus).
- EKP:n neuvosto antoi 16.4.2014 asetuksen yhteisessä valvontamekanismissa tehtävästä yhteistyöstä EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten kanssa. Asetuksessa määritetään pankkivalvontayhteistyön käytännön järjestelyt.

Toukokuu	<p>EKP:n neuvosto hyväksyi 2.5.2014 tilastotietojen salassapidon varmistamiseksi toteutettuja toimia käsittelevän raportin suositukset.</p> <p>EKP:n neuvosto antoi 2.5.2014 Suomen valtiovarainministeriön pyynnöstä lausunnon pankkien kriisinvratkaisusta Suomessa.</p> <p>EKP:n neuvosto antoi 21.5.2014 EU:n neuvoston pyynnöstä lausunnon ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rahamarkkinarahastoista.</p>
Kesäkuu	<p>EKP:n neuvosto antoi 2.6.2014 asetuksen sovittelulautakunnan perustamisesta ja sen työjärjestyksestä. Sovittelulautakunnan tarkoituksena on auttaa varmistamaan rahapoliittisten tehtävien ja valvontatehtävien eriyttäminen.</p>
Heinäkuu	<p>EKP:n neuvosto antoi 2.7.2014 päätöksen valvottavien yhteisöjen kansallisille toimivaltaisille viranomaisille ilmoittamien valvontatietojen toimittamisesta EKP:lle.</p>
Elokuu	<p>EKP julkaisi 21.8.2014 luettelon maksujärjestelmistä, jotka se on määrittänyt systemaattisesti merkittäviksi. Nämä neljä maksujärjestelmää ovat TARGET2, EURO1, STEP2-T ja CORE(FR). EKP:n neuvosto antoi asetuksen 3.7.2014, ja se tuli voimaan 12.8.2014.</p>
Syyskuu	<p>EKP:n neuvosto antoi 17.9.2014 päätöksen Euroopan keskuspankin rahapoliittisten tehtävien ja valvontatehtävien eriyttämisestä.</p>
Lokakuu	<p>Euroopan keskuspankki julkaisi 26.10.2014 tulokset vuoden kestäneestä kattavasta arvioinnista, jossa tarkastettiin euroalueen 130 suurimman pankin häiriönsietokyky ja vakavaraisuus vuoden 2013 lopussa.</p> <p>EKP:n neuvosto hyväksyi 30.10.2014 Euroclear Finland -yhtiön Infinity-järjestelmän käytettäväksi uutena arvopaperikaupan selvitysjärjestelmänä eurojärjestelmän luotto-operaatioissa. Infinity-järjestelmä otetaan käyttöön 2.2.2015.</p>
Marraskuu	<p>Euroopan keskuspankki aloitti 4.11.2014 euroalueen pankkivalvojana vuoden kestäneen valmisteluvaiheen jälkeen. EKP:n suorassa valvonnassa on 120 suurinta pankkiryhää, ja muut 3 500 pankkia ovat EKP:n välillisessä valvonnassa.</p> <p>EKP:n neuvosto antoi 6.11.2014 suuntaviivat, jotka koskevat muutoksia arvopaperien liikkeeseenlaskutilastojen laadinnassa sekä maksutapahtumien raportoinnissa, kun osapuolena on muu rahoituslaitos kuin rahalaitos.</p> <p>EKP:n neuvosto hyväksyi 13.11.2014 julkaistaviksi ohjeet Euroopan maksuneuvoston SEPA-tilisiirto- ja SEPA-suoraveloitussjärjestelyjen arviointiin yleisvalvontastandardien perusteella.</p> <p>EKP:n neuvosto antoi 19.11.2014 Euroopan parlamentin pyynnöstä lausunnon ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n luottolaitosten häiriönsietokykyä parantavista rakennetoimenpiteistä.</p> <p>EKP:n neuvosto antoi 26.11.2014 asetuksen rahamarkkinatilastoista. Asetus tulee voimaan 1.1.2015.</p>

Euroopan unionin sääntelyhankkeet ja niiden täytäntöönpano Suomessa

Tammikuu	Euroopan komissio julkisti ehdotuksensa säädöksiksi, joilla rajoitettaisiin suurimpien pankkien riskialtista kaupankäyntiä omaan lukuunsa (proprietary trading). Lakiehdotus antaisi valvontaviranomaisille myös oikeuden vaatia pankkeja erottamaan muita hyvin riskipitoisia kaupankäyntitoimintojaan talletuspankkitoiminnasta erillisiin yksiköihin. Ehdotuksessa on otettu huomioon Suomen Pankin pääjohtajan Erkki Liikasen johdolla toimineen korkean tason työryhmän raportti.
Toukokuu	Euroopan unionin ns. kriisinratkaisudirektiivi tuli voimaan. Direktiivi antaa kansallisille viranomaisille aiempaa vahvempaa keinoja hoitaa vakaviin ongelmiin ajautuneiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisit siten, että kriisinhoidon kustannukset säilytetään veronmaksajien sijasta ensisijaisesti yritysten osakkeenomistajille ja velkojille.
Elokuu	Laki luottolaitostoiminnasta (luottolaitoslaki) tuli voimaan. Lailla pannaan täytäntöön Euroopan unionin ns. vakavaraisuusdirektiivi, joka perustuu pankkien vakavaraisuussäätelyn maailmanlaajuiseen kokonaisuudistukseen (niin kutsuttu Basel III). Luottolaitoslain ja aiemmin voimaan tulleen Euroopan unionin ns. vakavaraisuusasetuksen myötä pankeilta vaaditaan aiempaa enemmän ja parempilaatuista omia varoja kattamaan pankkien tappioita. Lisäksi lailla annettiin makrovakauseräilyä Suomessa vastaavalle viranomaiselle, Finanssivalvonnalle, uusia harkinnanvaraisia sääntelykeinoja (makrovakauseräilyvälineitä) koko rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavien järjestelmäriskien torjumiseksi. Pankkiunionin yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta tuli voimaan. Asetuksessa muun muassa säädetään yhteisen eurooppalaisen kriisinratkaisuviranomaisen ja yhteisen kriisinratkaisurahaston perustamisesta sekä pankeilta kerättävästä vakauseräilymaksusta kriisinratkaisurahaston kartuttamiseksi.
Lokakuu	Euroopan komissio julkisti tarkentavaa lainsäädäntöä Euroopan unionin vakavaraisuusasetukseen sisältyvästä pankeille asetettavasta maksuvalmiusvaatimuksesta (liquidity coverage ratio). Ehdotuksen myötä muun muassa katetut joukkolainat hyväksytään aiemmin ehdotettua laajemmin pankkien likvideiksi maksuvalmiuspuskureiksi.
Marraskuu	Pankkiunioniin kuuluvien maiden pankkien valvontavastuu siirtyi Euroopan keskuspankille, joka valvoo suoraan 120:tä systeemisesti merkittävää pankkia. Suomalaisista pankeista Euroopan keskuspankin suoraan valvontaan siirtyivät Nordea Pankki Suomi -konserni, OP-Pohjola-ryhmä ja Danske Bank -konserni. Muiden pankkien suorasta valvonnasta vastaavat edelleen kansalliset valvontaviranomaiset.
Joulukuu	Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskeva laki vahvistettiin. Lailla pannaan täytäntöön Euroopan unionin ns. kriisinratkaisudirektiivi. Laissa muun muassa säädetään Suomeen perustettavasta uudesta rahoitusvakauseräilyviranomaisesta, Rahoitusvakauseräilyvirastosta, jolla on toimivalta päättää luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen asettamisesta kriisihallintoon ja käyttää kriisinratkaisua koskevia välineitä ja valtuuksia.

Muut asiat

- Tammikuu** Baselin pankkivalvontakomitea julkisti lopullisen ehdotuksensa ns. Basel III -säännöstyön sisältyvän pankeille maailmanlaajuisesti asetettavan vähimmäisomavaraisuusasteen (leverage) laskentatavasta. Vähimmäisomavaraisuusaste määrittelee, kuinka paljon pankeilla tulee olla parhaimmanlaatuisia omia varoja suhteessa niiden taseen loppusummaan ja tiettyihin taseen ulkopuolisiin eriin. Vähimmäisomavaraisuusasteen on määrä tulla voimaan vuoden 2018 alusta.
- Kesäkuu** Euroopan järjestelmäriskikomitea antoi kansallisen rahoitusjärjestelmän vakaudesta vastaaville makrovakausviranomaisille suosituksen uuden yhdenmukaisen makrovakausvälineen, muuttuvan lisäpääomavaatimuksen (vastasyklinen pääomapuskurivaatimus), asettamisessa hyödynnettävistä tunnusluvuista.
- Lokakuu** Arvopaperikaupan selvitys siirtyi niin kutsuttuun T+2-malliin aikaisemmasta T+3-mallista. Uusi malli tarkoittaa, että arvopaperikauppa selvitetään kahden pankkipäivän sisällä kaupan solmimisesta. Tämä markkinalähtöinen muutos toteutettiin samanaikaisesti monessa Euroopan maassa ja ennen tulevaa Euroopan alueen lainsäädännön vaatimusta T+2-selvitykseen siirtymisestä viimeistään vuoden 2015 alussa.
- Baselin pankkivalvontakomitea julkisti lopullisen ehdotuksensa pankeille asetettavan pysyvän varainhankinnan vaatimuksen (net stable funding ratio) sisällöstä. Vaatimuksella kasvatetaan pitkäaikaisen rahoituksen osuutta pankkien varainhankinnasta.

Suomen Pankin vuonna 2014 antamia lausuntoja

Rahoitusmarkkinoiden lainsäädäntöä ja kehittämistä koskevia lausuntoja

<i>Lausunnon vastaanottaja</i>	<i>Aihe</i>	<i>Päivämäärä</i>
Eduskunnan talousvaliokunta	Yhteistä kriisintarkkailurahastoa koskeva sopimus (U 58/2013 vp)	11.2.
	Valtioneuvoston ns. U-kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston asetukseksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportoinnista ja läpinäkyvyydestä	5.5.
	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkkailusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi sekä vakuutusmaksujen siirrosta yhteiseen kriisintarkkailurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 175/2014 vp)	9.10.
Finanssivalvonta	Vaihtoehtorahastojen hoitajia koskevan sääntelyn tuomat muutokset Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmaan	25.4.
	Operatiivisen riskin hallintaa koskevat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet rahoitussektorin valvottaville	4.7.
	Toiminnan ulkoistamista koskevat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet rahoitussektorin valvottaville	7.8.
	Sijoituspalvelutoiminnan järjestämistä koskevat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet	30.10.
Oikeusministeriö	Maksuehtolain (30/2013) muutosehdotus, lakialoite LA 64/2013	15.9.
Poliisihallitus	Elektroninen vaihdantaväline	3.3.
Sosiaali- ja terveysministeriö	Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vakuutusyhtiölain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	27.6.
	Vakuutusyhtiöitä koskevat asetuseronnokset	24.10.
Työ- ja elinkeinoministeriö	Hallituksen esitys ulkomaisten yritysostojen seurannasta annetun lain muuttamisesta	23.4.

<i>Lausunnon vastaanottaja</i>	<i>Aihe</i>	<i>Päivämäärä</i>
Valtiovarainministeriö	Kriisinratkaisutyöryhmän muistio: rahoitusmarkkinakriisin tehokas hallinta	2.5.
	Arvopaperien säilytysmallien laajentumisen ja yhentyvien markkinarakenteiden toteuttamisen arviointi sekä arvopaperikeskusta koskevan asetuksen täytäntöönpanon valmistelu – työryhmämuistio	13.8.
	Hallituksen esitys ns. FATCA-lainsäädännön toteuttamiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamiseksi	22.8.
	Joukkolainanhaltijoiden edustajia koskevan erityislainsäädännön tarpeen arviointi	22.8.
	Sijoittajien korvausrahasaston hakemus kannatusmaksujen vahvistamiseksi	19.9.
	Arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön sääntöjen muuttaminen Infinity-järjestelmän käyttöönoton, T+2-selvitykseen siirtymisen ja eräiden muiden seikkojen johdosta	26.9.
	Säästöpankkien Keskuspankki Suomen ylläpitämän selvitysjärjestelmän säännöt	3.10.
	Valtiovarainministeriön asetusluonnos luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta	3.11.
	Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	27.11.
	Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan lainsäädännön täytäntöönpanosta annettavat valtiovarainministeriön asetukset	3.12.

Suomen Pankin julkaisuja vuonna 2014

Aikakausjulkaisut

Euro & talous Ilmestyi viisi kertaa.

Bank of Finland Bulletin Ilmestyi viisi kertaa.

Tutkimustiedote Ilmestyi verkkojulkaisuna kaksi kertaa (suomeksi ja englanniksi).

Vuosikertomus Suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Tutkimusjulkaisut

Keskustelualoitteet Verkkojulkaisuna ilmestyi 33 makrotalous- ja rahoitusmarkkinatutkimusta (englanniksi).

Selvitykset ja raportit *BoF Online* -sarjassa ilmestyi verkkojulkaisuna 13 selvitystä.

Tilastojulkaisut *Rahalaitokset*, vuosikatsaus, ilmestyi verkkojulkaisuna helmikuussa (suomeksi ja englanniksi).

Sijoitusrahastot, vuosikatsaus, ilmestyi verkkojulkaisuna helmikuussa (suomeksi ja englanniksi).

Valuuttavaranto ja valuuttamääräinen likviditeetti, ilmestyi kuukausittain (englanniksi).

Siirtymätalouksien tutkimuslaitoksen julkaisut

Tutkimusjulkaisut *BOFIT Discussion Papers* -sarjassa ilmestyi verkkojulkaisuna 24 tutkimusta (englanniksi).

BOFIT Policy Brief -sarjassa ilmestyi 16 verkkojulkaisua (suomeksi tai englanniksi).

Seurantajulkaisut *BOFIT Viikkokatsaus*, ilmestyi verkkojulkaisuna viikoittain (suomeksi).

BOFIT Weekly, ilmestyi verkkojulkaisuna viikoittain (englanniksi).

BOFIT Venäjä-ennuste, ilmestyi verkkojulkaisuna kaksi kertaa (suomeksi).

BOFIT Forecast for Russia, ilmestyi verkkojulkaisuna kaksi kertaa (englanniksi).

BOFIT Kiina-ennuste, ilmestyi verkkojulkaisuna kaksi kertaa (suomeksi).

BOFIT Forecast for China, ilmestyi verkkojulkaisuna kaksi kertaa (englanniksi).

Julkaisujen tilaukset

Suomen Pankin julkaisuluettelo löytyy verkkopalvelusta osoitteesta www.suomenpankki.fi > Julkaisut.

Verkkosivuilla on maksuton palvelu, josta pankin julkaisuja voi tilata. Tilaaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä.

Verkkojulkaisuja voi tilata osoitteesta www.suomenpankki.fi > Julkaisut > Sähköisten julkaisujen tilaaminen.

Suomen Pankin vuosikertomus ilmestyy painettuna. Sitä voi tilata osoitteesta <http://www.suomenpankki.fi> > Julkaisut > Painettujen julkaisujen tilaaminen. Samasta osoitteesta voi tilata aiemmin ilmestyneitä painettuja julkaisuja.

Liitetaulukot

Pyörityksien vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
0 havainto on vähemmän kuin puolet käytetystä yksiköstä
. loogisesti mahdoton
.. tietoa ei ole saatu
– nolla
_ sarjan sisältö muuttunut

Taulukko 1.

Suomen Pankin tase kuukausittain, milj. euroa

VASTAAVAA		I	II	III
1	<i>Kulta ja kultasaamiset</i>	1 373	1 373	1 373
2	<i>Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta</i>	6 552	6 496	6 593
2.1	<i>Saamiset Kansainväliseltä valuuttarabastolta</i>	1 940	1 945	1 929
2.2	<i>Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset</i>	4 612	4 551	4 663
3	<i>Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta</i>	319	423	324
4	<i>Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta</i>	1 364	1 142	1 276
4.1	<i>Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja lainat</i>	1 364	1 142	1 276
4.2	<i>ERM II:n luottojärjestelyihin perustuvat saamiset</i>	–	–	–
5	<i>Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille</i>	1 600	525	495
5.1	<i>Perusrahoitusoperaatiot</i>	–	–	–
5.2	<i>Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot</i>	1 600	525	495
5.3	<i>Käänteiset hienosäätöoperaatiot</i>	–	–	–
5.4	<i>Käänteiset rakenteelliset operaatiot</i>	–	–	–
5.5	<i>Maksuvalmiusluotot</i>	–	–	–
5.6	<i>Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot</i>	–	–	–
6	<i>Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta</i>	87	68	0
7	<i>Euromääräiset arvopaperit euroalueelta</i>	9 950	10 002	10 026
7.1	<i>Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit</i>	3 607	3 585	3 559
7.2	<i>Muut arvopaperit</i>	6 343	6 417	6 467
8	<i>Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä</i>	–	–	–
9	<i>Eurojärjestelmän sisäiset saamiset</i>	23 415	19 336	24 068
9.1	<i>Osuus EKP:n pääomasta</i>	142	144	144
9.2	<i>Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset</i>	728	728	728
9.3	<i>EKP:n sijoitustodistusten liikkeeseenlaskuun liittyvät saamiset</i>	–	–	–
9.4	<i>TARGET-järjestelmään ja kirjeenvaihtajien pankkitileihin liittyvät saamiset (netto)</i>	19 131	15 048	19 780
9.5	<i>Muut eurojärjestelmän sisäiset saamiset (netto)</i>	3 414	3 415	3 415
10	<i>Muut saamiset</i>	1 032	1 009	1 010
Yhteensä		45 694	40 374	45 165

Pyörityksien vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
Lähde: Suomen Pankki.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 481	1 481	1 481	1 516	1 516	1 516	1 516	1 516	1 557
6 505	6 517	6 473	6 544	6 604	6 414	6 767	6 708	7 020
1 949	1 949	1 937	1 942	1 927	1 930	1 969	1 952	1 913
4 556	4 568	4 535	4 602	4 677	4 484	4 798	4 756	5 106
420	355	345	495	454	652	621	606	360
1 168	1 075	1 146	921	900	859	896	1 071	1 044
1 168	1 075	1 146	921	900	859	896	1 071	1 044
-	-	-	-	-	-	-	-	-
495	480	484	531	486	549	553	947	722
-	-	-	-	-	-	10	510	15
495	480	484	484	486	549	543	437	707
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	47	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	0	0	62	25	59	16	141	37
10 468	10 758	11 294	11 213	11 072	11 039	11 059	11 110	11 316
3 539	3 444	3 313	3 193	3 015	3 015	3 066	3 412	3 568
6 929	7 314	7 982	8 020	8 057	8 024	7 993	7 698	7 748
-	-	-	-	-	-	-	-	-
19 783	22 077	18 438	20 152	17 710	17 426	14 667	13 226	24 584
144	144	144	144	144	144	144	144	144
728	728	728	728	728	728	728	728	728
-	-	-	-	-	-	-	-	-
15 470	17 736	14 096	15 807	13 207	12 923	10 188	8 716	19 732
3 440	3 469	3 469	3 473	3 630	3 630	3 606	3 637	3 979
1 020	1 026	1 029	1 028	1 016	1 031	1 018	1 023	1 082
41 347	43 769	40 691	42 462	39 783	39 544	37 112	36 347	47 722

Taulukko 1.
(jatkoa)

VASTATTAVAA		I	II	III
1	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	15 401	15 424	15 478
2	<i>Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille</i>	19 990	14 782	19 369
2.1	<i>Vähimmäisvarantotalletukset</i>	11 365	10 419	12 194
2.2	<i>Yötalletukset</i>	–	–	–
2.3	<i>Määräaikaistalletukset</i>	8 625	4 363	7 175
2.4	<i>Käänteiset hienosäättöoperaatiot</i>	–	–	–
2.5	<i>Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset</i>	–	–	–
3	<i>Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille</i>	–	–	–
4	<i>Euromääräiset velat muille euroalueella oleville</i>	80	75	73
4.1	<i>Julkisyhteisöt</i>	–	–	–
4.2	<i>Muut velat</i>	80	75	73
5	<i>Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle</i>	603	418	538
6	<i>Valuuttamääräiset velat euroalueelle</i>	0	37	0
7	<i>Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle</i>	66	66	106
7.1	<i>Talletukset ja muut velat</i>	66	66	106
7.2	<i>ERM II:n luottojärjestelyihin perustuvat velat</i>	–	–	–
8	<i>Myönnettyjen erityisten nosto-oikeuksien vastaerä</i>	1 330	1 330	1 330
9	<i>Eurojärjestelmän sisäiset velat</i>	–	–	–
9.1	<i>EKP:n sijoitustodistuksiin liittyvä velkajärjestely</i>	–	–	–
9.2	<i>TARGET-järjestelmään ja kirjeenvaihtajapankkitileihin liittyvät velat (netto)</i>	–	–	–
9.3	<i>Muut eurojärjestelmän sisäiset velat (netto)</i>	–	–	–
10	<i>Muut velat</i>	524	540	570
11	<i>Arvonmuutostilit</i>	1 556	1 556	1 556
12	<i>Varaukset ja oma pääoma</i>	6 144	6 144	6 144
12.1	<i>Kantarabasto</i>	841	841	841
12.2	<i>Vararahasto</i>	1 601	1 601	1 601
12.3	<i>Eläkevaraukset</i>	582	582	582
12.4	<i>Muut varaukset</i>	3 120	3 120	3 120
Yhteensä		45 694	40 374	45 165

Pyörityksien vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
Lähde: Suomen Pankki.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
15 599	15 755	15 833	15 903	16 044	16 078	16 110	16 205	16 793
15 466	18 171	14 835	16 374	13 541	13 289	10 482	9 668	20 308
7 656	13 896	14 835	16 374	13 521	13 289	10 482	9 668	20 233
-	5	-	-	20	-	-	-	75
7 810	4 270	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	16	-	-
73	67	18	31	25	17	18	17	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-
73	67	18	31	25	17	18	17	2
377	151	346	182	154	100	32	46	2
41	0	0	129	101	114	75	2	-
39	26	26	41	93	67	63	67	58
39	26	26	41	93	67	63	67	58
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 333	1 333	1 333	1 347	1 347	1 347	1 401	1 401	1 418
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
295	141	175	210	230	286	311	336	172
1 684	1 684	1 684	1 807	1 807	1 807	2 165	2 165	2 304
6 440	6 440	6 440	6 440	6 440	6 440	6 440	6 440	6 665
841	841	841	841	841	841	841	841	841
1 660	1 660	1 660	1 660	1 660	1 660	1 660	1 660	1 660
616	616	616	616	616	616	616	616	616
3 323	3 323	3 323	3 323	3 323	3 323	3 323	3 323	3 548
41 347	43 769	40 691	42 462	39 783	39 544	37 112	36 347	47 722

Taulukko 2.

Eurojärjestelmän keskeiset korot

<i>Kiinteäkorkoinen huutokauppa Perusrahoitusoperaation korko</i>			<i>Vaihtuvakorkoinen huutokauppa Minimitarjouskorko</i>		
<i>Päätös</i>	<i>Voimaantulopäivä</i>	<i>%</i>	<i>Päätös</i>	<i>Voimaantulopäivä</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	3,00	8.6.2000	28.6.2000	4,25
8.4.1999	14.4.1999	2,50	31.8.2000	6.9.2000	4,50
4.11.1999	10.11.1999	3,00	5.10.2000	11.10.2000	4,75
3.2.2000	9.2.2000	3,25	10.5.2001	15.5.2001	4,50
16.3.2000	22.3.2000	3,50	30.8.2001	5.9.2001	4,25
27.4.2000	4.5.2000	3,75	17.9.2001	19.9.2001	3,75
8.6.2000	15.6.2000	4,25	8.11.2001	14.11.2001	3,25
			5.12.2002	11.12.2002	2,75
8.10.2008	15.10.2008	3,75	6.3.2003	7.3.2003	2,50
6.11.2008	12.11.2008	3,25	5.6.2003	6.6.2003	2,00
4.12.2008	10.12.2008	2,50	1.12.2005	6.12.2005	2,25
15.1.2009	21.1.2009	2,00	2.3.2006	8.3.2006	2,50
5.3.2009	11.3.2009	1,50	8.6.2006	15.6.2006	2,75
2.4.2009	8.4.2009	1,25	3.8.2006	9.8.2006	3,00
7.5.2009	13.5.2009	1,00	5.10.2006	11.10.2006	3,25
7.4.2011	13.4.2011	1,25	7.12.2006	13.12.2006	3,50
7.7.2011	13.7.2011	1,50	8.3.2007	14.3.2007	3,75
3.11.2011	9.11.2011	1,25	7.6.2007	13.6.2007	4,00
8.12.2011	14.12.2011	1,00	3.7.2008	9.7.2008	4,25
5.7.2012	11.7.2012	0,75			
2.5.2013	8.5.2013	0,50			
7.11.2013	13.11.2013	0,25			
5.6.2014	11.6.2014	0,15			
4.9.2014	10.9.2014	0,05			

Maksuvalmiusjärjestelmä

		<i>Talletuskorko</i>	<i>Maksuvalmiusluoton korko</i>
<i>Päätös</i>	<i>Voimaantulopäivä</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	2,00	4,50
22.12.1998	4.1.1999	2,75	3,25
21.1.1999	22.1.1999	2,00	4,50
8.4.1999	9.4.1999	1,50	3,50
4.11.1999	5.11.1999	2,00	4,00
3.2.2000	4.2.2000	2,25	4,25
16.3.2000	17.3.2000	2,50	4,50
27.4.2000	28.4.2000	2,75	4,75
8.6.2000	9.6.2000	3,25	5,25
31.8.2000	1.9.2000	3,50	5,50
5.10.2000	6.10.2000	3,75	5,75

Maksuvalmiusjärjestelmä

		Talletuskorko	Maksuvalmiusluoton korko
Päätös	Voimaantulopäivä	%	%
10.5.2001	11.5.2001	3,50	5,50
30.8.2001	31.8.2001	3,25	5,25
17.9.2001	18.9.2001	2,75	4,75
8.11.2001	9.11.2001	2,25	4,25
5.12.2002	6.12.2002	1,75	3,75
6.3.2003	7.3.2003	1,50	3,50
5.6.2003	6.6.2003	1,00	3,00
1.12.2005	6.12.2005	1,25	3,25
2.3.2006	8.3.2006	1,50	3,50
8.6.2006	15.6.2006	1,75	3,75
3.8.2006	9.8.2006	2,00	4,00
5.10.2006	11.10.2006	2,25	4,25
7.12.2006	13.12.2006	2,50	4,50
8.3.2007	14.3.2007	2,75	4,75
7.6.2007	13.6.2007	3,00	5,00
3.7.2008	9.7.2008	3,25	5,25
8.10.2008	8.10.2008	2,75	4,75
8.10.2008	9.10.2008	3,25	4,25
6.11.2008	12.11.2008	2,75	3,75
4.12.2008	10.12.2008	2,00	3,00
15.1.2009	21.1.2009	1,00	3,00
5.3.2009	11.3.2009	0,50	2,50
2.4.2009	8.4.2009	0,25	2,25
7.5.2009	13.5.2009	0,25	1,75
7.4.2011	13.4.2011	0,50	2,00
7.7.2011	13.7.2011	0,75	2,25
3.11.2011	9.11.2011	0,50	2,00
8.12.2011	14.12.2011	0,25	1,75
5.7.2012	11.7.2012	0,00	1,50
2.5.2013	8.5.2013	0,00	1,00
7.11.2013	13.11.2013	0,00	0,75
5.6.2014	11.6.2014	-0,10	0,40
4.9.2014	10.9.2014	-0,20	0,30

* Negatiivisen talletuskoron aikana talletuskorkoa on sovellettu myös vähimmäisvarantovelvoitteen ylittäviin talletuksiin sekä laajasti muihin talletuksiin.

Lähde: Euroopan keskuspankki.

Taulukko 3.

Vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten euroalueen luottolaitosten varantopohja, mrd. euroa

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 1 prosentin velvoitetta		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6
2013						
Joulukuu	17 847,1	9 811,6	518,8	2 447,1	1 152,6	3 917,1
2014						
Tammikuu	18 010,5	9 834,5	569,0	2 436,0	1 233,4	3 937,5
Helmikuu	17 994,9	9 825,2	572,2	2 409,7	1 281,0	3 906,9
Maaliskuu	17 978,0	9 885,5	553,4	2 395,7	1 232,6	3 910,7
Huhtikuu	18 035,7	9 948,1	541,3	2 364,4	1 257,2	3 924,7
Toukokuu	18 077,2	10 002,9	543,9	2 356,2	1 270,3	3 903,9
Kesäkuu	17 990,3	10 022,5	546,3	2 342,3	1 208,3	3 870,9
Heinäkuu	18 038,7	10 030,9	550,1	2 326,6	1 295,5	3 835,6
Elokuu	17 417,3	10 055,1	561,8	1 654,3	1 303,8	3 842,3
Syyskuu	18 101,0	10 135,7	555,6	2 306,0	1 250,4	3 853,2
Lokakuu	18 100,2	10 138,8	538,5	2 294,0	1 324,5	3 804,3
Marraskuu	18 218,9	10 267,7	532,8	2 278,2	1 346,8	3 793,4

Lähde: Euroopan keskuspankki.

Vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten suomalaisten luottolaitosten varantopohja, milj. euroa

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 1 prosentin velvoitetta		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6
2013						
Joulukuu	349 122	208 733	16 362	14 634	43 992	65 401
2014						
Tammikuu	351 521	203 801	18 007	15 053	47 071	67 590
Helmikuu	342 508	196 788	17 081	14 910	45 980	67 749
Maaliskuu	354 370	205 322	17 165	15 051	46 302	70 530
Huhtikuu	356 678	202 107	17 432	15 090	50 241	71 807
Toukokuu	361 483	206 265	17 247	15 780	49 986	72 205
Kesäkuu	358 575	208 087	16 323	16 281	46 187	71 696
Heinäkuu	355 079	206 286	16 222	16 188	44 454	71 930
Elokuu	355 883	204 593	14 816	16 178	47 864	72 431
Syyskuu	363 119	207 185	14 987	16 219	50 986	73 742
Lokakuu	360 729	200 156	15 830	16 233	55 000	73 509
Marraskuu	361 310	202 782	16 027	16 415	52 396	73 690

Lähde: Suomen Pankki.

Taulukko 4.

Vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten euroalueen luottolaitosten varantojen pito, mrd. euroa

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset	Toteutuneet varantotalletukset	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko, %
	1	2	3	4	5
2013					
Joulukuu	103,3	220,2	116,9	0,0	0,25
2014					
Tammikuu	103,4	248,1	144,8	0,0	0,25
Helmikuu	103,6	216,0	112,4	0,0	0,25
Maaliskuu	102,8	201,1	98,3	0,0	0,25
Huhtikuu	103,6	195,2	91,6	0,0	0,25
Toukokuu	103,5	191,2	87,7	0,0	0,25
Kesäkuu	103,9	192,3	88,3	0,0	0,25
Heinäkuu	104,4	214,3	109,8	0,0	0,15
Elokuu	105,0	210,2	105,2	0,0	0,15
Syyskuu	105,2	210,1	104,9	0,0	0,15
Lokakuu	105,3	192,6	87,3	0,0	0,05
Marraskuu	105,7	188,3	82,8	0,0	0,05
Joulukuu	106,5	185,4	79,0	0,0	0,05
2015					
Joulukuu	106,3	236,3	130,1	0,0	0,05

Lähde: Euroopan keskuspankki.

Vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten suomalaisten luottolaitosten varantojen pito, milj. euroa

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset	Toteutuneet varantotalletukset	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko, %
	1	2	3	4	5
2013					
Joulukuu	2 137,6	14 210,0	12 072,4	0,0	0,25
2014					
Tammikuu	2 199,3	12 430,7	10 231,4	0,0	0,25
Helmikuu	2 223,1	11 084,8	8 861,7	0,0	0,25
Maaliskuu	2 190,6	13 141,7	10 951,1	0,0	0,25
Huhtikuu	2 111,4	10 888,6	8 777,2	0,0	0,25
Toukokuu	2 197,7	13 477,6	11 279,9	0,0	0,25
Kesäkuu	2 168,2	14 616,9	12 448,7	0,0	0,15
Heinäkuu	2 208,0	15 254,2	13 046,2	0,0	0,15
Elokuu	2 217,0	13 873,2	11 656,2	0,0	0,15
Syyskuu	2 197,9	13 080,6	10 882,7	0,0	0,05
Lokakuu	2 166,9	12 573,5	10 406,6	0,0	0,05
Marraskuu	2 194,6	11 010,4	8 815,9	0,0	0,05
Joulukuu	2 132,7	17 461,9	15 329,3	0,0	0,05
2015					
Joulukuu	2 160,9	12 805,1	10 644,2	0,0	0,05

Lähde: Suomen Pankki.

Taulukko 5.

Euroalueen rahamäärä M3 ja Suomen rahalaitosten vastaavat erät¹

	Euroalueen rahamäärä M3			Euroalueen M3:een luettavat suomalaisten rahalaitosten erät ²		
	Kanta ⁴ , mrd. euroa	12 kk:n muutos ^{3,4} , %	12 kk:n muutoksen 3 kk:n liukuva keskiarvo ^{3,4} , %	Kanta, mrd. euroa	12 kk:n muutos ³ , %	12 kk:n muutoksen 3 kk:n liukuva keskiarvo ³ , %
	1	2	3	4	5	6
2010	9 292,0	1,1	1,3	137,3	5,2	4,3
2011	9 498,3	1,6	1,7	143,6	6,0	6,5
2012	9 780,9	3,5	3,6	140,3	0,5	1,1
2013	9 830,0	1,0	1,2	145,2	4,1	3,8
2014	10 330,2	3,8	3,6	148,2	1,3	0,9
2014						
Tammikuu	9 877,7	1,2	1,2	145,8	4,5	4,3
Helmikuu	9 904,6	1,3	1,2	145,4	4,4	4,9
Maaliskuu	9 886,2	1,0	1,1	149,1	5,9	5,1
Huhtikuu	9 888,2	0,8	1,0	145,0	5,0	5,2
Toukokuu	9 931,6	1,1	1,2	146,2	4,7	3,4
Kesäkuu	9 963,6	1,6	1,5	145,2	0,5	2,1
Heinäkuu	10 014,4	1,8	1,8	145,6	1,2	1,1
Elokuu	10 055,6	2,0	2,1	145,7	1,6	1,5
Syyskuu	10 087,8	2,5	2,3	145,6	1,6	1,6
Lokakuu	10 131,4	2,5	2,7	144,7	1,5	1,5
Marraskuu	10 206,7	3,1	3,1	145,0	1,5	1,4
Joulukuu	10 330,2	3,8	3,6	148,2	1,3	0,9

¹ Tiedot on laskettu ilman valtionhallinnon ja euroalueen ulkopuolisten sijoittajien hallussa olevia jälkimarkkinakelpoisia instrumentteja.

² Tiedot on laskettu ilman yleisön hallussa olevaa rahaa.

³ Muutosprosentti on laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

⁴ Kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistetut tiedot.

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Suomen Pankki.

Taulukko 6.

Keskeiset markkinakorot

	Eonia- korko	Euriborkorot (todelliset päivät / 360)						Suomen valtion obligaatioiden korkoja	
		1 kk	2 kk	3 kk	6 kk	9 kk	12 kk	5 v	10 v
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2010	0,44	0,570	0,663	0,813	1,083	1,223	1,352	1,781	3,003
2011	0,87	1,178	1,260	1,393	1,638	1,826	2,009	2,083	2,997
2012	0,23	0,325	0,431	0,571	0,824	0,973	1,108	0,875	1,886
2013	0,09	0,130	0,177	0,221	0,337	0,441	0,536	0,815	1,863
2014	0,10	0,131	0,170	0,209	0,308	0,391	0,475	0,506	1,436
2014									
Tammikuu	0,21	0,224	0,258	0,292	0,396	0,486	0,562	0,962	1,993
Helmikuu	0,16	0,224	0,252	0,288	0,387	0,469	0,549	0,764	1,921
Maaliskuu	0,19	0,232	0,268	0,305	0,407	0,493	0,577	0,733	1,905
Huhtikuu	0,25	0,253	0,291	0,330	0,430	0,513	0,604	0,694	1,840
Toukokuu	0,25	0,259	0,291	0,325	0,417	0,503	0,592	0,622	1,690
Kesäkuu	0,08	0,153	0,198	0,241	0,333	0,421	0,513	0,575	1,569
Heinäkuu	0,04	0,096	0,155	0,205	0,305	0,395	0,488	0,458	1,356
Elokuu	0,02	0,085	0,142	0,192	0,292	0,380	0,469	0,368	1,183
Syyskuu	0,01	0,018	0,058	0,097	0,200	0,275	0,362	0,287	1,129
Lokakuu	0,00	0,008	0,045	0,083	0,184	0,256	0,338	0,243	1,014
Marraskuu	-0,01	0,010	0,044	0,081	0,182	0,257	0,335	0,175	0,899
Joulukuu	-0,03	0,023	0,047	0,081	0,176	0,253	0,329	0,273	0,888

Lähteet: Euroopan keskuspankki, Reuters ja Bloomberg.

Taulukko 7.

Suomen nimellisiä kilpailukykyindikaattoreita ja EKP:n laskema euron efektiivinen valuuttakurssi

	<i>Suppea indikaattori¹</i>	<i>Suppea, euroalueen mailla täydennetty indikaattori¹</i>	<i>Laaja indikaattori¹</i>	<i>Euron efektiivinen valuuttakurssi, suppea maaryhmä¹</i>
<i>Tammi-maaliskuu 1999 = 100</i>				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2010	107,5	103,0	106,0	111,5
2011	105,8	102,3	105,9	110,8
2012	100,3	99,9	103,0	104,9
2013	104,1	101,6	105,4	110,6
2014	105,9	102,4	107,8	109,7
2014				
Tammikuu	106,5	102,6	107,6	112,3
Helmikuu	106,5	102,6	108,0	112,1
Maaliskuu	107,1	102,8	108,7	112,9
Huhtikuu	107,2	102,9	108,6	112,2
Toukokuu	106,5	102,6	108,0	111,0
Kesäkuu	106,1	102,4	107,6	109,9
Heinäkuu	106,3	102,5	107,6	109,4
Elokuu	105,6	102,2	107,3	108,7
Syyskuu	104,6	101,8	106,7	107,3
Lokakuu	104,2	101,6	106,7	106,5
Marraskuu	104,9	101,9	107,4	106,9
Joulukuu	105,6	102,2	109,0	106,9

¹ Kun euro vahvistuu, indeksi nousee. Suppeassa indikaattorissa on mukana 12 maata vuodesta 1999 alkaen, suppeassa, euromailla täydennetyssä indikaattorissa 23 maata ja laajassa indikaattorissa 37 maata.

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Suomen Pankki.

Taulukko 8.

Euroalueen ja Suomen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, vuotuinen prosenttimuutos

	<i>Euroalue</i>	<i>Suomi</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>
2010	1,6	1,7
2011	2,7	3,3
2012	2,5	3,2
2013	1,4	2,2
2014	0,4	1,2
2014		
Tammikuu	0,8	1,9
Helmikuu	0,7	1,6
Maaliskuu	0,5	1,3
Huhtikuu	0,7	1,3
Toukokuu	0,5	1,0
Kesäkuu	0,5	1,1
Heinäkuu	0,4	1,0
Elokuu	0,4	1,2
Syyskuu	0,3	1,5
Lokakuu	0,4	1,2
Marraskuu	0,3	1,1
Joulukuu	-0,2	0,6

Lähteet: Eurostat ja Tilastokeskus.

Taulukko 9.

Keskeisiä euron kursseja¹

	Yhdysvaltain dollari			Japanin jeni		
	<i>Alin</i>	<i>Keskiarvo</i>	<i>Ylin</i>	<i>Alin</i>	<i>Keskiarvo</i>	<i>Ylin</i>
	1	2	3	4	5	6
2010	1,1942	1,3257	1,4563	106,19	116,24	134,23
2011	1,2889	1,3920	1,4882	100,20	110,96	122,80
2012	1,2089	1,2848	1,3454	94,63	102,49	113,87
2013	1,2768	1,3281	1,3814	113,93	129,66	145,02
2014	1,2141	1,3285	1,3953	134,95	140,31	149,03
2014						
Tammikuu	1,3516	1,3610	1,3687	138,13	141,47	143,82
Helmikuu	1,3495	1,3659	1,3813	136,78	139,35	140,77
Maaliskuu	1,3732	1,3823	1,3942	139,51	141,48	143,39
Huhtikuu	1,3700	1,3813	1,3872	140,62	141,62	143,12
Toukokuu	1,3607	1,3732	1,3953	138,18	139,74	142,06
Kesäkuu	1,3528	1,3592	1,3658	137,81	138,72	139,78
Heinäkuu	1,3379	1,3539	1,3688	136,51	137,72	139,06
Elokuu	1,3177	1,3316	1,3422	136,45	137,11	137,92
Syyskuu	1,2583	1,2901	1,3151	136,27	138,39	140,11
Lokakuu	1,2524	1,2673	1,2823	134,95	136,85	140,18
Marraskuu	1,2393	1,2472	1,2539	141,96	145,03	148,25
Joulukuu	1,2141	1,2331	1,2537	145,23	147,06	149,03

	Englannin punta			Ruotsin kruunu		
	<i>Alin</i>	<i>Keskiarvo</i>	<i>Ylin</i>	<i>Alin</i>	<i>Keskiarvo</i>	<i>Ylin</i>
	7	8	9	10	11	12
2010	0,81040	0,85784	0,9114	8,9630	9,5373	10,2723
2011	0,83155	0,86788	0,9050	8,7090	9,0298	9,3127
2012	0,77835	0,81087	0,8482	8,2077	8,7041	9,1356
2013	0,81075	0,84926	0,8789	8,2931	8,6515	9,0604
2014	0,77730	0,80612	0,8383	8,7661	9,0985	9,6234
2014						
Tammikuu	0,81900	0,82674	0,83215	8,7661	8,8339	8,9260
Helmikuu	0,81885	0,82510	0,83220	8,7718	8,8721	8,9953
Maaliskuu	0,82170	0,83170	0,83830	8,8226	8,8666	8,9483
Huhtikuu	0,82050	0,82520	0,82970	8,9002	9,0329	9,1091
Toukokuu	0,80935	0,81535	0,82330	8,9740	9,0298	9,0844
Kesäkuu	0,79740	0,80409	0,81470	9,0005	9,0914	9,1962
Heinäkuu	0,79030	0,79310	0,79810	9,1523	9,2326	9,3286
Elokuu	0,79285	0,79730	0,80265	9,1489	9,1878	9,2563
Syyskuu	0,77730	0,79113	0,80235	9,1465	9,1929	9,2634
Lokakuu	0,77820	0,78861	0,79700	9,0668	9,1797	9,3630
Marraskuu	0,78085	0,79054	0,79965	9,1908	9,2384	9,2790
Joulukuu	0,77890	0,78830	0,79650	9,2562	9,4043	9,6234

¹ Yhden euron arvo ko. valuuttana.
Lähde: Euroopan keskuspankki.

Taulukko 10.

Muita euron kursseja, keskiarvo

	<i>Tšekin koruna</i>	<i>Tanskan kruunu</i>	<i>Unkarin forintti</i>	<i>Liettuan liti</i>	<i>Latvian lati</i>	<i>Puolan zloty</i>
	1	2	3	4	5	6
2010	25,284	7,447	275,480	3,453	0,709	3,995
2011	24,590	7,451	279,373	3,453	0,706	4,121
2012	25,149	7,444	289,249	3,453	0,697	4,185
2013	25,980	7,458	296,873	3,453	0,701	4,197
2014	27,536	7,455	308,706	3,453	..	4,184
2014						
Tammikuu	27,485	7,461	302,475	3,453	..	4,180
Helmikuu	27,444	7,462	310,195	3,453	..	4,174
Maaliskuu	27,395	7,464	311,493	3,453	..	4,199
Huhtikuu	27,450	7,466	307,369	3,453	..	4,185
Toukokuu	27,437	7,464	304,576	3,453	..	4,180
Kesäkuu	27,450	7,459	305,867	3,453	..	4,135
Heinäkuu	27,458	7,456	309,808	3,453	..	4,144
Elokuu	27,816	7,455	313,907	3,453	..	4,192
Syyskuu	27,599	7,445	313,197	3,453	..	4,190
Lokakuu	27,588	7,445	307,846	3,453	..	4,207
Marraskuu	27,667	7,442	306,888	3,453	..	4,212
Joulukuu	27,640	7,440	310,833	3,453	..	4,215

	<i>Sveitsin frangi</i>	<i>Norjan kruunu</i>	<i>Bulgarian lev</i>	<i>Kroatian kuna</i>	<i>Romanian leu</i>	<i>Venäjän rupla</i>
	7	8	9	10	11	12
2010	1,380	8,004	1,956	7,289	4,212	40,263
2011	1,233	7,793	1,956	7,439	4,239	40,885
2012	1,205	7,475	1,956	7,522	4,459	39,926
2013	1,231	7,807	1,956	7,579	4,419	42,337
2014	1,215	8,354	1,956	7,634	4,444	50,952
2014						
Tammikuu	1,232	8,393	1,956	7,635	4,520	46,030
Helmikuu	1,221	8,356	1,956	7,657	4,492	48,255
Maaliskuu	1,218	8,291	1,956	7,658	4,493	49,948
Huhtikuu	1,219	8,251	1,956	7,627	4,462	49,298
Toukokuu	1,220	8,151	1,956	7,595	4,424	47,840
Kesäkuu	1,218	8,215	1,956	7,577	4,393	46,751
Heinäkuu	1,215	8,388	1,956	7,615	4,410	46,998
Elokuu	1,212	8,252	1,956	7,633	4,425	48,178
Syyskuu	1,208	8,180	1,956	7,624	4,410	49,052
Lokakuu	1,208	8,314	1,956	7,657	4,415	51,938
Marraskuu	1,203	8,491	1,956	7,670	4,429	57,519
Joulukuu	1,203	8,980	1,956	7,668	4,458	70,327

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Suomen Pankki.

Taulukko 10.
(jatkoa)

	<i>Turkin lira</i>	<i>Australian dollari</i>	<i>Kanadan dollari</i>	<i>Kiinan juan renminbi</i>	<i>Hongkongin dollari</i>	<i>Indonesian rupia</i>	<i>Korean tasavallan won</i>
	13	14	15	16	17	18	19
2010	1,997	1,442	1,365	8,971	10,299	12041,705	1531,821
2011	2,338	1,348	1,376	8,996	10,836	12206,510	1541,234
2012	2,314	1,241	1,284	8,105	9,966	12045,733	1447,691
2013	2,534	1,378	1,368	8,165	10,302	13856,597	1453,903
2014	2,906	1,472	1,466	8,186	10,302	15748,918	1398,142
2014							
<i>Tammikuu</i>	3,030	1,538	1,488	8,237	10,559	16471,940	1453,935
<i>Helmikuu</i>	3,018	1,522	1,509	8,306	10,601	16270,183	1462,511
<i>Maaliskuu</i>	3,063	1,522	1,535	8,533	10,728	15785,890	1479,990
<i>Huhtikuu</i>	2,939	1,483	1,518	8,598	10,711	15801,665	1441,277
<i>Toukokuu</i>	2,874	1,476	1,495	8,566	10,646	15830,115	1407,129
<i>Kesäkuu</i>	2,881	1,452	1,473	8,470	10,537	16167,871	1385,448
<i>Heinäkuu</i>	2,870	1,442	1,452	8,394	10,493	15789,655	1382,290
<i>Elokuu</i>	2,878	1,431	1,455	8,197	10,321	15603,097	1364,171
<i>Syyskuu</i>	2,854	1,425	1,420	7,921	10,002	15362,845	1336,017
<i>Lokakuu</i>	2,858	1,444	1,421	7,763	9,831	15389,795	1345,249
<i>Marraskuu</i>	2,788	1,443	1,414	7,641	9,672	15177,152	1370,365
<i>Joulukuu</i>	2,830	1,493	1,422	7,633	9,563	15351,192	1359,974

	<i>Malesian ringgit</i>	<i>Uuden- Seelannin dollari</i>	<i>Filippiinien peso</i>	<i>Singaporen dollari</i>	<i>Thaimaan babt</i>	<i>Etelä- Afrikan randi</i>	<i>Kansainvälisen valuutta- rahaston erityinen nosto-oikeus</i>
	20	21	22	23	24	25	26
2010	4,267	1,838	59,739	1,806	42,014	9,698	0,869
2011	4,256	1,760	60,260	1,749	42,429	10,097	0,882
2012	3,967	1,587	54,246	1,605	39,928	10,551	0,839
2013	4,186	1,621	56,427	1,662	40,830	12,833	0,874
2014	4,345	1,600	58,979	1,682	43,147	14,404	0,874
2014							
<i>Tammikuu</i>	4,501	1,645	61,263	1,733	44,822	14,824	0,887
<i>Helmikuu</i>	4,519	1,647	61,238	1,730	44,568	14,982	0,887
<i>Maaliskuu</i>	4,536	1,620	61,901	1,751	44,765	14,861	0,893
<i>Huhtikuu</i>	4,499	1,605	61,646	1,735	44,657	14,582	0,892
<i>Toukokuu</i>	4,434	1,596	60,258	1,719	44,686	14,300	0,888
<i>Kesäkuu</i>	4,376	1,577	59,543	1,701	44,195	14,509	0,882
<i>Heinäkuu</i>	4,310	1,558	58,844	1,682	43,470	14,437	0,878
<i>Elokuu</i>	4,231	1,578	58,320	1,662	42,644	14,205	0,872
<i>Syyskuu</i>	4,152	1,584	57,033	1,630	41,536	14,158	0,860
<i>Lokakuu</i>	4,144	1,609	56,807	1,615	41,139	14,027	0,853
<i>Marraskuu</i>	4,175	1,593	56,101	1,617	40,908	13,836	0,850
<i>Joulukuu</i>	4,290	1,587	55,092	1,621	40,564	14,158	0,846

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Suomen Pankki.

Taulukko 11.

Euron peruuttamattomasti kiinnitetty muuntokurssit 1.1.1999 alkaen

Maa	Valuutta	Yhden euron arvo ko. valuuttana	Euron käyttöönotto	Maa	Valuutta	Yhden euron arvo ko. valuuttana	Euron käyttöönotto
Itävalta	šillinki	13,7603	1.1.1999	Alankomaat	guldeni	2,20371	1.1.1999
Belgia	frangi	40,3399	1.1.1999	Portugali	escudo	200,482	1.1.1999
Saksa	markka	1,95583	1.1.1999	Kreikka	drakma	340,750	1.1.2001
Espanja	peseta	166,386	1.1.1999	Slovenia	tolar	239,640	1.1.2007
Suomi	markka	5,94573	1.1.1999	Kypros	punta	0,585274	1.1.2008
Ranska	frangi	6,55957	1.1.1999	Malta	liira	0,429300	1.1.2008
Irlanti	punta	0,787564	1.1.1999	Slovakia	koruna	30,1260	1.1.2009
Italia	liira	1936,27	1.1.1999	Viro	kruunu	15,6466	1.1.2011
Luxemburg	frangi	40,3399	1.1.1999	Latvia	lati	0,702804	1.1.2014

Lähde: Euroopan unioni.

Taulukko 12.

Valuuttakurssimekanismi ERM II

Valuutta	Keskuskurssi 1 euro =	Vaihteluväli, %	Yläraja*	Alaraja*	Voimassa alkaen
Tanskan kruunu	7,46038	± 2,25	7,62824	7,29252	4.1.1999
Liettuan liti	3,45280	± 15	3,97072	2,93488	28.6.2004
Latvian lati	0,702804	± 15	0,808225	0,597383	2.5.2005

* Interventiot vaihteluvälien rajoilla ovat periaatteessa automaattisia ja rajoittamattomia.
Lähde: Euroopan keskuspankki.

Taulukko 13.

Setelien lajittelu Suomen Pankissa, milj. kpl

Eurosetelit	2009	2010	2011	2012	2013	2014
500 euroa	2,1	1,9	1,8	1,8	1,4	1,2
200 euroa	1,3	1,2	1,1	1,0	0,8	0,7
100 euroa	6,5	6,8	6,9	6,9	5,6	5,7
50 euroa	84,5	84,3	86,9	79,4	60,3	65,4
20 euroa	177,5	176,3	168,2	149,0	114,6	112,1
10 euroa	42,4	40,9	39,6	37,9	32,3	30,4
5 euroa	52,8	48,3	47,1	46,3	37,5	33,9
Yhteensä	366,9	359,6	351,6	322,3	252,5	249,4

Lähde: Suomen Pankki.

Suomen Pankin organisaatio

1.1.2015

PANKKIVALTUUSTO

Ben Zyskowicz, *puheenjohtaja*, Pirkko Ruohonen-Lerner, *varapuheenjohtaja*,
Jouni Backman, Timo Kalli, Marjo Matikainen-Kallström,
Lea Mäkipää, Arto Satonen, Juha Sipilä, Jutta Urpilainen

Pankkivaltuuston sihteeri Anton Mäkelä

JOHTOKUNTA

Erkki Liikanen johtokunnan puheenjohtaja	Pentti Hakkarainen johtokunnan varapuheenjohtaja	Seppo Honkapohja johtokunnan jäsen
--	--	--

Johtokunnan sihteeri Mika Pösö

OSASTOT

Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto <i>Tuomas Välimäki</i>	Rahoitusmarkkina- ja tilasto-osasto <i>Kimmo Virolainen</i>	Pankkitoimintaosasto <i>Harri Lahdenperä</i>	Rahahuolto-osasto <i>Päivi Heikkinen</i>
Ennustetoimisto <i>Juha Kilponen</i>	Vakausanalyysitoimisto <i>Katja Taipalus</i>	Maksuliiketoimisto <i>Jussi Terho</i>	Kiinteistötoimisto <i>Paavo Perttu vt.</i>
Kansainvälisen ja rahatalouden toimisto <i>Samu Kurri</i>	Vakauspolitiikkatoimisto <i>Jouni Timonen</i>	Markkinaoperaatioiden toimisto <i>Elisa Newby</i>	Maksuvälinetoimisto <i>Miika Syrjänen</i>
Siirtymätalouksien tutkimuslaitos (BOFIT) <i>Iikka Korhonen</i>	Yleisvalvontatoimisto <i>Heli Snellman</i>	Sijoitustoimisto <i>Jarno Ilves</i>	Turvallisuustoimisto <i>Erkko Badermann</i>
Tutkimusyksikkö <i>Jouko Vilmunen</i>	Tilastoyksikkö <i>Laura Vajanne</i>		
	<ul style="list-style-type: none">Rahoitustilastotoimisto <i>Elisabeth Hintikka</i>Tilastoanalyysi- ja tietopalvelutoimisto <i>Harri Kuussaari</i>		
Johdon sihteeristö <i>Mika Pösö</i>		Hallinto-osasto <i>Veli-Matti Lumiala</i>	
Kansainvälinen yksikkö <i>Olli-Pekka Lehmussaari</i>	Tiedonhallintatoimisto <i>Ilkka Lyytikäinen</i>	Hallintopalvelutoimisto <i>Hannu Vesalainen</i>	IT-yksikkö <i>Petteri Vuolasto</i>
Lakiasiaien yksikkö <i>Maritta Nieminen</i>	Strategia- ja organisaatioryhmä	Henkilöstö- ja talousohjaustoimisto <i>Antti Vuorinen</i>	<ul style="list-style-type: none">IT-infra <i>Kari Sipilä</i>
Viestintäyksikkö <i>Jenni Hellström</i>	Johtokunnan sihteeripalvelut	Kielipalvelutoimisto <i>Taina Seitovirta</i>	<ul style="list-style-type: none">IT-järjestelmät <i>Petri Salminen</i>
		Riskienvälön ja ulkoisen laskennan toimisto <i>Antti Nurminen</i>	<ul style="list-style-type: none">IT-palvelunhallinta <i>Sami Kirjonen</i>
Sisäinen tarkastus <i>Pertti Ukkonen</i>			

Suomen Pankin yhteydessä toimii **Finanssivalvonta**, jonka johtaja on Anneli Tuominen.